MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI
III. 406

C.

W tej sprawie zawiera się J. S. Listów

III

1 exp. 406

Naiasnieyszy Miłosciwy Krolu
Panie y Dobrodzieiu Moy Miłosciwy.

C.

1.

Inter præcipua Augusti Imperii Waszey Krolewskiey Mści Beneficia, po-
winna liczyć Rzeczpospolita to Dobrodzieystwo, że W.K. Mć Pan
Moy Miłosciwy Decora et Solatia Naiasnieyszego Domu swego
znią raczysz partiri y teraznieyszy Naiasnieyszego Krolewica
JMci Jakuba Syna swego, w Domu Naiasnieyszym, et inter
Principes Christianos Naycelnieyszym y Naysuletnieyszym Ney-
burskim Locacyą, (latum id Oyczyznie Naszey nomen, et Vestigiis
Krolow Panow Naszych Celebratum) intimowac ngm raczysz. Za
ktore Dobrodzieystwo z mieysca mego pokornie dzięknię Waszey
Krolewskiey Mci Panu memu Miłosciwemu, a oraz winszuię
Oyczyznie mojey tey ktora nie może bydz tylko communis cum Au-
gusta Domo W.K. Mci Pana mego Szczęśliwosci. Mam
w Panu Bogu zupełną vfność że z tey tak wielkiey Aliancyi
nie tylko Vniuersi Christiani Status orescet Felicitas; y Kościoł
Boży na tym Fundamencie Fastigium Superstruet, ale tez z Bog.

INSTYTUT GENEALOGICZNY

sławienstwá ktore Maiestat Boski plens alues wylewá ná to Pos
nowienie Krolewicá JEmcí dawna w Oyczyśnie et in Regnatrice
Domo in Publicum pullulabit Fortuna, że ex lumbis W: Mci Pá
Mego facilius erit Sumi Peincipem, quam quaeri. O co gdy ferue
tissimis Votis Superos fatigare nie przestawam, aj Sgm ad Solenni
Aktu całemu Swiátu Zawołanego lubo Słabe zdrowie przyniós
ábym bespiecznie to co iest in Recessu wiernie życzliwey Inclinacie
mniey gero, wymowić et profiteri mogł. Nunc dimittis Seruum
Tuum Domine. A teraz całuię pokornie Paladament Zwyczay
Waszey Krolewskiey Mci Páná y Dobrodzieiá mego y pisze
się Do grobowey deski
Wasze Krolew: Kiey Mci Pana y Dobrodzieia
mego Milosciwego.

47
406

z Kielc 28. Xbris 1690.

Biskup Krakowski

Wielcb: ces Tovgnedzki
Cup Krakowcesh

Naiaśnieyszy Miłosciwy Krolu.
Panie y Dobrodzieiu moy Miłsawy.

2.

Recurrit Nowego Roku Reuolucya z pamigtką Zbawienia Swiata Chwalebng, ktorego dnia niegdy Anielskimi vstami Vniuersal. my wszystkiemu Narodom Ludskiemu ogłoszony Polwy, Sauds bellum compescuit fluctus. Niechze y teraz Deus Infans et Pacificus Sprawi, aby pod Waszg Krolewsk Mscią Wielkim naszym Augustem, Silcat Orbis nieporownang mocnosciąg y Wa leesng VKMści Rekg vsmierzony. Niech Sę nie topy zod ten Krwy dextro VKMść exorietur Sydere Rok in metam suam powroci, aszby VWaszg Krolewsk Mść Victorem Pogano, Pacificatorem całego Chrzescianstwa powiał. Tg pobosng intencyg gdy Serce moie pro Aris in Victimam kładę, VKMść Panu memu Miłosciwemu łat bez liczby, Successow zaś Szczesliwych Tyzdz bez miary, Całuige fimbriam Paludamentu VKMści, y Zostaige

Waszey Krolewskiey Mci Pana y Dobrodzieia
mego Miłosciwego

nayuniżeyszy Poddany
nayposłuszniejszy sługa
Biskup Krakowski

Zielc 20. Xbris 1691.

6

3.

Naiiasnieyszij Miłościwij Krolu
Pánie ij Dobrodzieiu moij Miłościwij

Nie tylko z Swiątobliwego Chrześciańskiego zwyczáiu, álę ij z obligu
mego przeciwko dobroczynnemu W. Kmci Máiestatowi nie przestáwam
z Duchowieństwem moim Supplices do Nieba tendere manus, ábyś
W. K. Mść, iáko pro gloria Crucis bella geris, ták quàm diutissimè
triumphes & glorioßissimè regnes.

Veneror przytym profundissimo cultu W Kmci consilium Regium, że
raczył ad Vrbem delegare Xiędzum Patrem Wotta, którego Sacra & profana
prudentia, Singularis actiuitas, & Suauiter influens Suada, dobrą ne-
:gotiatiey dáie otuchę, ile v tych Monarchow, krorym wiadome są Swią-
tobliwe conatus W. K. Mci, & Suprema Krolestwa tego neceßitas; tego
się iednak obawiam nie bez słusznego dowodu, żeby factum Jeymci xdza
Opata Swiętokrzyskiego ij posłani do Opactwa Czerwińskiego Zołnierze
titulo administrationis, nie dały ansam ex lasione immunitatis Eccle-
:siastica do iakiegoś Oycu Swiętemu Zalu. Ius Patronatus W. K. Mci oso-
:bną idzie drogą, w czym ia pro modulo meo wiernie Służyłem, ij Służyć
nie przestaię. W Sprawie Swiętokrzyskiey intercedit factum, contra
Ministrum Apostolicum, w którym czego Sacrum Collegium prześlobia-
:tur od W K Mci, miałem ten honor namienić vstnie, á teraz wypi-
:sane Słowa venerabundus przedkładam W. K. Mci Dobrodzieiom Memu.
Jeymść Xdz Sekretarz teraźnieyszy, impleuit desideria W K Mci & Ko-
:mana, bo rest & przedsentatus & electus, ij z Rzymu otrzymał Bullam,
idzie tedy de causis facti, z których się Jeymść conscius recti chce emun-
:dare. Że interim Sequestr Duchowny naznaczyła Nuntiatura, tak, iako
ij drugi do Opactwa Sędziszowskiego, nie to nietyka Ius Patronatus W K Mci,
bo rzekł Jeymść Xdz Sekretarz da cautionem, liberabit se à Sequestro,
który ad ostatku może ij Suspendi Suo modo; zacrym profundè inchinatus
do Thronu Panskiego, śmiałbym Supplikować, abyś W K Mść, Pan

8

Pan Moy Miłościwy innata magnanimitate & pietate Regia, racyst con:
=seruare immunitatem Dobr Bogu poświęconych, y w protekcyey W.K.Mci
zostaiących, contra omnem Secularem potestatem. Dat Pan Bog W.K.Mci
tam excelsam mentem, ze snadnie wszystkie consequentias, ktoreby z tąd
wrosc mogły, de longè prospicit: ile widząc że ani Vicaria Sedis ab post:
=lica Nuntiatura nie miała, y nie ma intencyey in Jura Regia W.K.Mci
inuolare, quod reuerenter colere zwykła, & Juris Patronatus negotium cum
veneratione Krymowi zostawuiąc; spodzieia się pożądanego dla W.K.Mci
kontentowania. Więc niewątpi, ze to wszystko W.K.Mść Panskim swym
ogarniesz baczeniem, dasz Oycu Świętemu okazyią iako Sacrum Cardinalib
Collegium prosato, aby się applikował do tego, coholwiek ad amplian dam
Maiestatem W.K.Mci spectare może. Co ia pro iurata fide, z obligu do:
=zyuotnieyszey vsługi moiey W.K.Mci Dobrodzieiowi Memu, iako nayniżey
prezentuiąc, przed Thronem iego Panskim caput meum profundè inch:
=no

w Warszawie d 10 Aprilis
1692

Waszey kro Mci Dobrodzieia

sługo

Wierna Rada

Pogomodca Nie godny
X Bishup Pomanski

Punctum ex Literis Sacri Collegij Cardinalitij Sede vacante ad Illmum Nuntium Apostolicũ

Quare quidquid Fraternitas Tua moliri poterit ut Rex Serenissimus intelligat, quàm longè à iustitia descinerit Vichouski, ne prætermittat. Cum enim hoc factum futuro Pontifici, non nisi molestiam allaturum sit, si à Serenissimo Rege debitâ animadversione corrigatur. Maiestas Sua viam aperiet, Pontificiâ benevolentiâ, à qua sibi quæcunq; ad Regiam dignitatem amplificandam pertinebunt, merito polliceri poterit.

Meo mihi sensu, to Suppono, Legati Illmi Jura Maiestatis Pontificiæ (salvo suo jure Patronatus) bendhi miat, cordi: Summus Pontifex non gaheret se unici mutuo affecti; erga Clarissimum filium.

Welebr. X. Poznanski
Lw Aprilis 1692

Wielebny X. P

12.

5-

Naiiaśnieiszéy Miłosciwy Krolu,
Panie y Dobrodzieiu moy Miłosciwy!

Kiedy czytam listowne W.K.Mci roskazánie, nie tak się zápátruię
ná Kontrowersyią, ktora nowiter exarsit, bo nihil est in rebus con-
:trouersis incurabile; iáko ná to, że tak głęboko intima W.K.Mci
penetrat ta materia. Niech Pan Bog odpuści tym, ktorzy nie
maiąc respektu ná ták pożądaną od całego Chrześciáństwa W.
K.Mci konwalescencyią, niosą Spinas & tribulos, aby mowli lanci-
:nare cor Paternum W.K.Mci; à tym czasem gdy tylko da Niebo
W.K.Mci longam vitam, cedent omnia & succedent ad votum.

Ego feruentissimè z Nuntiatura (ponieważ Jémść Xdz Nuntiusz
decumbit) ktora respondit: że inszey intencyey nie miała, tylko
dosyć vczynić powinnośći swoiey, z tey okazyey; iż maiąc pro
certo, że Oyciec S. dotąd nie zniosł excommuniki z niektorych Zá-
konnikow, otrzymaney według processow rożnych Duchownych;
ò ktorą się starać w Rzymie nigdy nie broniła: interim ci Zakon-
:nicy wiedząc sesią niegodzi do Ołtarza przystępować w grzechu
oczywiście Smiertelnym, w iákim są ustawy excommunicati, od-
prawuiąc iednak Msze Swięte popadli irregularitates, dla tego
wysłał remissa do Jémći Xdza Biskupa Krakowskiego, aby pro
debito Suo zabraniał irregularitates, coërcendo incrementa impi-
:etatis, etiam adhibito brachio Seculari; w ktorych słowach lubo
iest antiquus Stylus Ecclesiæ Romanæ, niemasz iednak przez
Boże tey intencyey, ktoraby mogła być praeiudiciosa Regali
W.K.Mci Supremitati; bo Chrześciańscy Monarchowie vltrò
seipsos obligarunt brachio Regali, tueri leges Ecclesiæ. Zakonnik
záś w Klasztorze incarceratus ex antiquis delictis, non propter

Ius

Jus patronatus; ktore iako do Rzymu prosto, tak Jemść Xdz Nuntiusz protestatur, że totis viribus contribuit do tego, żeby się mogło przysłuzyć W.K.Mći desiderata declaratione. Iteratò tedy venerabundus aplent że ta remissa do Jemći Xdza Krakowskiego vczyniona dla tego, by ta, ne Oratio Kapłanow tych fieret in peccatum, ktorzy armati, deposito habitu Monastico, licentiosè żyli: y tak ody zawsze intentio iudicat opus, tak się teraz Maiestatowi Panskiemu Synceriuie.

Co zas ad ligamenta conscientiæ Regiæ W.K.Mći, quis ego sum vt solus ea resoluam? ile kiedy Swiecka pod te czasy Theologia wprzod wszytko decyduie, niżeli labyrs Sacerdotum do ktorych Bog sam zwykł odsyłac controuersias legis przyiezdzie Sensum Suum promere. Ody iednak W.K.Mść voras me, respondebo in simplicitate cordis & rectitudine legis: że y Stany Rzeczypłtej y Ordines iey pisane pacta Conuenta, y ci co ie podpisuią swią zawsze na firmamencie Sprawiedliwosci S, y Monarchowie wiązą się Iuramentis na tym że fundamencie. Więc że Krolewskie Maiestatu przez Posłow Swoich præsentes in Concilio Tridentino, ktore potym w Polsce przyiął Zygmunt August, co hæreditarys Iuribus ditauit Rempublicam; zgodzili się na to, że Iura Patronatus via Iuris non facti Principes dochodzic maią: to W.K.Mść abundè Satisfacis iuratoriæ obligationi Regiæ, kiedy przez tak wielu wielkich y mnieyszych Posłow racztes compellare Oyca S. vt diiudicet & discernat: y w tym żadney nie było negatywy à Iudice; y ourzem dane mandatum Zakonnikom, aby nie bronili Swoich Archiuia na wzięcie z nich dowodow. Kiedy zas zaszły difficultates in probatione, Ociec S. życzył W.K.Mći, y mysmy zawsze aspekurowali imieniem iego de via magis compendiosa per fauores Paternos, niżeli per Sententiam Iudicis. Dał tedy Ociec S. teneritudinis Paternæ documentum per Breue Suum, kiedy deklarowat wszytkie Opactwa per Commendam, dla wygody W.K.Mci, y publiczney: we wszytkich Klasztorach Abbates Claustrales oprzo, przez conseruandam piam intentionem Fundatorum, Suæ, & Regiæ conscientiæ parando Securitatem. Zdało się na ten czas

Senat

Senatowi przy bolu WKMci będącemu, żeby było ampliorem mensam obmyślić Commendatanys. Podatij się na to dwa sposoby, od których mens Regia nie była aliena; więc tak teraz deklaruie Rzym, że mu nie proponowano tylko iedeń, à tego zamilczano co był practicabilior; y w tym kroku Rzym stoi.

Hoc Sole clarius constat, że WKMść ex dictamine iusti: -tiæ, która firmat Regna, iakoż się podług tey manutentiey Iuris Patronatus, tak non cessas, ani Ociec S. negat, viam Iu: ris & viam favoris; co tak gloriosum est WKMci, iakoby było (Strzeż Boże) inglorium, gdyby Recepta via Simplicis facti ś: -nie cognitione Iurium WKMść Principem Orthodoxum ad manutenendum obligowała, y pewnie by się sine hoc Supposito na tych paktach nie pisał prawowierny Senat, & Nobilitas Catholica.

A że nouum & illud grauissimum emergens intercesit, zal się Boże! iż P. Instygator Koronny tetigit pupillam Iurisdic: -tionis Pontificiæ; zapomniawszy Chrystusowych Słow, do Apo: stolskiey należących Iurisdikcyey: Qui vos tangit, me tangit: & qui vos spernit, me spernit. Pozwał do Sądu WKMci Za: konnikow de voto Religioso, to iest de obedientia; de re mere Spirituali; która est pars integrans professionem Religi: -osam. Z tego się wprawdzie niesłychanie cieszę, iż ni iest constans fama, że ten ausus Orthodoxæ pietati WKMci horrorem incusserat, który tak pieszczenie Vicary Christi iurisdictionem tueri zawsze zwykłes; iako on vicissim Ma: iestatem WKMci paterno fouet affectu. Więc iako nay: -uniżeniey głowę moią Sklaniam do Tronu Panskiego, aby animaduersione WKMci ten Minister Reipublicæ rzeczbę się pamiętał bydź w Polsce, nie w Anglicy: wsak wie, bo ignorantiam allegare nie może, że Consilia Euangelica które sequuntur Religioti pod tego tylko podpadaią iudicium Któremu primo loco eiusdem Euangelij od Zbawiciela Naszego oddane są dogmata. Y przetnieś tako wg zarliwey Swiątobli: -wości

16.

Swiątobliwością W.K.Mći wielkie impedimenta błogosławieństwa Boskiego, y faworow Oyca S. gdy Pater Optimus consolabitur zelo W.K.Mći & tota Ecclesia, ktora podobne częstokroc pactis Conventis cierpiała w Hiszpaniach, w Francyey, & in Imperio Sanctiones pragmaticas, rzadko viednak talem vidit casum! Abstergat lachrymas ab oculis Suis Sponsa Christi, taktora przyszła w ten kray plena cum libertate vt Domina, non vt ancilla; błogosławi Bog introitum eius tak licznymi zwycięstwy; toc pobłogosławi & Regiam W.K.Mći Domum de generatione in generationem, ktorą W.K.Mść fundauit Super firmam petram tonęs, ile razy Solium & Cathedram Petri miłościwie protekcyą Swoią wesprzec raczysz. Interim ia się dożywotnie służę

Waszey krolewskiey Mći Dobrodzieia mego

X.z Biskup Poznański
vi mą Juris Patronatus

w Warszawie d. 11. Februarij
1694.

Wierna Rada
y Pokornodzieia Niegodnym
Biskup Poznański

+

6–

Naiasnieyszy Mieszczany Krolu
Panie a Panie y Dobrodzieiu moy Mtcmy

Nie mam tyle slow y tak wiele sposobow abym mogł dostatecznie

wzed

przed Maiestatem W K Mści Pana mego M Łaskawego y Dobr
dzieia wyrazić, niewymownej radości y pociechy moiey serc
gdy tę odbieram wiadomość, że Naiaśnieyszy Krolewicz J Mć
Prima spes Naiaśnieyszego Domu W K M Pana Mego Miłego, y
Całey Oyczyzny, za błogosławieństwem Maiestatow Waszych
Krolewskich Mści matrimonialem z Kurfirstowną JEgMci
Palatinusowną, szczęśliwie zakończyć raczył tractatum. Z
przy Naymiszym do Nog Maiestatu W K M vpadnieniu, y powin
szowaniu; ślędo woła, aby Nieśmiertelnego Maiestatu Pan pew

Jestem

perfectissima in columitati Maiestatu W.K.M. dies supra dies adijciendo,
dat widzieć, y cieszyć się filijs filiorum in Generationes et generat-
ones. Że nayniższą y nigdy niezmazaney Wiernosci chavacterem
vkrzepioną, pod Nogi Maiestatu W.K.K. Pana mego Miłosciwego zło
żywszy a poprzechaią, to do Niey ieszcze przydać muszę Że iest wiecznie

Maiestatu Waszey Krolewskiey Moi Pana y Dobrodzieia

mego Miłosciwego

Witelsberku d. 9. Decem. 1690.

wiernym Sobie Janym y Nayuiższym
Sługą
Teodor Biskup Kawm

Cycle 6 codex quæ
sois coups Warmien

X. Bischof Warmin

7–

Naiaśnieyszy Mości Panie
Panie y Dobrodzieiu mey Mości

Po expedionanym pierwszym liście moim do WKMci
Pana y Dobrodzieia MMci, y po spolney MMPP Wdy Wi-
leńskim conferencyi, gdy mnie innotuit Illustras WKMci,
aby ex circumstantijs Warunków przyszłych, Seym Na-
stępuiący w Warszawie mogł się odprawić, z Mojey
osoby, quo fundissime Veneror votum Supremum WKMci
Pana MMci arbitrium. Oto tylko quo Sensu mea, cum
Contribulibus meis WKMci Supplikuię, aby na O-
kolicznik cadentiales Seymow Warszawskiego y Gro-
dzieńskiego, directia Iakby przy Naszym WKMci Pan-

22.

drie dostawata. Do czego daie mi nutrimus, ea
pertis Gonitabis W.K.M.S.M.M. wpodobney o
currentij niedawno przeszłych lat memorabil
exemplum, a zatym innata W.K.Mci Dobrodzie
Mego Clementia, snadniey ley Imiwoney prozbie
mniey przestabit Indulgentiam. Dawaią zatym
y niezmyciężony W.K.Mci cathnąc Dilectam, an
Exordio Nowego Roku, renovatam ab Agnitis i
vestitum in longissimos annos, y nieliczonych
Triumphow, et Victoria Klaki Nowiasnieyszym
mem, Szczęsny Lecem y pierwszy apprecor
Jako

Waszey Dzisiey Mci Pana y
Dobrodzieia W.Mciego
Wierna Rada
y nayuniżeńszy Sług
X Biskup Wileńsk

2 Wilna 1. Jan
1692.

8—

Naiaśnieyszey Krolu

Panie a Panie moy Miłosciwy

Kiedy praesentia tempora na tey desuper fundują się
szczęśliwości, że ex hereditate Celesti locatio Filij per Patrem
redditur Seriatio, w tym właśnie czasie odbieram circulariter vdo-
tem notitiam od WKMści de Successu connubialis Vinculi
Krolewica JMści Primogeniti, zołaszcza te argumenta et
rationes; ktore gdy pro Solatio cordis Paterni zdadzą się bydź,
et ab amico Consilio Senatus do ukontentowania WKMści
ceperunt, toż iusz y nam, ktorym minor datur cura et Sollicitudo
praemissis aliis, nobis plurimus omissis, winszować należy,
życzyć, aby praesentes beatitudines Wiekuiste, ktore per longeua
Secula in expectatione były Patribus, tot expectationes
Krolewica JMści pożądanym coronent skutkiem, iako iusz
szczęśliwie ad optatam przywodzą coronidem, że tandem
obsequentem Sobie reddidit fortunam. Y tego ia z serca
winszuię, ufaiąc, że cara Patria, ktora ex libertate sua

Skronie Oycowskie pro Splendoribus Virtutum, Splendore
Panowania na tym Throniе ozdobiła, y to accedente splen
w Sercu mutationem nie uczyniła, y owszem [illegible]
ditas libertatis, iako vocatione Dei ex nidulo Serm
Genitorem in Solio posuit, tak nie zkąd inąd, tylko e
simâ et charissimâ Patriâ Wrâ. Xiążęcey jemio
dulcem recordationem, non oblivionem przynosiła. Y
w Oyczyznie naszey fovium voto, hoc decus est, ut
libertate sua quidquam non amittant, sed conserv
unicuiq; videant et prouideant Za podźwignienie hu
Panowania WKMci, a odważą wylewku krwi ha
za dostoieństwo Majestatu. Hoc illa sum mane
tati, ut nihil pretiosum sibi amittat; D
quibus ignorare datum, confidentia do zdrowi
tym zaś, ktorym plus commissum do utrzymania

Dextera Excelsi mieh dopomaga; Ta via eloquen.
in virtute tacitè positi, alle pro Nobis operantis Verbi,
licoreço loquantur o tym dostatnio, Dyet-

Wszey Krolestwy Moiey

Pana Pana mego

Miłościwego

Pogomodlek

Iuyk Unizony

Gdansk Bisk

ao. Turowie 23 January
1691

Nayiaśnieyszy Krolu 9-
Panie a Panie moy Miłosciwy

W tych czasiech kiedy tryumfuie Kosciol Bozy in Primâ, eâ q3 pro Regibus data immortali Potestate (bo per hanc intereis Reges regnant & tereena solidantur Dominationes) przy tym Niesmiertelnego Zwycięscy tryumfie życzę, aby Wkmći augeantur coielkie te, ktore semel utina pro Semper hæreditent, Bona, nietylko in sortibus Dominationum, ale et in gloriis Triumphoeum. Tym się wypłacam Wkmći iako niegodny przez Bożiem ubogi Biskup! A tym zaraz zachodzi mnie circulatio reposita Voluntatis Wkmśi et interpretatio, iako przerwane Smiercią naygodnieyszego Oyca Śo Innocentiusza XI posiłkowe z Rzymu Sumy, na rzeczpltey potrzeby ustały! Iak więc doswiadczamy, ze chor optimas sortiri, mur Sortes, non agnoscimus bonum, nisi amissum. Pamiętam ze y ta liberalitas nie zawsze się tatuo in vita Sanctissimi wypłacała; bo częstemi Rzeczstwoy Submissiones accumulabantur: ale ze tey prosecutio zda się iakoby ustała? niewiem per quam się to dzieie injuriam, ani mnie do wystrumaczenia służy, chyba rozumieć, ze inspirante Deo tam beneficia reconduntz, kiedy non grata reponuntur. Więc że iuż do nas ubogich zda się obrocony recurs, zostawszy mnie opuszczonego? bytaby to Superbi pauperis presumptio, zebym wystarczyc na tyle miał, ile proponitur, y z Diecezią moią, ktora intima quæq in conseruationem Sui per repositionem fortunarum exciscent. U mnie Diecezia bez bogatych Opactw, ani tak tłuste są Prebendy

aby de ubertate co udzielic mogły; Bo wiadomo WKMci,
iakie są na Zutawie Beneficia sub Jure Patronatus Jego? i iako
zawiedzione à litigiosis! ze etiam coram Vicarijs WKMci Judicibus
swoich vindikowac nie mogą pretensyi, gdzie egestas niemyslo uporczywie
należytosci niewydawa, ale się całe nędzą swoią zastawuie, zwłaszcza
kiedy nawet y Samego WKMci poddani chor na Zutawach częstemi
a ciężkiemi exhausti Poborami. Jak tedy promptum w tym Spiritum
meum WKMci Subdo iudicio, osobliwie gdy nowemi ab oppressoribus
wyciągniona expensami, y w Sprawie Thorunskiey wyciężona niewy-
dota uboga Siła moia, ktora y z tąd enervatam się czuie, ze in hac nie-
urodzaiow calamitate, Hyberne z własney moiey szkatuły za Poddanych
Biskupstwa mojego zatorze musiałem. Lubomci y ia przed czasy, tymi
ciągnoł się Stronami, ktore się też iuż przerwały, ze na podźwignienie
Dobra pospolitego, w ciężkich Krzesciaństwa ucisках y Ludzmi Sumienia
zarabiaiąc sobie na łaskę w oczach WKMci, y do tąd służę chorągwią,
a przecież mnie WKMci osądzites parui auxilij, kiedy nullius Conditij
A tak iesli te Contributie do Siedmigrodzkiey obmyślonej Ziemi? y ktore
to Consilium, albo absoluta voluntas absolucere może? niech się Rzpta
postrzeże w Prawach Swoich, w ktorych y ia iako wolny szlachcic dobre
Oyczyznie moiey życzący nic umnieyszac nie powinienem, ale in prima
utrzymowac conservatione. Nie dziw że w tym insi Jchm Panowie
posłusznym przodkuią przykładem, bo się im fortuny nachylaią; ale
ia non eam sequor, chyba w tym z inszymi wyrownam, ze dobrze życzę
Oyczyznie. Lubocky et hdie Prowisa służyć mogły Bono Publico, y
niemałą Summą Succurrere necessitatibus, gdyby te ex dispensatione
Senatus Consilij na prozne Skarb mię rozsypował expensy. Gdy tedy wid
grassantem pauperiem w Polszcze, w Domach Szlacheckich, a w Domach
Pierwszych ustaiące dostatki, y w kupieckich handlach niesłychane
ciężkości, co Samym tylko Ludu Izraelskim, bogatsze pokazuią się. affu-
entie

w Bobie niewiernego Becala, ktoremu ze Turka z Perscian ozdobnie
iest nad Senatorskie assistentie, absurdus dies, absurdius dokazuie, la
blasphema in Christum gens wiekssze na Cyezyzne nasza pociąga pana
Boga, a uchowaj Boze, czeby nie ultimum iey exitium! Y do tegobym
w potrzebach całey Rzeptey pokazał drogę: ktosz wie iesli czasu swego
tak musię Rzepta wypłacac każe! Nasze zaś conditiones są miserabile
zwłaszcza u mnie Ubogiego Biskupa, ktory iuż o to nie idę, abym był mo
wspaniały, ale to chcę wyzebrac na W:K:M:ści Panu naszym clementissimum, abys przeciw
wiernym na dobra kościelne zawziętościom, et contra inuidos patrimonijs Christi
Sultus łaskawy dał Protectionem; Za co naywyższy Protector Sperantium in se
ktory y Nayiaśnieyszemu Maiestatowi W:K:M:ści multiplicauit Bona, in bene
tione non deerit amplioni multiplicatione. Do tego ozdobę swoią in Principes ter
nos et temporales złożył Absolutus Vniuersi Dominus, aby z zleconey od Sie
Temporalium Administrathey, Ros sibi reddat gratos. Y tak iuż ze mnie
Jm:x Inflantski, ani Jm:x Opat Paradyiski wziąc czego nie będą mogli; bo y ty
Boog, gdzie czego nie masz, nie bierze; Chyba to ze mnie będzie y iest, że
Szczęśliwe W:K:M:ści Panowanie modlitwą do Boga wypłacaiąc nie przestanę
większych nademnie in mortificatione uymowac y im zalecac, aby ci, ktorzy
liquerunt omnia, et Secuti sunt Christo pretiosissimus duos precibus za Ziem
Liebieski błagali Maiestat. Tym tedy iá z Ubogą Diecezją moią wypłacam
będę ex thesauro meritorum Christi, in quo za Szczęśliwe Panowanie W:K:M:ści
cor meum pono, będąc

Wielebny w Bogu Biskup Ched
mirski d 29. Aprilis 1 6 9 1.

Kiiszey Kyiowskiey Mościa

Pana Pana

Mego Miłościwego.

Krzyżtopor Regimentarz

W Starymgrodzie d 29 Aprilis
1691

10-

Naiasnieyszy Krolu
Panie a Panie moy Miłosciwy

Wtey Mi wiernosci ku Maiestatowi Panskiemu kazda zostawic
ma condicia, a osobliwie Patronianti Wkmu Panu Mmu dex-
terd, ktoremu intra limina strone obcemnych powierzyła Pansta
opatrznosc Boska, y przez wolne Suffragia nasze Herois regnantem
wystawiła Principem, abysto, co szkodliwego Rzeczypnie y Dobru pospo-
litemu preiudiciosum przyszedz tes może, winna deferat unizonnolu
Przez co by postanowione wolney sub Rege Rzpltey edicta, ktore przez hy
cumlecitos przyszerunt, ani cum Regibus desuerunt, nietylko umiey
nosci, ale władzą utrzymane były. Vzyet daz wolemu mo
wiernie zabiana Ku Maiestatowi Wkmu Pmu szczyrosc, Ex
rey impulsu zdałomiec domiesc nocimus. Dobrotey Rzeczypnie
pospolitemu rationes.

Wiadomo Wkmu Pmu iako mno
dobrozyczna Antecessora Wkmd S.p. Krola Jmci Kazimierza
Iaska, dworma Obeskim y Sledzowskim decorauit Opatowy,
gdzie inhane szczernam tamnie sprowadzita prima vocatio

aby dilectorem decorem Domus Dei; przeboy non undedecore, ale
decore y moy zostawał Domek. Jakoś widziałes to sam
y doświadczyłes, iem służyć powagą y dworzą za dostoieństwa Mac
towo umiał przy tey vocatiey, ktorą mię z melancholiey wyprowad
dzemi Pan Bog ze mnie, ale wesołym okiem y respektem Domku m
z tey taskawości, na ktorą zasługowałem in prima fortuna dzemi, rzuci
na mnie wprzod Coadiutorią Poznańską potym Biskupstwo Spetmingt
y przez wszystkie czasy quieta mi et pacata tempora były, pokiś upan
erga nos na mnie nie wzbita niechęć. Z kąd mi to iest? dochodzę
mogę, ze wiem pewnie, iako prawowicie za Pana poszła extra Regnum
ktorą się non dispensante Lege wyprowadziła ad Urbem ku prerogatiua
Eminentiey. A ta ze zaszczytom Korony Polskiey medtym była przeci
dicioza, obrowowana iest Legibus, y tak Prawo chciało mieć, zeby aqua
tatem Braterstwa naszego nie znosiła, ktore się y w osobie dzemi
iako regnantis przyimie y ozdobnie nadało; Oyczyzna rez aby pod
nie pawem Legibus nie przyimowała, cautum est Legibus. Jako za
in conuulsionem Prawatego zadadzałyby Emulationes, doświadczyły
kiedy niestychane w Koronie wydałyby się motus concurrentyi cum Legi
Pol: Exra emulatio Ecclesiae nas nie miałaby zawadzać, liberè pisze
zwłaszcza kiedy ymmie ten fastus petit, ktorym się zawsze intamin
fide tak zasługował dzemi z domu mego nigdy w reyskiey z
y z Przodkow moich niezmazanego, zebym mie pro conscientia urzymy
stuzył; ponieważ wymyślna ex fastu industria, ialoby chciał pr
to, y mitrą bałwochwalcze wdnosić intendit, zeby wymyślnym sposobem
na zdeptanie Kapelusza mego Kapturem mi służyć miał, ktory tylko w
Interregno ten rechaterius Strasznym bydź powinien, Komis nienguid
Lubo ten kiedy dzemi Pan Bog szczęśliwie zasiądzie Polskim

Strasnye by nie miał, ktory mi vindicta chce comparare, iako my
ex Urbe. Snać czyli to nazamorzenie Osoby moiey, czyli na mnie
podobno nie Kalone, ale wolne wdenacie Sentire ten znaleziony sposob,
gdy vi impudijs vpro, nizli mnie Litere doszły Aptice, palum po
Warszawie per copias rozrzuciony. Kie zasturyem Miło
ciwy Panie, aby mi to in penam było, co wslodyczy vi iugo. Kiam
chodzi. Bi ia Fisternam peiij nietym sposobem, iako bysze mogł
isz do klasztmu desperati wchodzą, ale merebantur. Prozkowie mo
amores erhonores u Maiestatow, nie tak, iako mnie teraz dochodzą
Litere Aptice iakoby propena, y kardynała Swid Portectora S
pellatorie. Ja bez tego czasy wiekse przebyłem, y zyiąc Spoken
in pacifica posfessione nieznałem co kaptur, ani ki do niego znac
Seruiliter nie powinienem: bomi Kovitatu, wktorymbym prosbami
niket niepokaze: chyba ad habitum morum, cumq candidum znami
a barziey ad valorem internum, niżeli colore externo tak ku Bogu iak
y Ludzi. To misię zdało donieść Oswid. Panu Mmu, et
deponere in sinum Iego Paternum, iż iako w Kardzie wolnym
Libera Respub. nigdy diformitatem nie miała, odkąd one detestabi
tak uniformitatem in equalitate indispensabiliter prawo otwarło
walta, żeby Sacerdotie przystało obseruari przy dostoienstwie
Maiestatow Polskich. Ze nigdy Izpta ferre nieumiała y niechciała
Sanguinis Principes. Do tego aby Arcbiepiscopat Portion
additament nie potrzebował, moc Prawa inuiolabiliter miec chce
à przecie cardinalat Patrie Leges in suo fundine offenduntur
ziało się w pierwszych przedtym wrzędach Tamaty, ptasze manifestem
y całey Rzpltey chwiała, zeto barziey bydź powinno cum Senatus c
onere consentia, in respectum Purpurea prerogatiua Leges Patria

violari. Insze copiosiores do czasu swego zachowuię rationes, iako to trzymanie postronnych Interessow szkodliwych et preiudicantibus Rzpltemu. To zas ieszcze bez kaptura liberè nośiwa dyguitatem, ani kaszuiąc mitego Interessa Equalitatis pretendui sobie do Wkmd. Pana, et in candore szczerości domu mego donosze nec erubescam hymsię manifestare scriptem, Abo iako pro nocente veritatis auxilio eius, qui innocens pro nocentibus tormenta suscepit, Justificato ergo baczare ruszem ochotnie przy tey mitey rzeczie, ktorz mi wszytkę mysloc infalto animo dopomoczen, in cuius vineâ pracuię, za ktorego venumdatus iestem za Zmysła czerwonych złotych 30 Thoruniu za ktorego krzywdę zastawiaiąc się lubo mi krwią y życiem zapiecz trzeba mi przyszło, A tego y Wkmć Pan mity ieszcz wyslawiania, krwawy podzwignąc mogła to, co ia niegodny Unctus Sibi Unctor Dei pro pozwalo przyszłemu podawam uniżoności, Bo nie tak zasłoń iako pro victoria in cardinalibus lege, te moie considerabè rzucam pod mitosciwe Wkmci Pana patrocinia, ktorego szczęśliwe panowanie abycałemu Koriam in patrocinio przybywaiący in carne Bog długosternie dexteva potentiæ sua utrzymywać, ake się mnemi przy uniżonosci Wkmć Pana niegodnemi zapisuię modlitwami

Wszey Krolewskiey Mści

Pana Pana Swego

Miłosciwego

Klayniszy. Bogomodl

Gdansky Pisarz

Z Zamku Starogrodzkie

d 30 Xbris 694

Nayiaśnieyszy Miłościwy Królu
Panie a Panie moy Miłościwy.

Vprzeymie mię udano do W. K. Mci Pana Mego Miłościwego, że-
bym się miał alterować, gdyż mię W. K. Mć z ukansami
łomią. Przyznawam albowiem, że nie do takiey mocy merita
ktoreby obiesnice na pamięć W. K. Mci przywodziły. Dosyć
mnie na tym, y z obligu y z danego słowa W. K. Mci słu-
żyć y przy honorze iego stawać, co Bym pewnie nie ustanę.
Zal moy osobnie do Mci Kanclerz Moyey Mci Pan Maiestatowi
W. K. Mci Pana Mci Miłościwego, Supplikuię, abyś ta skawą
dał audiencią y Mego honoru protectionem. Za Zatym Panskiey
dobrodzynności siebie samego zalecaiąc Jestem
maiestatu W K Mci Pana mego miłosciwego

vbiegły Brzeg
1 Sługa vrodzony
Nemy
Sznuch
mp

o Januszy 1692
do Sierbiec Lowa.

Oreleb. Serqueichi

40.

Naiasnieyszey Miłosciwey Krolu
Panie moy Miłosciwy y Dobrodzieiu

12.

Po niezliczonych tryumphach y rozgłoszonej Waszey Krolewskiey Mości ad ortûs Solis pal Helperio cubili Wiekopomney Sławie, post assertàm ad ultimam usq; Thulen Narodu Polskiego gloriam, tey na ostatek Szczęśliwości. Zuboh Dobrotliwy Oiciec kochaiącym Ciuibus dotąd vbliżałes, Waszą Mść Pąn moy Miłosciwy, ktorą ab Augusta WKmci Stirpe, Cata Sobie destinabat Oyczyzna: Więc gdy ad auspicia Nowego Roku pożądaną de Augusto hoc Aquilarum nexu odbiergm Wiadomość; iako niemąm wrozyć deperpetua przyszłych wiekow felicitatè, ktorey tàm Solidum Fundamentum WKMść zakładać raczysz. Anaprzod exulto gdy na takowe WKMci Pana mego Miłosciwego Zapatrzenie Solatia, z ktorych Saeculorum & Fama immortalitatem in Senis Nepotibus iuż Wasza Krolewska Mść reprezentować Sobie możesz. Apotym vnżone oddaie Maiestatowi WPmu dzięki, iz Oyczyznę tę tàm Solidis adminiculis vtwierdzaż, y dla tym większych iey Ozdob, Całego Swiata nieslychane decora in Compendio

42.

Sprowadzac raczysz. Azatym denso agmine wszelkich
Szczęśliwości & auream Augusti Saeculum przywroci ręce
Nostris faustissima Naiaśnieyszych tych Siderum Con-
cio. Więc nie Samę tylko virtute W:Ci:Mść partam
riam y dzielnymi Czynami Swoimi Zarobioną Sław
longo post Saeculorum ambitu na Thron Polski Serus Su
cessor Naiaśnieyszy Królewic Krnć tey przyimnie Oyczy
źnie, ale też petustissima Całey Europy decora, y naj
nieyysze Swiata Wszystkiego w Naiaśnieyszych Koron
tach gloriae na nim osadzi. Więc tedy tak wielkich
W:Krnć wiernym y życzliwym Sercem winszuiąc Szczę
śliwości, aby Nowego Roku exortus podobnych począł
y długoletnego Waszey Krlskiey Mści Panowania dalsze
podał auspicium, Maiestatowi Bosteemu & Compendiato
Ziemi Verbo Supplikował będę. Adgratos Civium appla
sus Wrzone moie ofia in censum prezentował będę W:Krl
Panu memu Miłościwemu usługi, maiąc in continuis vot
totus effundi do przysługi W:Krl:Mści y Naiaśnieyszego Dom
iego. Ateraz W:Krl:Mć tryumfalem Całuiąc dexteram iest

Maiestatu W:Krl:Mści Pana
mego Miłościwego y Dobrod
Sługa
X Biskup Płocki

z Iłowa Vltma Xbris 1698mo

Wielmy Xiądz Piotr Ptocki
ostatnia Xięga

Naiasnieyszey Miloscziwey Krolu
Panie Panie y Dobrodzieiu moy Mciwy

13.

Jac iest nayweiksza Maiestatow Ziemskich szczesliwosc widzieć
w zyciu swoim Rempublicam tranquillam, & Domum bene Ordinatam.
Ktora, ze Naiwyższy Regnorum Arbiter raczy beare W. K. Mc, iako
się niezmiernie z tego cieszę, tak oraz in profundissima, do Maiestatu
Boskiego effundor vota, aby z tey nowey Tantorum Syderum Coniuncti:
ey, iakonaiszczesliwsze, na Cała Oiczyznę naszę, spływały influxus.
Kiedy zas Naiasnieyszey Krolewic Mć, Sacrificas cum Sponsa sua
descendet ad Aras, ieżeli służyć obecnie, skolatane zdrowie moie, nie
pozwoli, etiam absens zbolałe ręce moie, podnosic do Pana Boga bedę, go:
rąco wołaiąc, aby Domus tota Lauris obsita, Tedis Lucida, iaknay we:
selsze Connubialia, Naiasnieyszemu Domowi Krolewskiemu, Sprawiła
Festa. A teraz triumphalem W. K. Mci Pana mego mciwego, całuiąc
Dexteram. Jestem zostawam.

Wierny Vasal

Grzymułtowski

z nainiższym

Sługą

X B. Kuiaw z Pom

Xbris. 1690

Naiasnieyszey Miłościwy Krolu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłościwy

Odebrawszy wiadomość z listu Waszey Krolewskiey Mći Pana Mego Miłościwego o szczęśliwey Naiasnieyszego Krolewica Jomći z Xiężną Jey Mścią Neyburskiey Koniunkcyi, nie mogę zataić szczególnego mego ukontentowania, które ponoszę przy powszechney wszystkich życzliwych Sług Waszey Krolewskiey Mći Pana Mego Miłościwego radości, z tych pociech które Pan Bog dał Waszey Krolewskiey Mći w postanowieniu Krolewica Jomći: Pana Boga tedy o to błagam aby te tak wielkie fadera cedant in Stabilimentum Naiasnieyszego Domu Waszey Krolewskiey Mći Pana Mego Miłościwego, in robur et in Augmentum Oyczyznie Naszey. Waszey zaś Krolewskiey Mći Panu Memu Miłościwemu niechey Pan Bog iako naydłuższych lat dodawa, aby przy tych tryumfach, które chwalebne na cały świat Imię Waszey Krolewskiey Mći wymiotły, widzieć mogłes Wasza Krolewska Mć Solatia ex Seris Nepotibus. Czego ia Waszey Krolewskiey Mći Panu Memu Miłościwemu uprzeymie życząc, krolewską iego całuię rękę y zostaię.

W K Mci Pana y
Dobrodzieia mego

W Janowie d 4. Januar.
1691

Wierny y Nayniższy
Sługa Z Bożey łaski
Teodozy Biskup Łucki

50.

Widerbey Bischoff Lucki
d 4 Januarij 1691

52.

Naiasnieyszey Mościwey Krolu
Panie y Panie y Dobrodzieiu moy Mościwy

15.

Niemogła też inaz nieuchronna Woyskich
dysypacia okrutnieyszym Dragie mię Żalem, iako teraz, Ducha
Małżonka y Dobrodzieia niego a Wiernego y Zgodliwego Za-
wsze Woiey Krolewskiey Mości Pana y Dobrodzieia mogo
Mościwego y Naiasnieyszego Domu iego wrodzonych Cnotu-
ciach czasow, Sługę Zabrała gorzkie mi rzyko Zgo Za-
cie moie y Swoy Pewna Zostawiwszy Ocisa. Woyn rod-
nigdy nieopłakanym Sercowie moim po Mayorze Sgm Pa-
Cunie, do Mayderszego Inwectora Wk Mości Pana y Do-
brodzieia mego Kog Panskich Zprzestałemi Łaskami Hetmana
Supplikuiąc uchizenie do Maiestatu Wk Pmć, iako Ey
Egcenu Ks. pan. Wk Mości Dobrodzieiowi moiemu y Panu
Zawsze Zawiadczyć Łaske, nacz pozostały Sierot
Z Synami moimi do Laskaw Wk Mości teraz ulgit Swoiego, y Mi
łościwie Zaszycac raczyć. Ogo sobie po dotychczas
Wk Mości Pana Dobr. Mtacz. Dicamq Łaske Za Długotrwa
wego Zdrowia y Szczęscia Z Naiaśnieyszym Domem Pana
Pana Maiestat Bożki Zawsze błagac będę.

Naiaśnieyszego Maiestatu Pana Mego
Wk Mości Pana y Dobrodzieia Mego

Z Stanisławowa dnia Aug:
1761.

Wk Mości
Sługa
Anna Potocka

Jas: Woł Kasztelano
woa Krakowska. d 31.
aug.

57.

Jaśnie Wielmożney Miłościwey Łasce
Panu y Dobrodzieiu moiemu Miłościwey

16.

Miałem iakgdzkolwiek nadzieię Ze pierwszymi Xięstwa
Xięstwami gorączki które stały były, gotowy Dzwią nego,
Ze mogę raz y drugi nagnąć Służyć Łasce Waszey moiemu
Miłościwemu ale dzieię zrzedziwa gorączki mey:
Dała niewiedzę possibilitatem Służby moich ad Dnia
Dzisieyszego, Wtym Łaski Pana nie Waszey. Co Wszystko Łaskawa
Xiąg Brat moy Łaski Pana opowie. A że ni Służyć Łasce
Swemu nieprzydzie Samemu Sie na mieyscu moie: dobiere
Exprasse Łaski Pana Brata moiego Xięcia Pana Rzeczyca
Kasztelana, y Woiewodę Lubelskiego Starostę Sandomirskiego
ad Łaski Pana negotium Służącego Zalecam respektami
Swoich usług Łaski Pana Brata moiego Xięcia Pana Rzeczyca
Kasztelana, y Woiewodę Lubelskiego Starostę Sandomirskiego
Exprasse

58.

Ex Cyclopaedia Vol. 1. p.

J. Wiel: Kasztelan Krakow.
d 25. Augus 1691

Jaśnie Wielmożny Miłościwy Książe
Panie y Dobrodzieiu nasz Miłościwy

17.

Jakom za przeszłey zaraz stafety posłicie, zastałem przy-
prowadzonego sobie Tatara do Lwa od ich dzierżcy na Jmcia
:cu, którego miałem posłać do Jey Ewlewszley mości Pana
moiego Miłościwego, ale że ten za przyczyną Xięcia Jmci
obiecował y obiecuie, zamyślałem go, confessata iego zdała
do Jey Ewlewszley mci. Mianowicie przysłał, z którey pra-
:wey dowiadłem dwa listy od Xięcia Pana nasz Miłcego
ieden zaraz przysłany z Lwa do Jey Mości, drugi o prowa
dzenie Tatarów do Smiarzyna, a potym y o wierzenie
Jemu. Co do Jey Mości według woli Jmci
Pana nasz Miłego uczynię z Lwa przyszłego semaki cir-
cumstancyi wszelkiey ostrożności, tylko by ni ktory wiedzieć
nie mogł, nieprzyiaciel Smyshego do mnie pisał. O Mołdawie
co ten, że Syn powiada confessat iego pewnie Jmci
Panu, zda się Jmci Xiędzu Jmci Pan nasz Miły odzdziw
że ich Pani niedługo, y niepewna przyiaźń, ledzy da
lej worelacyi posłami do siebie alliciunt. Jan po
Zbaraże miał się udać do Lwa, ta się dziwuie że poniechał nie
wiadomie ani Jego, y ta dziwuie się poniechał nie
cadem ia w zastoy nie mogę in pacatis, aniżeli Jmci
Pan nasz Miły miałes wiadomości. O Sczęściu
się wszystka rzadzy, więcz Pan Jwieszda Jmci

Oyczyźnie

wypisuie K.M.ci Pana Antwerpu, za niepowtaniem. 6° do
Drugiego Listu K.M.ci Pana Antwerpskiego o Gmuadzenie Swia
pw do Inflanty, te iuż Poddani moi Gmuadzą z Stanisław
wa: Z tym zadym się K.M.ci Panu Antwerpu
Gmysłuzył zeby się w Dobrach moich Ludzie Gnabesc
mogli cobą za Granicą Swiata wieźli ale to pw rezy
Gnieiszych incursiach Cilau Tatarskich na Ludzi moich
Gnieszczęsnych, y in pw Gniczym, pw Stanisławem y pod
Kaliszem Rzeką Prosną Gnabierano, za Gmysłem moim wam
tym Kray, ieżliby się kto chciał nacią, Gnosie się będzie o tym
Gnowu Gmieszam: cudzych zas Poddanych recessimus
Gnowu, w czas wszędzie nienato Stanąć do Gdy.
godnego daley Gnidzie do Wiadomości K.M.ci Pana
ondaymię ochotnie, a czas zechcąc Odprawisc K.M.ci
Pana mego Miłego Krolewicz iego Zalecam się Łaskawemu
Sercu y Łasce Maiestatu iego Gdemnie całuię Rękę

K.M.ci Pana y Dobrodz
in mey zawsze Racz Vm
z Pogo
Jędrzey Potocki
K.M.ci

Ze Lwowa d. 5. July
1691.

Jn Sid. Martelaer Haste:

Zaraźnicy Miłościwy Królu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłościwy

18.

Z przykrością sobie przyszło częstokroć w Ruskie kraie
odbierać rapporta od Pana Hetmana Polnego
y sługi, ale nad spodzienie z Woiewodztwa nieprzyiacielskiego
inundacyi Wołoch, donosi, że Basza drugi my tyma
Tey mię przy tych kraiach, po insze siedzieć kazał do Lwowa
ad communicandum Domino Woiewodzie Ruskim consilium,
taki exegui odprawsze Hetmana Polnego,
tak y wszelkich sługi Ruskiej ziemie chcąc
Exprès przysłam daley na Polucie, takie wiadomości
przez nieprzyiacielskiey daley inprezie znaymenac
Hetmana Polnego Pana Potockiego, y radzę że na przy-
ścia Tureckich wyiście do operationes
belli. Tatarzy do ich swoiey, iakoż wiść przed
Kamieńca pozdi, tylko ich nato co nam niato dopiec,
ugm o tym pewną relacią, do Tumacza nieprz.
Lwowa dwie niedzieli dopiero, iak Kamieńca wyszedł
Daley oczekuiąc godnego wiadomości Hetmana Polnego
Exprès drugich kraiow wypisanie ochotnie będzie Hetmani
Pana swoiemu Miłościwemu, racz Pan Bóg zdrowie
iego Łaski Exystky całuię Inclinacią.

Vestrae Exstiae Pana y Do
brodzieia mego Wdzięczna Rada
Zaraźnica

Le Zayska. d. 20. Junij.
691.

Stefan Potocki

Jas N Karbel Kralyovic
do Turzy

A Nayiaśnieyszey Miłościwey Krolu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłościwy

19.

Po napisaniu dnia wczorayszego do Waszey Krolewskiey
Mości Pana moiego Łaskawego Listu, przyszło mi z Szląz-
ka Listow od Pana Muzzy do mnie pisanych, ktorego content
ta że są considerabilia, odsyłam je Krolewskiey Mości.
Jeżeli zaś na ten List dopisać, iestli się zdawać będzie
Panu Muzzy correspondencyą, y iako na ten List dopisać,
y iestli przez Myślnego Swego posłać, to Posłańca od
nieg niech czeka, Łaskawey woley Krolewskiey Mości
Stamtąd wyiadę y ad mandata Krolewskie Mości
Pana moiego Łaskawego gotow będę. Pisał do mnie y Pasz-
kanicznicki, ale tylko o zdrowiu Pięciu. Gdzie
prawdziwie constat Krolewskiey Mości, że Klasse rem
o wszystkich tych Pięciu Exulach przyszłych do Kamienca,
ale dotąd nie ma. Tamtąd nie nic nie słychać, tylko
im Pogrzebie za pieniądze niedobrze. Do wydania
niechcieli wszystkiego za Exulach zaraz. Do wydania
do pewnego Sądowego Termin przyszłego, mieszczą
się pewnie we Kamience. Ad 7 drogie wielkie
Pakiety Listow do Exulacyi Pruskich ad Statt-
halterey dla złożenia przysłali. Co Krolewska Mość
dobrey occasyey oddaymy Krolewskiey Mości, zaraz
Łaska cię Pańska zdrowie cało.

Krolewskiey Mości Pana moiego
Łaskawego
Vniżony Sługa
Jędrzey Pobocki

Z Lesznay d 21 Aug
1691.

21 Juny

+

73.

20

Nayasnieyszy Miłościwy Krolu Panie
A Panie moy Miłościwy y Dobrodzieiu.

Stabego zdrowia WKMci Seruedlnie życzę, prosimy ta Pana Boga o Zdrowie y Szczęśliwe Succesy WKMci. Prawda to iest że ta o Hanie byłe wiadomość, ale że niebyła autentyczna dla tego nieposłałem obym do WKMci byłbo list od Samuela Pułło woiewody do Pana Zaleskiego pisany Dnia pozytam Zkąd to o Hanie byłe wiadomość, A potym Pan Bonowski wzpisał to ta byłe niemało autore byłbo że to Wielka Orda przeprawowała się pod Zbrzeżem, ta co to Koło Krzakowa płynęła, y tak rozumieli że to Sam Han był. Orda zmiana swoiey w Przestrz niedziele podiadła pod Sam Złoczow Dwa Tysiące. Wzięto tam dworzą Jezyków którzyż confessata które nie Pan Bezpawski przysłał odsyłam WKMci. Dziś przyiechał Plenipotent z Bra Białey Dwie niedziele tabor z Budziakow wyiechał Powiada że ta Orda nawracała co Koło Krzakowa brała na Bad Że Han iest na Budziaku w Tatarbonar, Galga Sołtan ma dawno do Krymu poiechał Nawadza przy Hanie Zostaie, Galga iest Brat Rodzony Hanski a Nuradyn Syn. Han Bela

74.

Vid. Bdabuski Dz. Lwy 1691

od Cesarza Tureckiego odprawiony rebelizant Kasze przez do Węg
to przydzie rebelizant Kasze to tu ma przisc do nas. Teraz nied
czyt Poset Mostowski P. Hana y Horacki odprawiony yest Han bard
dobrze dat y Kon dobrych y Sabelie Sobole, nieuie ten Plenipot z
Cym przychodzili yz Cym odprawieni. Sprawuiey nikodey na B
Biatem Sku, iest rey nas nikodey nie maio w Wotyszech y Bona
sobie Bug Kg.

W Sobanie Cudze od glodu pucbuge y Dniestrzu, na Mier
Obawiebne nowine aby wyprawowali iako nayprzedzey Prawant odzy
ze Podkow nie niezy dobre Ze Prut y inse Rzeki nadlie Pisatem
do Pana Cmskiego aby gwatem Wotoskich Chtopow zebrat y po
prowadzit wyprawit a potym zeby im Zaptacong dobrze, Pisatem
y do Mci X Accurtuse Commissarza Oyca Swiatego aby nie Skrzyp
sowat wszego dac od Fury nie zwyczaynie dawali. Przypomnian
ze to nas nadalsko od Hetman Sulii abysmo do tego terminu, pre
nigdze Kommunikowe wyskarzaiq Ze nemam Radnego Sposobu do
prowadzenia Subsistencyi. Sczyrubi powrali Deputati prywatnej z
Wrzesnia wszystey nic nie wskazuiq. Odaiq sie zatym Mtstwom

W M. P. Mtstwie

Wasze Krolewskiey Mci Pane Mego Mtst
y Dobrodzieia

Ja z swoich Mtstwie Kazatem
siedzieć Baranom na przedce potkie
do Sobanq iak tam nigdi Stanie.
ze Lwowa 7 Iunii
1691.

nayuniszy y nayposluszny Sługa Pawlo

21—

Nayaśnieyszy Miłościwy Kráłu Pane.
A Pane nasz Miłościwy y Dobrodźieiu.

Iżbem zabeśpiecz posłu czasu mieć WKM Pana Miłego Że bu do tych czas
niemasz żadnie nowic o Supplemencie przeszłym na Seymiki do
Sochaczy bo bu niemasz respekt niebyło z Panem Obersztem
Regimentow Jezdnych y Regimenty niewyszłe w Polszcze.
Raczysz WKM posłac Żebym się dowiedział czegoby prawdą
ze mieliśmy Wdzwon albo nie albo mato co urzne Zapotuby
Wyszło y stáne do Chorzszow y Regimenty bo się spodziewa
żeby się zas drugie nopotrzebne nie wymowili wrzuc z drugiemi.
To rest wszes posłuszney powinności do Nayd. WKM Pana
y Pana dla wyswiadczenia się. Na przeszłym zemskim Trybunale
Nowogrodzkim Lwowskim pobudzało się Gubernium, Teraz bęsie po
Trybunale Seymiki powiatowe odprawowane, y Deputaci
powinne zewsząd powołani się zniesbyć. Nowe co Wdzwonskie
Jegomości dopiero na przeszłym Seymiku Wiślickim żeby się
inne Seymiki stáne z Wdzwonty przeszłego Seymu bedzie Zapo-
cie, słuchamy. WMPan Dobrodźieiu Králuiemy Boże powodzi
Wdzwonskie powodki a powodow y przyiaciół, mogą dopiero odpisać

Ale Tyden Tschelmych Dla Wsech Tydnow Tschelmych y po Tay
Wrzewod Stwarz vemera Se Strzie Zastawy

Szczabri Gmery na przepowiadzeme Prowarskow Wsawy
do Swatyne Ber wspelney Zwtoli Bzde dany Bzde dat Gwa
na Wedy go Wreba, to nic nie owessla.

Gmaynutem y obzyd Tabarnes Cleryd y Powiad nay
y postanowie Hospodarski powedat Ze yd Bzto Dwadzescia
Tydzey na Cawze Zeby Bzt ewer Gabi Szto pod Kamenem
Trzy Tydzye Gdy y Ztrzymli Se na Cawze a Gymi Tab
Stowy powiesali Zbzd na Rudbab. Tens Pan Bawrow
powiada Ze ieft Tabarnu pod Kamieniem Bzdu Kilkadzie
Kopi ctte Trzy Tydzye co Bzdi pozbzdli iaz odzdli na
Bzmawszy Gumbat pod Hrodzbem y pod Swabynem
newellkym Wbrdy erbzmli ale pzene y Bludzy Kilkadzie
y Ludzi pozbzmie Zamali.

Kaebzdi Wkhs pozbe abym Gmaynut do Wabu Wz
pozbzmiemy Opowiadne na Kbrzy Gras et gus numero Zebra

Kopiey Kilka Tego ne Carcii pigter.

pater Znakie /.

22.

Nayiaśnieyszy Mościwy Krolu Pane
A Pane moy Mościwy y Dobrodzieiu

Jakoż Exat WKMć po Coraz gorszey radzie wkrotce gorzeo całemu
Christianstwu na gruncie Campaniey dobrzała, y całego na nie Kośpru.
Zostawał mi ten gorzeł dwadzieście ze trzech WKMć Pan Wrzemi
Kiewicz Koniu WKMć postytam. Z Koniu Krewkowo Cheim gorzelnia
est gdzie sie Turczey Pieczeć z Dragonami Exdy mieli go Dwa
Dzieci Exdzyć na gorzicy a Wszystki go zagrabili, a wkrotce. Tobz
gorzeo mieli by gorszey zbeg. Trzeci na Dragonow wszczeli Kozi
mież wszystkie gurzeey by dwie trzeci na Porzyc Dragonskey niżeli
Pieszey. Dobrowski z Campenbuga Oznaymuie Że Tatarzie Bu
dziey gotuią się że do Multan Kazdy iest y Tebeli y ze ur
ben Kray Isto Zobran gorzeo Tatarzii całe zbeżą. Pisze
że z Tuski WKMć na Prześdnim Sorbawskie wydrukowane Sanety
w Sorbawie Pan Siedmiogrodzki yest Odwrzet y ure się na do Turec
wrocił. Trzeci się Zabyu Mościwey WKMć Pana Mego Miłościwego

Waszey Krolewskey Mći Pana Mego Mościwego
y Dobrodzieia

nayuniższy y nayzyczliwszy
Sługa
Jakubowski

Lwow 27 9bris
690.

Wiel. Wda Pusk. 27.

9 Grudnia

80

23.

Naiasnieyszy Miłosciwy Krolu Pane
A Pane nasz Miłosciwy y Dobrodzieiu

Poddye w Zatłuie namnieiszem czyt WKMć. Ze by Gt. Dworz
Kotnu Jarew wczyne Woloszuc 2 ludzi po Hospodarze Pehry
Bayla po wstawyeb. Niemasz sie bedy wytabudze tylko na
iednego Ze by miat szesdziesyt dymi, na Kowe rest Stybor
ra. Jest bedy Cłowiek Naszy Zowiesz Alexander Jesski
Kory o Pehryebayle czyt Sepdawem ahas rest w Szlachcie
Polskim Kroley Jmcia Pana Zawsownaney y dostat sie czyt do Wo
łoszney Ziemi ma za sobo siedzienie Nieboszczyka Pehry
Bayla: Prosse za nim abys nas WKMć kazat wydac czyt
Sasy powiedzy na szesdziesyt Wołoszow. Oddaie sie sprawy
Jego Miłosciwey WKMć P. Miłemu Panu

Waszey Krolewskiey Mci Pana
Nayuszyszy y nayDyc Bewszy
Sługa

ze Lwowa 1 Decembr
1690.

84.

Wielmożny Woiewodzie
Lip. 1. Decembr. 1690

Kontynuacya listu zpod Nra 21

Mocne Srdce wzyął a Pocieszaiąc gestemi Rzeczy tego Towarzysza go domaga wzywrocił, Panem Bogu Oddawszy całkiem nadzieią. Jednakże Zgoda trwała się nabrzy zaraz Węgrzena, gdzie nasz był y mały Pułk nasiga. Za Kilka dni rzekł do Boru y rzekł Krzysiu zgoda Elman albo Zgoda Niemcy albo gdzie Cesarskie, Zgoda trwała się Jedz Pana gdzy Kurwole na niedziele Zmiana się wzmocnienie rzeczy Austryacy Zamek wzgrawszy Zaraz rade do Boru uchowanie. Zamek Czwartą Nkłs do Cesarza Krzysia.

O Odprawowanie Cesarza niego do Nkłs y Samego Burmę, mieran Abo go Cesarskie Cesarskie Pokoiowe go wiedzenia Pana Zywarskiego. Kroy gdzieindziej Za Cesarz do Nkłs Do Burmę Nkłs Zwyciężyć Zaraz wiedzen Wiedzą Cesarze y Odprawowanie go. Jeżeli Cesarz niego Odprawowanie Cesarskie Odprawowanie Cesarz go Cesarskie niego Cesarz Cesarskie Cesarz Cesarskie

Odprawowanie Zabyć Mocne Nkłs Pana Magnifikencyi Mocne Cesarskie

Wasze Krolewskie Mocne Pana niego Mocne Cesarskie y Dobrodzieia

nayuniższy y mały Sługa Cesarski

Za Lwowa 4. Lutego 1691

Oświadczenie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie

87.

24

Nayasnieyszy Mtsc Krolu Pane
Pane moy Mtcy y Dobrodzieiu

My Zlachi Koney conmuneray Sprzo naszey vobec Bloedacy Wrad
nasu Zadnych Zuskyd nemam Zkamienia nikogo Wowie nenarzeny
Lubo to wspelnie nabo sas powstanie, bubo sie skrego y ne od
Zuat Surzyb ne odmyslamy sie. Kilka Chlopow Wlosciues co bez=
bali z Kamienia zabyprowadzonych y powiadaia Ze przeze Cyhowne
przeseli Cyby mieli do WKMcy y przyprowadzili w przesty Wowie
wego Postunek z Listami do Kamienia Zawar we Wrod postat Pasz
belsty na swoych Komiech do Serdsiewa. Pednalbe wbeli to
prawda ze Cyby mieli przeseli to ne wspre tysko ben Gru ia odpi
Sywat WKMcy nabem Cyc ze Kroyem mi WKMcy oznaymuiat ze s
Krolewstwa WKMcy Regiment odymuiat Do Do Kaiee Ala y po
wspre zeby ben Pstunee mat Cye wbesty Bonye Zawar B Ku=
stawy Cabat Samo Krolewego Zregymentu przez Dwasty y Kabaten
Zeby po bambey Sroine Dnesby ne bat. Do Sorobi od Kil
ku dni postuten. Ale wiadomosci ostye ten Dzeie Na Szlabach
Tatarskich do Wotoch wstydne Cy Skrabes. Wszey memaiye
do Oznaymienia Mtcy WKMcy Pana Mcy y Dobrodzieia

WKMcy Pana Mcy y Dobrodzieia

Do Zawnicem 28 Septembr
1692.

Postuten WKMcy pbesteyo Rzyslu
o est 26 Septbr informacyi obey Blo
dne y Kbrzy bego Forte Kowenu
mieg datem Zora Surzey Trzey.

nayuslszy y nayszczesliwszy
Sługa
Pabel Browski

88

25–

Nayiaśnieyszy Mościwy Krolu Panie
A Panie nasz Mościwy y Dobrodzieiu

List do JMci Krolewskiey W. od Sytan WKMci Xcwa
Radzyńskiego nemeckiego Cesarskiego Posła obsłu
żowny bytność Krolo Mci spokoyney Celebrowany Sytu
y Za Panstwem

Prosby Vniżone Waszey Krolewskiey Mci
nasz nie Swoie Krolo wtym wyraźnie. Pan Pasbuwne
Kapp wyprawia się do Xięstwa y do Sowolki Posłanie
zeby Krzoey tak Jego Cesarskiey Mci Jako y Oyca
Exstwart JKMci Pan Kasbelan Ratuski Jego Panem
Gryciuem. Czekam zatym vespowsu y Laski WKMci
JCMci Krolo Mci Cesarski powinnuiąc nie ieżdżąc w Sławo
wnie za 80 Mci JMci Pana Wrzesnicy Petzlucgo
w niczym na przeszkodzie do Xięstwa Exstwa nie
bydzie w Tomaszowie, a oni dobrych obas nadeszłych
się y mieszkańcow gdzie się a potrzebi bendzie zeby be
amentu Exportowali Krolowi na cas onegday na Fry
dzień Wrocaw mogą odestać do Glogow. Oddaią się
Łaskę Mościwey WKMci. Panu Mcmu Mościwey Łaski
Waszey Krolewskiey Mci Pana Mego
Mościwego y Dobrodzieia
nagnienszego y zagrzewnego Sługę Kapłana
WJC

Poznań 16 Sept
1692.

Kastellan
Kraft § 16. Gau
1892

46

26

Kanclerzowi Metoscowy Krolu Pane
A Panu mey Metoscowy z Dobrodzieiu

Niebastatem tu we Lwowie zadrzyp wiadomosci ani pewney o Soltanach, Examinowatem tu Tatara wszystkiego pod Mariampolem Kozy powiada co. Ze Bek Murza w Srzedzie Tysiecy Gyt na tym Gambale Koto Haliesa Ze Soltan posylat do Bek Murzy zeby go pocekat y zeby Zuine poszedt w Kupie, ale go Bek Murza nieczekat Slubac. Ze Wrzyko Soltanskie usz sie Skupiato Gyto Bek Murza we Srzedz sie wzyst y poszedt ku Jasonu z tobym Pratem ot Soltan w Pupek za nami sie miat wzyst W Drodze miat Bek Murza wiadomosc ze Soltan Rzeczem usz Szedt. Zbyd in Gniechuniz cale. Powiewat Soltan usz Gyt na Rzecie, ze by iusz Gyt pod Kamiencem dawno, y ze bo zeby sie wbe na Kraiz puscit Gyta Gy usz wiadomosc Zuie ze z Rzeczy nieby uciekac w Kamiencu poszedt ku Brzegom Wolynia y ku Polisiu. Pytatem sie go co bo za Soltan Murza z Kturym sie Pan Bawowski Gyt poredzat Zeby nie iest ot Soltan Murza ale ot Soltan Bek y iest z Wrzyka Bek Murzy, Dziaman Sabadak Ktory od Kupy Bek Murzy Derwat sie y poszedt ku Bawowski. Gin Sambek turecki Di ze Kamien iest Sopski Gurey. Soltan Kuzy poszedt

96

+

w Lambat to est ten Listy w Presitey Compagnej Znam
się Ichcat Zowsze Krym Cirey. Przyszło nas na Radzi
gdze Sołtanow Syrow bego Saphi Cirey Kana Sam Han
nas Czt wdrodze nas na bycie na Radziwiłł. Z Krymu Wrz
nie nie przyszło byłbo be est Wrzesiu Krymskie Klore Czt
w Wszyrzech. Hamanbey Murza wdrodze do Mecky
umarł, Krymim Murza Szyrzpiciem. Powiada że
y bo Slyszał czyto że Sołtan miał czt na Białogrodzie
Krymnem in że y obsto Kamieniec będą Tatarzie po drod
dzie w Polszcz. Piesochi Zaprzymiał cudze czesem d
Turczech Ktore byli wzięli przy rozbiey Zasłane od
tam że WKMć, y listy z Swiadym że na pszeg przyszło
co do Sołtana Sredt Hellandrzeszt Seebek wzięto y
Swedzieszi Zołnierzow Krymt Czt Pan Hanszbatt w
Slat przeciwko temu przysłanym. Dzięg się przyszły
Mtc Pcmey WKMci Pane Mć Mtc Pane

Wszey Krolewskiey Mtc Pan Mey
Mtc Pcmey y Dobrodzieiu

Wtym Listach Tureckich
nic nowego nie było przysłały

ze Lwowa 31 Jan
1692.

nayuniższy y powinnieyszy Sługa

98

27. 99.

Nayasnieyszy Mościwy Krolu Panie
A Panie moy Mościwy y Dobrodzieiu

Dzięsiewny wszyscy Panu Bogu chwale ie nayuszky Nasz WKMść
ze do prewszego Zdrowia vestruit nastadnien WKMść, Continuando
Supplicki nasze do Mnieszalu iego aby we wszelkie szczęście
Sukces nabo nayslussey czasowat WKM Pane nasze Mościwy

Raczysz WKMść pisac, pomieniasz się nasze tak wielkie
Partye wyprawione pod Kamieniec nie nadaty Zeby się wz tam
tobo ruszyc chcyne. Gdy za gotow Zawsz bedzie; Tylko daie
do Consideracyey WKMść Zeby tu resztebe potrzebne Zabiegnąć
WKMść do Pomorzan, zeby się nie oddalac od WKMść dla Gazeten
czyey prędkiey w rozsiedzie ostatney WKMść oczekuiey, Wiadom
wz tu przed nami wszystkie drogi dobre nie Babawiny Marszem

Wyprawiłem pod Kamieniec dwa Pułki za Zdy Pleszowskiego
a Z Zadnieprza Pana Cinskiemu Kabatem się konnemu Bawic
o Jezyku z Kamieńca.

Han wczore nie przyiechał Za Dunay iest w Kartale przy
Serasklerze tak powiadaią ze Serasker ma ze trzy ze Sta tysiące
mołtocku, przy Hanie nie masz powiadaią nie Cudy tylko ieden Dwor
Znac do prędkiey Jabawienie za Dunay z nim się nie bedzie Tak ich
owo Bujnowski powiedał. Pozdrawiam WKMść Cesty od Dobrodzieiow y od
mieszanki z Niemca co o Cyru przysło. Zdrowia życzeniu WKMść y całuie
się ręce Panskiey zawsze oddany

WKMść Pana Mego Mościwego y Dobrodzieia

nayuszkszy y nayoddanszy Sługa

Dabrowski

Pisano pod Wrzesnowszczyzną
30 Augusta w Sobotę
1692

Kamieniec co o Cyru przysło z Zadnieprza
Wrzesnowszczyzna Augusta 30 dnia

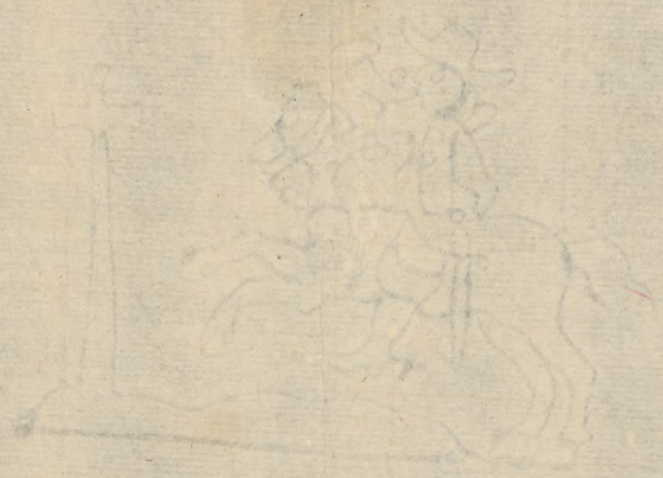

28. 103.

Jaśnie Wielmożny A Mnie Wielce Mć Pane Xiążęlane Krakowski
A Mój Wielce Mości Panie y Dobrodzieiu

Znaymuią W Mć Pan y Dobrodzieiowie Że W Jasieli Wielka trwoga była wczoray
tu że Cięzarij y Zonij Swoie Boiarij powyżyłali byli, obawiaiąc się Lozakow, ilko
Sam Hospodar Imć Skilky Boiarow y daratajami W Jasieli był Został. Stąd
Hospodar po Tatarow ale niechcieli bez Zapłaty przyjść teraz Dzicho Że
Kozacy mieli powrocic Ku Sybrocce, do Jass się wczyscy pozwolili Ha-
han Zapewnie miał nas powrocic z Węgier lud drymą, dobrze wytrzepa-
ny od Niemcow, tak Wołoszy powiadaią Że Horda Nahayska niechętera
Znieyszego mieć za Hahana, ale żeby Zych Stronij był Obrany Hahan
y tak rozumieią Że Tatarowie miedzy Sobą do nowe Wojnę będą mieli. tak:
tu Słychać Że Hahan dla tego powrocił Że im Moskwa ma dołuczać. Towarzy
stwo z Dahopola które daratajy Za Prutem powimali, miał z Hospodarzwy
ruszić Dewszythym z Mołdawianiem, Hospodar iesze dotych czas nam
Żadnej Xiążęcej nieczyni Dnizenie Dziękuiąc Pana Mego Miłościwego a mym
był w Pamięci Panskiey Że bym był opatrzony pieniędzmi Nakenuł bo wsie
ruszy y Szelaga nienam, Co do mojey Recommendacyi się o Łaskę Pana Mego
Miłościwego y Zostawam

Data w Kamieńcu
die 16 Augusti Anno 92.

W. M. Mci Pana y Dobrodzieia
mego Dnizonym Sługa
Daniel Łubieński Woyt JKM

PS: Sarashier Jeszcze stoy Zadaniem przy
Hospodarowi podarunek Konia y Pałasz
Ażeby się na Wojnę gotował, Ze Sarayi stoią
pod Belgradem y tak rozumieią Żego mieli
ruszyć wszystkie

Jaśnie Wielmożnemu Mci Panu
Dobrodziejowi Jmci Panu Kasztelanowi Krakowskiemu
Hetmanowi Koronnemu M. P. Mci
Dobrodziejowi do Oblelania

W Bożie

901

29. 107.

+

Jasnie Wielmożny M[ił]ć Dobrodzieiu

Wyprawyłem był podiazd na budaki 50 Koni dla Języka
z niczym powrucyłi dla przeszkod ktorym niety
od Ludzi Sokockich, Jako Vznie opowi Mu[ł]ka moi
Ktorzi byli w tei okazyi y Jakom Wyrozumiał z
drugich y osobno opisuie do M[ił]ć Pana y Dobrodzei
Are Hospodarscy Ludzie to Jest Kapitan Wielki
koronny moich Kilka naescia Ludzi brakow
anych y zanich do Chorągwi Jadonych Wziąłem
40 Koni y rzeczy nie mało, Prosze tedy Swoi
ey Łaiński pisac do niego ze bynam to Wszyst
ko powracał pozytam tyż co do mnie Lyppe w
tei mazexy albo pozwol do Dobrodzeiu zeby sm
za swoie odebrały, Jako zaś tak y z Sokołan
Wiadomość pewna ze Chan powrucył na budaki
Jeno Jescze niewiem Jesly poszedł do Krymu czy
na budzakach zostaie przyczyna Jego powrotu
tak powiadaią ze niemcy pod Temiszwarem
tur kow zbyli y dlatego niemiał Już poco tam
Jść a druga fama taka ze Moskwa pod Hor
odki Idzie tak ze y polskie Woiska na budza
ki Jdą nie zadługo spodziewam sie Wiado
mosty co będą miał nie omieszkam ozna

imi[ć]

+

Pod fortece decretem nad Cyro niemcy zbity zbiegł tur Kow
ale y niemcow niemało zginęło, Turcyzie Wielce obaw
ią od Mozelii zeby Salonyku nie utracyli postano dam
Saraskiera y siedmiu Lasrami, Saraskier jest na
sakcij ale mało co Ludzi przyima, Hospodar Mulda
w Tergowyszcu stoi y Woiskiem a Swoie Hospodarow
ze Wszystkim oddestat Za. Ott w Turki niedaleko S
nu Wengierskiego do Jednego Manastyru na zw
nego Jednego Drzewa nad rzyko Bystrzyco Niem
Czeste Correspondentie z Niemcami Jako Lystow
tak y przez postaince, Tekiety przywoiskah Tu
ckich Wszystka rada y nadzieia turecka na nim z
wysta y on Niewa Correspondentie z Jenerałem
Heislerem tak powiadaią ze Swoie Interesa prze
niego tralktuie Hospodar Wołoski Jednego Regi
ntarza do Romanu Dworzic Armata przistat
Czterema Chorągwiami Konich y pieszych y do piąty
drugiego Regimentarza Habaszeskuta w taki
Kwocie, Ze 10 presentu w Jasich Wielka trwoga
bysta Wszystkij poncie Katy Jeno sam Hospodar
lekko Komunikem Zostat a zdego ponto Kied
Jmpan Cieński za bukowyne ponedt Ku Chocym
z Syniatina przestrzeono zaxar y tatarow za
tat do siebie Syn bek mukzyn przybyt na co ox ze
o Wtos moi na podiezdzie w Jich rzeka sie nie dosta

+

Zdei Okdi Ku Kamiencowi porto dwanaescia set tabakow plok
moi przerzneti, Do zamku Niemieckiego oddestalem
157 beczek prowiantu z Sotki a 23 beczki wiodem
na piechote tuteijno bo Wyprzkiego byto 180 beczek
z Wielko trudnosciq ynkosztem przyschodzi sen prowyant
tam prowadzic tam dekaz dostane zboza kupic ale
bi schiat nie kosztowatabi Wiencei beczka Jako 15
ztotich gdibi pieniqdze alebi trzeba bez kowyth
y takbi ynarok ydali Vprowyiantowat bez trud
nosci trzebabi do tei forteci Jestrze Jedne choro
giew dobrze konne wprowadzic a za wczasu zebi
siana sobie na zyme przysposobyti, tobi yci regime
ntarze Gospodarstwi spokoinieyszi byty, Towarzystwo
moie barzq deskitio zeich zastugi nie dochodzq
nimaiq zaco sobie chleba kupic Jur przez kylka
lat zastugiich niedochodzqm ktom wcale podzieko
wac y do Wotoch puscic bo tu sczysti niz w Kamien
cu w Kamiencu choc drogo ale maiq pieniqdze
a tu y drogo y pieniedzi nimaiq, Suplikuiq dam
do WMPana y Bo Srodzeia, choc nadzieiq pocie
szyc przy chlebie nie odziecywac jesty nie mozna
dekaz czym kolwiek poszlkowac, trzebabi dlanich
Inszego sposobu oraptake nie wzepartcie Vkladac
boich gracei nie zabrzymani do domigszi w tosce
Do Srodzeia moiego oddziesie zostaiq

WMPana Nitosciwego y Bo Srodzeia

Zyczliwym stugq

Andrzei Dobrowski Rtm

Z 22 Augusti 1692
z Kamieńca

III.

30-

Nayasnieyszy Miłościwy Krolu Panie
A Panie nasz Miłościwy y Dobrodzieiu

Jestem do Maryanpola obaczyć te necessaria które sg naznaczone do Sowlu Tudzież wodnei te dwieście Wozow z prowiantami które za Wysłuem mamy Godnie. Wszystko to iest sprzyiaiące dobrze y dziś sie to nocy rusza Kuby. Do Sowli iednak ten Pan sie nie może prędko go od Kamieca nie zastrzymy. Przy mnie przyszła Obmienia Armata do Maryanpola Mozdzerzow Wellkich dwa y Wozow wsiowych Cztyrdziesty. Od KMci Pana Wrocimoby Krolewskiego iest Ben nimat Zadney informacyey. Wiadomości w Obozie Zadney nie zasiatem dyabli ze Wysłu WKMci nie stanęli w Obozie Swoym przede nas.

Wiadomo sie WKMci na Mostowe za gwałtem ugadowanym sie do Sawostow Korsunskiego przysłali y pewn armatnie odbiie. Pszeli I owen Zdrayca Danilo Kozy Zabrawszy Hybenne na Chorzgiew Swoie, Dabt za Dnieper przeprawiwszy przyszły Obchodnie nasz tabor do Mrody Cz. y pewn we Trzech Setnach przyszedł plądrować powiadaią Lecz na Mateyce obrzeza. Pana Potockiego za Dnieper posłac z Woyn Cztem do Mateyey nie Baano. Prosze tedy WKMci co na nasz Bytnie Zdzie. Kaes WKMci Cesse expostulowac z Panem Residentem na Dworze WKMci Będzieyn do Kresey y na pokoy. Pokoiu Bg y nie Zle Bg Dosie o tym y do Pana

112

Residentia WKMci Gdzieżey na Sobiey. Posyłam WKMci Excaye
że dawno bym od Pana Borkowskiego wtey materyey pisanych
z Kopyci WKMci zwłaszcza gdy nas Mostwa czasuie.
Wiem od Pana Kasztelana bym dobrey z Copyc bym Pabiono
Posyłam WKMci. A teraz Krolewicz Mcść Pan Mc
Mościwey Łaski pilnie Kgodnik

Dufey Krolewicz Mcść Pana Mc
Mościwey z Dobrodzieiu

List od MPKMci Kuchmi
z Kamieńca z Sondu przysłany.

z Bloz pod Wisniowczykiem
28 wesiuarek Anno
692

nayuniższy z nayposłuszniey
sługa
Pabłocki

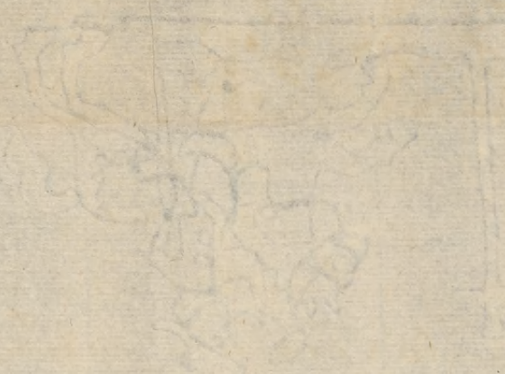

+ +

115.

31.

Nayaśnieyszy Mościwy Krolu Panie.
A Panie moy Miłościwy y Dobrodzieiu

Jam wczoray Srode to iest 24 tego stanął pod Zwanieem to iest
miedzy tamtą Zgorą Zwaniecką a przeprzeszłą Horą na Gorze miedzy
Dabrowicą Stanisł Wałem Zwaniecką, to miejsce Lasikowice gdzie
Chmiel w Pasie w Dniestr. Blizey stąd do Kamieńca niżeli ze
Zwaniecz. Niepostrzeżenie do WKMci wsbon bom obiebiwał na Pana
Bawowskiego wiadomość Krolewską we Srode wczesy wyprawiłem
aby obiedzy po nas Dniestrem w Chocie Kamieniec wyspre
gowali gdzie Pułkow kozackich y Starostych. Ze tedy
cały Dzień wczorayszy y dziś rano nie miałem od niego wiadomości
Supponuie że na tamtą Stronę od Mołdawy znać powiat się
aby mógł w Chocie, Dyabeł nieszczęśliwe tuchno o Jeździe
całe z Kamieńca nie wyiechały ani w nocy żywego duszy nie masz
na Kozaczyznach y we Mgnach bo tam co dzień w nocy nasi
bywaią w Kozaczyznach. Ja Miłościwy Krolu wziąwszy przed
się Sens Zrady y Postępowanie WKMci a zważywszy wszystkie
pilne circumstancie Postanowiłem sobie za Executorem Woli
WKMci a minor ad maius. To iest od Blokady. Jakoż nam
to ze przyszłego pod Kamieniec y zastawszy attak nie by
łbis niebyła temu trzeba wiedzieć: Niemasz Jazdy
Zbrodni (oprócz Znaymu WKMci) przy całey Piechocie
Infanteryey, żeby to y obóz Blokady robić y postępuie pod

+ +

Prod Kamyczem Zaczyna[ć] mysleć. Celym Zad Wszystkim obu
Kamyczu ajetc a nuſſe ſię nie Bda to by yż Bobiady nie
nebyło Borbad żadney Rzeczy nie dopuſcat by. Zaczyn
Melodyey Krolu Dzatrzytem Meyſſee Krolem mat dzwo
o Gruſwerneyey y Zarobito ſię bu wſzyſtkim. Wiem że y
K Mci maſzyo dobrze zamyſlae. Jeſt to nad Laſkowa
Szyja Rzeczka Kwaſa Scibe z iednej ſtrony Dmeſto
a zdrugiey ſtrony Zdrach. y zawaz na dole wzrada Zb
w Dmeſto Ode Zwaaia to ſpreve mibi. Rzyſtle
W Mci pogdzo abyſs abezar tyſſko Oznayamię ze ſ
meyſſee Za Skania od Polſki dzaremu ſont Bellwardo
Bro do Skaty do Skaty Bro Gdzdzieſzyſt Zobei. A
Kamyczu Zuſtanie ſię Dzaremu ſont Bellwardami
dzyu calym we Zrodku Bro reſt do Skaty do Skaty
ryſſka Zzedzieſzyſt Zobei. Wode na to reſt deſen
do Dmeſtu doby y ſemiras Sla Kerii Jeſt do Zbrze
ob Piechoty bardo dabbe doby. Brod doby na Dmeſ
Brod Samey Zerbeca y wzyadz doby na Wſzyſtki Krzyz y D
rodzcze. Brod Zgotowyſſkobie Gramodzabes y Zar
zmayamy ſię do bey mpoezy Zarefuy wcBrzu Zrzad
Sobaz zarobić Bobiech nie mato robi. Do Kamyczu

na Zastawce tyſſko potkany nade. Powtebuiemy Zwanice ale ſpu=
chowabſmy ze dalebo lepſze to nieſpie cego accommodowany
nebeli Zwanice y przyſzły ſecuntalem Ludzie bzyemy ta natyſz
mieſcu nebeli we Zgonem Bo Zamek Zwanieli ſtla roboty y prace
potrebuie Prypadł z Wrellyo by prace poſtyſpiedł y to nieſpiſzeli
Roboty zaczęſy ty wdac. Dwieſcie dalebo od Zamku. Co tego ta
Mieſcu przyſzław Lellan do Zwanice bo y to niemamodeta. Zrobi
ſie ſecuntal tyma Ludzmi y poreſzo y co beſtureh w rzeſu na ſtyſch
teſt Roboty ſiana ſie ty ſa dla Bo go nie dnis ſtla gotowe y oho
Bzy. Ale bzyſu potrebo myſlie Zeby y ſie cza ſkonczyc A potrebu
ye ſie ſkonczyc Bo ta Kamienica barzo przez bo Wroclawſkie bzyby
ſcaſiemy Kupiſ Albowiem w przemyſzaiel teſt bale trudny
Rabociſt y Kupiſ Brzeſcan. Nieſmiem WMM ſprzeba przyſtrzyc
ſie ale ieſtebyſ Tobie WMM bzyſu przyſtac ta co przemyſzy bowaſ
Zwaſ bo to co bzyſe dalo na Sawalerzyc bo bzyſo zawaſ z Hyberny
Rodalo do Slebie WMM Ale na Sieſtoſy Zemuſbem potrebu
bzyc przyſzanenie. Ja Cie ta nieumiem co rzec Wiedy WMM ma
ſtarſy. Jeſzeli z Hyberny Dwie Zwanice przyſzlebiemy co do
Pana Wrlebie nadbe ſumnie Abym ſie pobiebla na Przyſzanie
Zwalnean Hyberny y daty ſie aſſignacie Dopiſalbym na Kon po
Ekstrych Gubernaſtu, Jo WMM Cheſz nie te ta przemyſzke ale nazpoſ

Bog postawzie bo cała tym Rozgarom co ba Xięstwa y Kray bar
Jakym Xięstwa a nie Granicz[y]ey pomarkowała tego w wsy[st]ko
we Prawie. Jakym Zyskał Jobie oftabe Gfadne Chowcin
Turek do Granic Kabey z Blocady Gfadę Babuce Mo[ł]d
Kiewfkie we znacz Wodne Holdzyn y Kuldrubie y Kreblum
przepraw[y] Mary y cerek bam Bloty Gruefkim do Pafu
Gfadze nad Janym Brodem Ledz Serét w Pada pod Zrodlnee
w Dniefr w Jangel Wafnel Jeft Stary Glazek pfrawn
go y tam wfadze co bam. Pobzu y w Torfkim Zamku mes
fie co wfetne tudzi. Jen w Zrodlu pracowbo Wafflowa
Prawe Banko ieft potrebny mely[ch] Zatan Zagcbagow Ko
Jalamow y Kofaków gdy wfyc do Kamieńca w Polnee abo
Jaden Pafek mely[ch] ma fie moyt Kotuem przebrac
Kamieńca. Pwadzye ze do Jomalney Gfadey Kamie
Gfad Banko fie fpotnet y nemamy fie fpotnet Kfarba
Jabatan Amunicyi z Prowant do Jabłowce Zbozye K
mem Zabjwan zeby bo z Maryan[y]ola Prowant do Bloc
zarek. Zkond Pyatky wfyfthko co nalezy obfto bez K
ledy Polarze fie mezemy y pod Kamieńcem rabe. Abo
Jatan Nee Wrzyfo fpowole Pofyla tego fie dawato
W Kuf P Mfc Zbo[ż]o Abowm Sebanye Kzeba Ja
W Kuf P Mfc Mato fewez wfo ordang fie Pasce

Wafzey Kwlenfkey Mfc
Pane Mfc y Jbrodzee

Dzwnie fie Banko ze do W Pana Kaftyl
Chetnie[y] memam wfadomifo co fie
z Jobolym dzieie. Ani z Wołos
mac mego zewnifzey fie fie tam obfto
Jobole dzieie, by[ł]o bo ze Kofpodar
Jawno z Jat wyfpat pracowbo Jewat
Cwanni Kany Dne pod Jobole Dzis wedwale pofylan
bay Ahuges do Jobolie Ale wfadomifzi fo obadwa Jwnacy Dnefom

nayuniffey y nayby Jolnfz
Wafz

Jab Kwa

Ochny[ch] wfyo to mezyka na
Jwe nyprzomnieyfy pofyla
W Mfc P Mfc Kuiaftki.

Z Rozwadowa Mfc Zwanen
z Zbarazkowa Kafkowicane
26 Jbrz 1652.

32. 119.

Naiaśnieyszy Miłościwy Krolu Panie,
A Panie nasz Miłościwy z Dobrodzieiu

Pisałem ia WKMci y obiś Exemplarze co Jezyk z Radziwiłem
odprawił Krol Jmć Pod dniem przeszłym. Tego Jezyka
Ieś wyprawiwszy do WKMci a potym z Exemplarza Krolewa wchodu
w Wielkie Pan. Dobrodziejskiego Sowietskiego potym powracaiąc to
z Exemplarza na Radziwiłu Jes Exemplarz obiu Przykazań w skon
Exemplarz niewolnikow wielkie z Kamieca Jeden rano z Brzezan
Słowiek wzięty pod Podhaycami po ktorym rozkazie za Jabłonowa
Dwie Krolin z pod Romanowskiego Przeszły wzięty pod Baworowa
przyszedł przez Poludnie A Exemplarz takze Krolin z pod Ple
wnowskiego Przeszły i wpisy trzey na ten nie zgadzaią Ze
Sowietskiemi nowinami ze przyszłe pod Miniewem do Kamieca Tatarzy
Co ynu tamtych pozabiiaią pod Sowiety, y Posłanie Jes trzech
Biere Dwor. Ze wchodu przyszłe pod Kamieniec z Tatarze
Orde Ze Jasir pasby Krolewie nigdy Brzezanem a Podhay
cami wzięli takie odemnie dzieci do WKMci a drugie ieden
do WKMci do Obozu, Wchodzą ze wzięte y Dwor Sowietskiego
co iest Ordynata z Regimentu idącego do Przeszłe do
WKMci Pana Nasz Krolewskiego. Werifikacia Zas tych Posłow wzię
cia iest takia Ci mianowicie Krolewie znaczą do Krolewa Ka
mienieckiego Rozkazuią Gdzieby Ci nie przyiechali Jo zaś
tego z Kopyna posłałem do WKMci ze pod Zbaraiem zapadli
Tyli Krolewie z Tatarami dzieci na Spichlerz Kozyrza
Jeden powrocił Jes tych wszego Krolewicza Salubasze
Sobowskiego. Takie y przy Posłach co do Obozu Exemplarze
przyiechali contenta.

Je decampé hier du Mosne, fort de St. Trinité, au rivage
de Camperay ou le Sieur de Feigarge et d'abord se mis
plusieurs pour y Construire un Fort de communication,
Je tachée de tout mon pouvoir d'envoyer quelque Secours par
Batteaux à Sorobea mais cest chose impossible, Primierement
que nos Canots ne sauroient descendre a cause que l'eau est
fort bas, et de petits Batteaux il n'y en a pas. Et avec cela
ce Serait impossible encore d'y venir pour que Mrs. Compa-
gnons quel demeure a Pierbara de Kommewe ne voulont
pour L'argent descendre avec un petit batteaux a Sorobea
avec ne petre de sent impossible a labourgrend ve cela pour
ces Estaques de Paramaribo luy ont dit que la Sorok estoit
fort esbordement agitée et les bords du Riviere sont
bien gardée de deux postes. On dit que plus que Cent
Semaines d'Hollandois sont tuez a Lassang

Ci Tutawwie co Cyli jou Zbarabem bo bo ci co bo ta joude Zu
wcem Hatefawabsiey z nasypui Jueely begs Cypbe Bubel Bupbe
wuzybo Abe pozy jowwadzki z Jramebutu by Jlw dwadzesem dzi
Syru Jam co Hlbys muat w Wreator wobarz Cbabui bost 46
Hbys pozany Hzje wcemtaiu Pawew Pozbautow bo Zwalbem
tedy wcebcey cezdzie Kiwedy gru Jabi abyslbw dlu dwoch nie
ze dwoma nulanei dalay. Jest tam cesbebe jowdabo wez jow
Sorobey Wigeez jowbine wenasbi nie do Kraymemu by Jlw
bo ze sie Cbowatu Blocade o Surgey Troyey w Bardzo dobrym
jowbzybem Oddaley Sie Mela Jemwey Hlbs Bys Cesce

Wabey Kolewabey Hl Jamie Hlbs
y Dobrodzieu
nagubsky y Jmey Jey Cbubey Jmey
Hlbstewey

Pod Melwicy xx Hbys
Hg2

123.

Compant Woyska Zaporowskiego.

Samego Hetman Kalnasky Komunikuje	600
Jskrzycki Komunikuje	100
Abramiec Komunikuje	100
Palei Komunikuje	300
	1100

Jskra Pieczky	200
Jaremia Pieczky	200
Barabasz Pieczky	150
Tyszko Pieczky	200
Kinka Pieczky	150
	900

NB Lubiancani albo Dragacy należy z tego Pułkiem prawdzic
zeby tam Jest z Kijow wyszedł pomiarz bo sie Dowiedzieli
obeszli Niemcy y Zaporze nie Ze bacy Dragacy was niemasz
niemaią Na iego miesce Kinka sie bierze y Zaporze
będzie Kwaterunek ze tylko Dragacow niemieccy a dobrzy maią

mieyscie Kwoczy Zawar oddrzuic do szanen S. Troyey
ur est pod Bruchem. Nabesk mieysce Kebana y
ku rego bierze sie Tyskbo Kary pubchowulowat ad
Preebotay Paliiowa

34

Nayaśnieyszy Miłościwy Krolu Panie
A Panie moy Miłościwy y Dobrodzieiu.

Przyiechał Pan Wilga z Polesia ale go zaraz posłałem do WKMci Żeby
Artykuł velebney Zakonnoney z Pałuem trawiackey. Widzę na
tym sie fundować na iego wrażnosci, bo Kiedy teraz małey
Czyni mi nagłą, musi sie y tym Sukcessować

Woysko Zaporowskie iako postanowienie podaią do vaszey y
woli WKMci. Tak czyni Żydzi Żeby go nieurzędy Cyrkuł Dwa Ty-
sięcy Cyto Iest Kommunikuią ~~Tedaią się~~ a przechodzą
sie. Dalsze na rok Rozdanie po Krzyżiestu Złotych y Panow
Comparuiąc przyszłym y stawaiąc z Osobą, nie wyszło by na rok
Cyrkuł Sto dwadziescia Tysięcy. Przyszłym Stanowienia Zamowe. o Wkra-
nie. Ale by z Osobą potrzeba Kozaka na Pozwanie gdyby ~~albo~~
na Sprzedanie gdzie przechodzą Cabanek. Także y na Kommunikuią
gdy by w obozie był albo na ratuszu Miedzie Cenie.

Postanowienie Regestrzyk Osobno Ktorzy by przynami Cyc Pułkownicy
y po wielu Sedzi w Pułkach mieć maią.

Postanowienie Cyc ratuszu Sołtysi do Pułku ieżeli się to Za WKMci
ako się mienia Kaes WKMci declarowacz

Myśle y bym żeby Tych Rozrządzenie Sprawiło co Cyby Pod
Panem Wilgą nie Sprowadzał ale żeby Sędziami Zabezpieczali Pułku

Chorągwi Zeby Nawiet pod Pratą Corleuiz a Szabel pod Mirow
sorlem

Posyłam WKMci Cześć od Pegstu Egipskiego Jurowskiego do mie
sta Sany co nie bedy odprawuiąc mam prosić vacb mię WKMci nauczy
Ć Kłowego Cesar do Stane prosze WKMci o Pegstu Kiedy sie bolwan
sorlowy

W Pugele mieiąc Cześć od Pana Kalinowskiego Klory mi
dawał Znać Że iuz wsellue Kugy Tatarzy Widziany, medalek
Pruski Kborych Tatarzek do tych Gras cieko a uz Gras
wiedzieć gdzie się Obwiali

Nasi Eliaszowie Pleszowi Znowu dobrze gosali pod Kamieniec
Kelben Igrzyskow wzieli Rwego Heltaia Pisborabu wzięli pospoli
Ali Bydlowskli Ktorzy bo Sysiowie Vnemu się poredali się do nie
Kych, y Sławek poprowadzić nasi Podiadą za podiadem Kamieniec
Cum Kborych Kelbanaste Kesi z Kamieca wyieradli się na Czambuł
Tych Igrzyskow resztke nie nie przyprowadzą ale iuz do dwodzą się
Nieco na Stanąc dosyłę iq WKMci. Chcemy Mieszkać Cesa WKMci
polbow się odaią

Waszey Kuleuskiey Mci Pan Mego
Miło Sawego y Dobrodzieia

za Lwowem 25 Maii
1694.

nayuniższy y nayposłuszniejszy Sługa
Pabłowski

35. 129.

Na Nayassnieyszy Mlotszcmy Krolu Panie
Panie Moy Mtosciwy, y Dobrodzieiu

Tandem od JMci Pana Starosty Petruszego mie w Jassech bedzacego
przyszedł Pis vano Poleconey ciego Listy ze na Ley do
WKMci ia nowepeto co do mnie przes. A ponieważ nic
mi sprawnt, interest Causo o Zabycin myslic Campagnicy
ale Kiedy y ten Pan Starosty Petruszo postanie y Ley
cy ci wszyscy tuszą ze przegrac po Wrzesnicy nowey Wol
nes Bod to Vnas spodzieiwac sie obremy, Jakosz nemi
Simulat est to A Vnas Ludney gotowszei ani w Ka-
walerzey ani w Infanterzey niemasz, Jezeli przeszłego
roku bysto bardzo malo Ludzi pod Chorzszczami Dezercyi
tego roku bedzie mniey, y Bog wie Kiedy sie to trzeba lu-
dzi Zbierze Lubo Ordynansami y Universalami mocni y
wobesmi y Listami inuitantur: Egestas semina est
przyczyna Lubo Samemu WKMci est wiadomo.
Zostaie sie Mtosciwey WKMci Panu Mtosciwemu
Tesie Waszey Krolewskiey Mci Pana Mego
Mtosciwego y Dobrodzieia
nayuniszey y nayszczerszey Sługy
Jabłonowski

ze Lwowa 2 Aprilis
694.

36.

Naiaśniejszy Miłościwy Krolu Panie
A Panie moy, Miłościwy y Dobrodzieiu.

Dwa Listy odebrał Panać miałem od WKMci. Jeden przez JWMci
Xięzia Pobockiego w sprawie Testamentowey ś.p. JWMci Pana
Podkomorzego Lwowskiego, y relacyey negotiacyey JM. Pana Starszy
Jmciana Lubs. A drugi dnia 10 maia z Grabowca z przebiegu rospoczętey
conferencyey z Panem Generałem Prantem. Co do przewodu
Listu Urzędu JWMci Xięzia Pobockiego relacyey WKMci Łaskawey
tey despozycyey Domu Pana Podkomorzego. y Kommissarzy do dal
szego Gruntu tey naszey obrady. Pozwolę to mianowicie Nuncyusz
bab przyszło y nie zebrałosmy się ozdy wszyscy Senatorowie, przez
Mci Mamy Czasu Zaszłego na bedącey
W tych dniach Zaś przybyłego Listu WKMci miałem Conferencyą
z Panem Prantem przy JWMci Xięzia Pobockim sub secreto
y opowiedziałem Łaskawą wolą Mościwego JWMci
przykazanie aby to WKMci donosił, sam Sobie tego rozkazuie
WKMci dalszych Obcowań Miłościwey WKMci oddaie się Łasce

Wszego Krolewskiey Mci Pana Mego
Miłego y Dobrodzieia

Lwowa 8 Aprilis
694.

nayuniższy y nayszczerszy
Sługa
Pabłowski

186

Pan Krakowski

+ 37. 137.

Nayaśnieyszy Miłościwy Królu Panie.
A Panie mey Miłościwy z Dobrodzieiu.

Swoiego Jgzyka z Pleszu powziętam W.K.Mci, o nędzy Kamieńca
nieszczęśliwey relacyey. Więcey z niey żadney nemasz urado-
wanią, tylko prose Pana Zabawnosti. Że Orda z nabrowtu
Wołoszow pozabierała Bydła Stada Woły Pędzoli ich. Pan
Generał Brandt aż iatro wyiedzie. Oddaię się Miłości
W.K.Mci Panu Memu Miłościwemu Łasce

Wszey Królewskiey Mci Pana
Mego Miłościwego z Dobrodzieia

nayuniżeńszy y nayposłuszniey-
szy
Sługa
A. Pabłowski

ze Lwowa 24 Aprila
1694.

Copia Listu od J: W: Jm Pana Kasztellana krakowskiego
H W H^o do Pana Palija Pułkownika de Data ze Lwowa
25ta May 1694to

38.

Vczynił mi tu dostateczną relacyą Jm Pan Wolga Regimentarz o submissey wszelkiey y upokorzeniu się należytym Cmci w złych iego y nieuważnych dawnych natogach; tosz wszystko w liście Waszeci domnie przysłanym przez ludzi swoich czytam. Dawniey się było w tym postrzedz, w rosterki żadne y kłotnie nieudawać, nieprzystało by było do takich zawodow, tudzież persekutiey osoby Cmci y ludzi iego. Że zaś rozumniey iuż Cmć dalsze brać chcesz przed się actie y postępować sobie podług reputacyey y stanu Rycerskiey, tudzież Praw y artykułow woyskowych, barzo tego życzę. A stateczność w tym wszystkim tak iako należy, inaczey spodziewać się Waszec nie możesz, tylko że wzaiemnie dotrzyma się tego, cokolwiek w listach pierwszych J K Mci wyrażono, y ia w moich przyrzekłem. Nieważpie za przykładem o łasce J K Mci dalszey, y moim respekcie, przy czym y publiczne y prywatne krzywdy całe y zupełnie puszczaią się za takiemi Cmci pokornemi Supplikami w zapomnienie. Ale też Waszec pomnieć na to że przysiągł Panu Bogu wprzod, J K Mci, y Rzeczpltey, wierność Poddaństwo y posłuszeństwo, wiary tej Bogu nie dotrzymuie y na tym tu świecie y na tam tym Boskiego nie uzna błogosławieństwa, y cięższa czeka go kara. Ale Jż Kmść y ia nie puściłbyszmy tego tak letko, gdyby inaczey mimo te assekuracye, przysięgi, y uniżenia się Waszeci stać się miało. Fastowa trudno pretendować bo to są Dobra Duchowne, iuż to kilkaraźby w radach tym było: ale iako pierwszemi listami od Cmci, które zachowam, y mam autentyczne, pi-

sales Waszce prosząc o Romanowke, tak wiedz y zrozumiałem przy
mowy Interpozycyey nie iest JK Mosc od tego, abys Waszec miał
gdzie swoie osadzic gospodarstwo. Wyc y ludzi tych ktorzy będą w
Putku cłmu, upewniam comk od tąd począwszy, ze Supełnie Płata
Barwa y konsystentia Zimowa zawsze dochodzic będzie. Lecz ogla-
dając się na koszty Rzpltey, na takie przy tey Barwie Płacie y zgoła brana
Prowiant w takeyach samych ordynarych wystarczyć dotrzymuią
kozdemu pewności) może, tak iako iuz insze Putki przeszły od
Pana Samusia Hetmana Nakaznego rozmarkowane, y do pewney
liczby, mimo dawnieysze czasy w komput redukowane są, y Wa-
szecin do Trzechsett ludzi kommunika samego komput reduktuie
na ktorych tylko a nieuiscy wiedz Waszec pewnie że ta Barwa
Płata y konsystentia domyslowana comk będzie. Co respektem Kilia
na samego żałuię, że tak wiele temu nieudzie cmkowi swiadczy
tem Dobrodzieystwa, y łaski, bo z osoby swoiey nigdy tego nie godzi
y sam cłm przyznasz. Co przeszłym obozie y samego y starszy-
zne iego y Płatą y Barwą y wszelkim respektem akontentowac
kazałem, a on Hultay zdradził, niedotrzymał wiernosci y powin-
stwa JKM y Rzpltey., Haku albo Palu godzien by zato, ale mech
na czyie insze ręce przydzie, z kąd zmiennik ten przyszedł, nie
się nazad z swemi ludźmi wroci, tylko żeby Kraiu niepusto-
szył odchodząc, co y cłmu samemu pilno zalecam. Trzeba chleba
dla postronnych y wiernych. Kiedy się iednak wszystkim Panom
Putkownikom Woyska JKM y Rzpltey zaporzuca komput, ko-
zdemu iuz a nieuiscy ludzi ordynuie z Pana Jyszkowa kommen-
dantowi przeszłemu Putku ludzi cłmu Ruskych, takichsze ludzi
Ruskych dwiescie pod nowy iemu Putk naznaczyłem y naznacz-
czam. Potym zas przysyłsze y upokorzeniu się cłmu, a niemniey
JKMci deklarowaney łaskę ymoiey asekuracyey bespreesznie nie
obawiaiąc się niczego mogł bys cłmu przyse do Woyska. Że

Jednak ieszcze obawiasz się, a powinien bys już uiérzyć, wygadzaiąc prożbie tak pokornéy Wmści, iuż tam y Pogranicznych tych pilnuy z łakocio, zarabiay na stałe reputacyą y przysługę tym szczerszą y życzliwszą. I K M y Rzpltey, w żadne konsystentie Dobr nie wdaway się Wmć, ktorych ia właśnie niedam y nieprzestaię na Dubassary nieprzyiacielskie miey oko, y nieprożnuy a przemysły woyenne nad nieprzyiacielem czyn. A ieżeliby to nieprzyiaciel w kraie nasze wtargnąć zamyślał, staray się ialem tylko możesz sposobem o diwersyą. Na teraźnieyszą kampanią w tych dniach dla ludzi tych Trzechsett Pułku Wmści tego ktory się turecko teraz komput a nieuięcey, iako y wszystkich innych odymuie, da się Polowa Płaty y Wmści y Starszyznie y Ludziom a z osobna Barwa, schodząc z kampaniey y druga Polowa Płaty, tylko trzeba żeby w Domu nie siedzieć, z łakow ialem namienił pilnować, brać się ku tymże Dubassarom albo Tyrniey dla pożywienia przez lato Woyska swego, bona zimę ochroniać trzeba stanowiska dla subsystentiey dalszey. Ludzi tu wszystkich Wmści ktoby u mnie byli nie mieli tu żadney krzywdy ani ich tak traktowano, ialio Wmść traktowałes tam w służbie I K M y Rzpltey zostaiących co się nie godzi to. Im Pana Szpakowicza Porucznika zaraz wypuścić y ktokolwiek by tam ieszcze był zatrzymany. Chorągiew iego Poruczenstwa odday oraz Pana Samusia Hetmana Nałaszney y Pana Jaremy Pułkownika na dowod stateczney iuż uiemości życzliwości y posłuszenstwa swego co wszystko poprzysiągłes y przyrzekłes Wmć. Spuszczam się na to całe, żeby zaś żadnego w tym zawodu y I K mość y ia niemiałem, dobrego zatym zdrowia od Pana Boga życzę.

Naiaśnieyszy Krolu
Panie Panie Moy Miłościwy. 39.

Za Szczęśliwość, ktora od Pana Boga zdziwa na Dom Naiaśnieyszy WKMci niemniey y nas Wiernych y Życzliwych Poddanych pobudza do powinszowania, kiedy WKM, trofeis et meritis decorum obdarza tą pociechą: iż w oczach Swoich oglądasz Krolewica Jmci Wieku Swego Podporę, y w Naiaśnieyszym Domu Xięcia Jmci Neoburskiego, z Naiaśnieyszym Cesarzem Jmcią y z Inszemi Wielkiemi conjunctur. Ktorey Szczęśliwości z serca winszuiąc, uprzeymie życzę, abyś WKM: z tego błogosławieństwa Bożkiego w pożne lata ciężkich oglądał filios filiorum. Za Zaś co przysługi być może na tym Akcie służyć Krolewiconi Jmci obiecuię. A teraz Panską WKMci venerabunda intentione szatę pokornie całuię.

Waszei Krolewskiei MCi Pana Mego

Miłościwego y Dobrodzieia

Wierny y
Jm rożny Sługa.
Jan Sapieha
Mpp

W Wilnie 27. Xbris
1690.

146

Ad Testimonium Oda

Naiaśnieyszy Miłościwy Królu
Panie Moy miłościwy

40—

Odebrawszy List W. Kr. Mci Pana memi. cum omni qua par est veneratione z Ordynansem abym 2/3 Woyska z Komputu W. Kr. Mci na Vskromienie Rebellij Kalcia z Informacyi Jm. Pana Kasztelana Krakowskiego ordynował, ochoczo pareo mandatis W. Kr. Mci y wydaię moie ordynanse. Niepotrzeba za Ministerio meo przynosic explicationem sensus mei de oświecenda licentia pomienionego Rebellizanta przed Maiestat W. Kr. Mci iako Walecznego y Sławnego Pana, y iakie iest tego primens necessitatis publica Negotium, Jeno sarosancte venerari wszytkie W. Kr. Mci Wyroki, y do Skutku one przywodzić. Jakoż pewnieyszego przedzey y dostatecznieyszego Exitu, gdyby takowa za sprowadzeniem Woysk z Kampanij przeszłey zaszła była Ordinatia; Ale ciężkiey Zimy, Lokowanym do tego iuż Żołnierzem, częścią dla Wielkich Śniegow, częścią dla Niedostatku pożywienia wogotowanym kraiu, niemogła pożądane ta przeszła Operatia otrzymać Skutku. Jakoż y te Dzieła Chorągwi zruinowane w koniu y Rynsztunki powrociły na swoie Kwatery, w których nad trzy Dzierżawki y to Kępe pro Locatione w Polesiu niemam, y o tym donosiłem W. Kr. Mci. Teraz lubo ieszcze taż ostrość Zimy (która w tutteyszych non cessat kraiach) miałaby prægrauare tę wielką et nihilominus summam necessitatem, iednak Wolą W. Kr. Mci wypełniaiąc et à fortiori biorąc salutem Reipcæ iużem pobliższe wszytkie ilestię ich mogło znaydować od Polesia (ponieważ ze Zmuydzi y z Innych odległych Woiewodztw y Powiatow dla wielkiego przeiazdu niepodobna) ordynował Chorągwie, abyśię tam kupiły, gdzie Zaydzie W. Kr. Mci dispositia.

Wyprowadzenie zaś nabliżko iuż następuiącą Kampanią Woyska W. Kr. Mci przez tak wiele Listow moich Supremæ W. Kr. Mci Pana mego Miłego zaleciłem Prouidentią, y teraz też durissima tela na Rycerstwo dobrze Zasłużone przypominam, Nulla merces, gratitudo za krwawe Zasługi, owszem fulmine Ecclesiastico ziritowane. Z Kiiem Subsidium barzo małe, bo y z tey Wielki decessus, kiedy Clerus powybieranych ex suis Facultatibus ieszcze Latem, teraz w oddaniu vczynił remittentiam; Ale co większa w Dzierżawach tych, które ex dispositione Legum et antiquissimis Vsibus Locationi podlegaią, nimsię Woysko pro respirio powrociło, wszytkich chłopow Wyprowadzono, cum suppellectilibus onych, nawet siana, słomy

popalono

Że niektore Chorągwie do naznaczonych przyszłey Consistencyi miasto Rekrutow do szczętu zruinowałsie mussiały. Totak pro mea ingenuitate domoszcy W: Ie Mci, za ktorą Jego czosusfer Rzpte.

Mitty Ienku Panie y Dobrodzieiu Mci milosciwy Panie przeciwko Zaleiom powinny Mci W: Pan Brat Moy Ja ale ad corpus woysha całego wydałem ordinanse abystanto pro 20 Maii do Dubienka Zhtorym z Sam na ordynek Ex: Pana Stanę, Compnt tego Starostwa pozostałe W: Mci, y dobra Zastrzonego Imienia P. Potomskiego Mtwey Panskiey Pane Bracie przydałem za Regimentarza Zaleiom A Sam Panskey całuię Ręce.

Waszey Imciewskiey Mci Pana Mego

Mitego y Dobrodzieia

Wierny y
ninieyszy Sługa
Jan Sapieha
WHetMWL

ex Wilna d 15 Aprilis
1694. A.

150.

41.

Naiasnieyszy Mitosciwy Krolu Panie.
Panie y Dobrodzieiu moy Mitosciwy.

Wolą Wkrm Pana Mego Mtego pełnigc, podtę Comiere Karthana ktore
rych Wassa Krolenska Mosc Vni Publico wygadzasz, posyłam Pracka
ryy Listy, day Boze aby Super Sęmundent Wielkie zamysły Wkrm exito
to, felicissimo Euentu. Ze zas Pietnascie Tysięcy dane na spo
rządzenie Artyleryey iuz ig rozeszły (ktorych Rozchodow Regestr posy
łam) donoszę Wkrmsci. iz ieśli nie będzie subsidium Nuwe non dabitur
modus prowadzenia z Pomorzani tych Comiercharthanow wdalszą drogę.
Vmnie Armaty WXL. wszytkiey Sztuk Osmnascie, miedy ktorymi dział
Szesciuntowych, Pięc. Czterofuntowych Dwa. a Polnych Lekkich Se
dynascie

dynascie. ktore lubo bez woli mey wyszły z Ekauzu Mien
kiego Jednak. że egestas Jm Pana Generała Artyle
ryey WXL y własna iego substantia, na wyprowadzenie wię
kszych wystawczyć nie mogła, musiało się dissimulowac. A
by te Działka potrzebne były bo przy woysku w Polsce za
stanę, a Comierckarthania z tymi większymi na Baterye po
dę, zdaiesbym woysko bez Armaty zostawił. wszystkę Artyleryą
na Baterye exonerowawszy. Że kdy te działka potrzebne idą
z nami Zaczym niebędę miał koni pod Comierkarthany z Pomo
rzan. bo gdybysię były zostały. tedyby te konie pociągnęły były
Comierkarthany. Już tedy Jako sposob tych Comierckartha
now z Pomorzan prowadzenia, w dalszy Imprezę. taky ob
mysłenie Sufficientiey pro requisitis (mianowicie Prochu y dział
o które unizenie Wkmści upraszam) dependet a sola Wkm

Pana

Pana Mmtteg. Paterna solicitudine. & mea cura na stoznienia etyus
Osmnastu Dziat, y nowyt kiey Infantery ey mam Suffizientiam, więcey nie
wydotam. Sam zas gdzie mam przemowac y naydowac Wkrm. o Gr
dynans proszę, to donoszę ze ci Ludzie ktory pod Koniuszami, for Cas
tolia corporis Wkrm czekaią, po obozie Koronnym wypaszone Lasze maią
gdzie ich tedy pro securitate et commodo suo Wkrm locowac kazesz czekam
rzkazania. A teraz całuię Szatę Panską zostaię

Waszey Kinlewskiey Mci Pana Mego

Mosciwego y Dobrodzieia

Wiernyg
Ginony Sługa
Kam Szpiezka
Wrotsławski

We Lwowie 29 Aug
1692

Jas: Wil: Wda Wilcoxli

154

Naiasnieyszy Krolu
Panie Moy Miłosciwy y Dobrodzieiu.

42.

Powrociwszy z Obozu y stanąwszy w Terminie na
Sessyą, zastałem tu Conventum Actum, gdy pu-
blicus Fisci Minister Administrator Cet
Violenter wielką z gospody, y na wielką Cop-
rzyą kijmi w nynieyszy Został Zbiór. Co lubo nie
wątpię że Jmć Godskarbi donosił Tkm
Cur Mre M, atoli yá to pro Iudicio donosz
mowię aby Tra Ka M Cislenhis auribus
medelak wynaleść raczył, które wspomnionego
tego człowieka, tangunt iura Maiestatis.
Musiało też Cielenskie, Tin patitur, gdy
takie przed przyiazdem moim, Akademia
na Rabsz nastedzy, dzwi wyłomali, y
gwałtem wielki nieszczęścia Zaiazdzego

na Radzie daiąc odpowiedź Magistratowi ze
wich z domow wybiorą Ld, y o mieyscu kiedy
przyiadą. Co ni aczkolwiek, przez ten czas
nimen tu stanąć, musieli że przy conserva-
tione swey y Radzie, cechami osadzac, zwła
sza wtey. Że tedy tak dla tobie pozwa
la ta priuilegiata licentia, przychodzi mi wy-
raznej woli Ich M exquirere, iako ta-
kowym mam zabezpieczenie, gdy ordre
& iura publica tuebantur & securitas publi
ca tum patitur: tamci zaś składaią się
Immunitatibus Academicis.

Co tam tu auide na Rathuszu Ich
Mtom Panom Senatorom, ieśli determinabitur, albo nie.
O mieyscu zaś, iuzem ia zdanie moie wyraził

na prime, gdym ex necessitate teraźnieyszych
Coniunctur stato hactenus pro Rei z wygod
Correspondencyey cu Collegiis Principalis consensi
na Tolenie z Radzyminie. Stu rez przysłuszy
podług woli Exc Mci zrozumieć ke z Jmc
Biskupem Smoleńskim Jmc Starostą Lmyd Klim
z Jch Mcią Woiewodami Trockim Nowogrod
skim, Witebskim Mscisł Jmc Nowogrodskim.
Czuię się tak sentwit ze Exa Mci iako
Cnota od Boga postana, Diuins wspar
Consilio, wszystkie defecta tey Rzpltey supplebis,
y ony copia imminentia pericula simulatis,
albo przydany oddalisz potrzeby. Sęmus
ab nost dopti dla pruszego czasu, powspi-
wiey. Jestby iednak ktoś saista czasie

pomieszać się mogł, tedy z pilna consideracyi
stanąłszy się ad arbitrium W. K. M. na złożenie
sejmu w Warszawie, prolatâ in futurum certa
die Sejmu Grodzieńskiego per nuncia legen
y Dyetiney na teraźniejszy sejmik Warsza
ski z przykrością Grodzieńskim przy Dyecezyi
X. Lit. Bozym sami Jch M. W. Pan
Ociec przez listy swoie domowy W. M. deklaruje.
Zyczyć ad mentem W. M. oyca consentuje
z Xiędzmi Jmć Duchownemi. ale że mię niepo
czekał w Warszawie, dochodzę (widząc
zdaniem iż widzieć niektore Copius) że
zdanie swoie dziełe do W. M. wyraził.
Mnie nic zapewne iżem postanowił powrót W.
M. do W. K. M. rekomendacyą oyca swoie

ranzt mnie Dubr bem rueclare: oraz
dla spzmione° legmu, in casu śmiedzy nie prosi
o spzosby Recentu wozska (clove alias hito
more v Bozzni nater legmy pzouidere zuz
ktz) nakaz mozto bz zgodne na pzyszłą
impez. Colzł Ekm Kiewzpię ze
Ekm Kell zwazyły teraznieyszą min
y pzyszłey Campanię necessitatem Coząka
se Cabem geres.

Z thoy Tra-
ctah generalne° pzsłow, iezeli iest iaka appa-
rencya, ze się pzosic Ekm o pzestoy
z czego bzmy się regulowac mogli de apparatu
na pzyszłą Campanią.

Post decessu P Kurowicza, pzypada
ad dispositionem Ekm Instigatorskiego Ekt

ktory uznał ze pozwebnie ustawicznie pertur-
bowany, vpatrzuiąc się zydzie Pana Witalow-
skiego, adwokata Pandtkey W K M tera-
zszego ablissimo iudicis podaiąc W K M
Panskiey protekcyi całuię &c.
Ze Dzierzawa Borcianska przedana
od Matki Mojey wraz Dwor pozo-
stały Pana Lituawa, Szpitalny
W Dwu Pann Memu Wbranu aby
ta Wysługa Oyca Mego była Mi
przedaznym prawem Domu Mego
Dodatku beneficio W K M Pana Oy-
dzicia Mego Bydz mi Zatrzymane

tre

Dan w Wilnie
5 Jan 1692.

Prace y Troski Moie Ste oni przymowna
Matuchno Miley Panie vcec y Syn Swoiemu
niam Imieniow Moich ambkim Wczesnie
wzdrow ale Wizlorzy Cone Wczesnie
gdy Dzieim Memoriam y danko Lubekto.

Wczei Emilyusz Mu Syna Mego
Matczinego y Dobrodzieia

Naiasnieiszy Stolny Xiąże Pane Pan
A Pane Mosny z Dobrzeim

163.

43.

Iedy wszytkie Starania Moie non alio Zamierzą-
ne, ieno abym Panu Bogu W:Mci Memini et conser-
tioni dobra pospolitego, ex Sanguine et fortuna Mea s-
wiosł compagen pner Wypowiedzeniu Wiecha Dobr-
in tam tristi facie Zgtki, ktora dicto suo violenti gr-
dam Zato na Zdrowie W:Mci na owczas carere Mu-
da; Abici Ztosława Imci Biskupa Wileńskiego Za-
tosc, wystawienia ex adverso nautempienie armo-

pro Sacro

Sprawy Sądowe Sulmen Sulerzd aliasze contra for-
mam in rem Canonicam iako y cała Swego in
stow competent. prosby: Processualis decisionem
Legis Locatis Worish, horrei condere et interpret
ri Leges suas Salery. Processus bene ordeni et Red
tanti Ostrzeg Wkm Pana Swego Mlgo z Całej Lyst,
Exhibita Ihr Wysokow Laiadlose super inscribendo się
przeciwa osobie przytej Compassi, ktore vrzędnicy
stanow Laickich, gdy Worish Wy prowadzam wzbr,
ni ea Lgd egestate, Sam krew Ihm Swoie mieli-
nam, et adamus obiegny Wkm Lende Stu. Leno
ter Ihr Lal et Contemptum Wosobie Swoie, Swinio
ter" Wkm, in diuinum abindeuis Diuina Wkm
pendicja depono. Przeyo Waleczny całą Swą.
Warzei Emlewskiej Ihr Pana Swego
Miłosciwego Dobrodzieia

Pokornie Służący
Ja Mikołaj
Pom

Łaskawiejszy Mościwy Panie

Panie y Dobrodzieiu Moy Mościwy

44.

Doszedł mię list W. K. Mci Mościwego na
tym miejscu, gdzie sensum Woiewodztw ych magna
et grave zrozumieć mogłem, y etyb. takowe rzeczowe
łokowczynne Propositiones. Ja fortuna Rzeczypospolitey Moiey do tego
W. K. Mci panowania ze gdy to quod nibi est
suadet Egestas, abysmy sami o potrzebie prosili
sami nas poprzedzaiąc y doznawszy waleczne W. K. Mci
rękі, amicam postulant. Quid gloriosius W. K. Mci
quid popularius bydz może iako Sudowi Mayąc victorią
triumphus, triumphi poważnym Quies. Pancta
do Traktatow od Nieprzyiaciela postane es tak dobrze
pale in pacem Rzeczypospolitey ze wyiguią pretensią
nasze do Wołoch mieniem cobysmy sami lepszego na
nasze strone wymyślić mogli. Jak że ieżeli nieaccepto

166.

44

Kiedy dalicz nocowac. (z wydawania Rodaków ze mnie
podobno) Tym W K Mci Panstwie na wszystko maiąc
oko widzisz teraz zaś wakatow że niemożna się
spodziewac Regio Judicio mitosnie osądzisz. Vnia
bym się obawiał aby cunctatio, iako często zastrzeżo
wsze, tak też często wszystko gubi, nierobiąc fortun
Rzeczypospolitey a Nic innego nie okazuje niżeli Di gely
niewiedzenie na wszystkie strony pozezowny W K Mci
Pana y Obwodzenia mego Łaskawszego Pana, po
ufnie się że pokoy acceptabitur a wyprawa Conciliu na
convocabitur Wszystko że na to złożone Leviet ad fo
dany obiasnia Tak tedy sentuie niżeli propozy
ale y Woienodzey naszych wypisawszy, całuie
iako nayposłuszniey w wiadomości W K Mci Pana
oliwian a zieden

W Romanie 28 Julij

W K Mci Pana y
Obwodzenia Mego
Mciwego
Vrzęd z Kazimy
Leszczyckiego

45_

Nay Jasnieyszy Miłosciwy krolu.
Panie a Panie y Dobrodzieiu moy Miłosciwy.

Affekcia oczu, ktora mi nie pozwoliła służyc na Seymiku roskazow: WXmci, dwoiako mnie afficit, yzem nie był, y ze o zerwanym bió: rę wiadomość. Odciyto zasłużonemu Woysku płacy nadzieię Rzpta sine praesidio zostawiono, gdy żołnierz egenus w pole o czym nie będzie miał wymiść, Sieroty pozostałe po ś.P. Xmci Panu Wrzeuv: dzie Poznanskim zawiedziono, Cycowskiemu WXmci koło dobra pospolitego staraniu mille solicitudinum zadano, a ieszcze tanta malitiâ, ze gdy by w porządney Rzpltey, ex hoc abusu vocis liberâ, nie godzien by Privilegio libertatis gaudere, ktory tanto studiô et impo: stura libertatem defensionis, tak Oyczyzny, iak dostoieństwa WXmci, co juris humani et divini est, ladimit. Czy to poenam abusus lmi: towania Seymikow luimus, czy fatum iakieś nas tandem dokony: wac chce, trudno zgadnąc; to iednak pewna y res palpabilis, iako Woysko, iako Oyczyznę, y Samę WXmc zawodziemy. Nihil spei in tam corrupta Rzpltâ: nie było by, gdy by nie Panskie WXmci koło dobra pospolitego pieczołowanie erigeret animos, ze Samychże sie wpychaiących in praecipitium medicali weyrzesz manu. pri: pinando nam Nowy Seymik, aby dobrocią WXmci tandem sie z tosc

168.

tudzka wysilita. Fusius JKMi Pan kuchmistrz koronny tristem
faciem Cudzy nasych Cxmci opowie, y necessitatem ieych. A
teraz Cxlmć pozwolic mi milosciwie zazrzysz ze pozostałe sierwty,
in tam gravi casu, gdzie JchmiPP. Exules, y Iudices, y Actores, rzucaią
pod nogi Cxmci Pstwa, y siebie oraz Samego Panskiey oddaią
protekcyi zostaiąc

Cxmci Krolewskiey Mci

W Kydzynie. 23. Maij.
1691.

Wiernych y

Kaznicy

Cty

Lenczyckich Ubo

Vielc. Szczyński Rtdz:

Naiaśnieyszy Iłtświy Krolu
Panie a Panie moy Iłtświy

Wszytkie Beatitudines Twoyą miłą Oyczyzną Stałbą naszą Tomos bawzięy y Bynaię powinnismy cyłko Szczęśliwemu Zadaiy Bogu na długie dni y Lata Twaszey Krolewskiey Iłtszy Pana mego Iłtś Panowaniu, pod Twoym nieszyłko in publicum hoyne zawsze Twaszey Krolewskiey Pana mego Iłtś wyleważ się beneficia, decus et priuilorum fortuny et Honores vstawicznie znaczne swoie Bogu incrementa. Znawamyią cnoty dawnieyszym Zasł Panskich wyświadcz. niu wielkie Honoris mei additamenta, kiedy na naczasnieyszym Trybunale W.X.L. cenidie Sow Directory ongo na moią liche osobę impartem tan. tis oneribus. Ale kiedy uważam dosć Swauela. nowania Twaszey Knieży Pana mego Iłtś nad Wier. nymi Poddanymi swemi Regimeny Szczęśliwości ich

Wielkie czczenie Krolewskie:

augurov sobie, ze vstawicznа Wielkiego Imienia Wa
szej krolewskiej mscy Pana mego mtis° memo
rią y przed oczy wystawione Imagines przy
niosą mi tego vciaru na mnie wzloronego po
ządane dulcedines. Co iako wszytko Pan
stah Waszey krolewskiey spsey Pana mego
bespiecznie przyimuie, tak nicomylnie tu
ze Bog Zastępow wzlorego mocy vacszyc r
szczęśliwie panowac dodа Waszey krmcy Pan
mnstwemu zdrowia dobrego, Pan iako nay
stuszniych, nieśliczonych z nieprzyiaciół krzy
za swiętego y Panskie swoich Tryumfow. Oco
vstawicznie Majestatowi Boskiemu całym ko
lem Trybunału ferabnicy iego supplicowa
nie przeszkaię. Waleczny Waszey krolewskiey
mcy Pana mnts orężu iako nayobfitszey całuię

Waszey krolewskiey mcy

Pana mego mtis° wierny y

Vniżony Poddany
Alexander Iosiewicz
Duda Iuscistawski
mppria

Wilnie 5. Maia
Ao 1691

Pelnomocny Eb[illegible]

Naiaśnieysza Xiężna Królowa.
Pani à Pani moia Xiężna,

Kiedy Trybunał teraźnieyszy W. X. L. zacząwszy się pod moią directią, co mogł mieć to bez operabilius iako to do mieści Waszey Królewskiey Mci Pani mey miłosciwey, tym bardziey kiedy wszystkie mogą dowieść swoie same honory od promocyi Waszey Królewskiey Mci Pani mey miłosciwey swoie brały incrementa, zabrnąwszy teraźnieysze mogą sprawą w Wielkiemu Waszey Królewskiey Mci Pani moiey miłosciwey consecrowie Imieniowi. Umieiąc wyrazaiąc abym y innieyszy Collegowie moich w swoiey Panskiey racyi tą mieli protekcyi. Suppliciemy codziennie Stanie

Stanisz

Bosiemu aby długoletnie w tako nalepszy
Drowiu Waszy Krolewskiey Mci chowal
racyi pomyślnym we wszystkich zam
stach obdarzał successami. Saturę za
ym Waszey Krolewskiey Mcy Samey
ey Mlowey Szacie iako nawyżey.

Waszey krolewskiey Mcy Samey

Mcy Mitościwey wiernyy

Vnisony Poddany
Alexander Slosiewicz
Tolwa Spasiolawski
mppria

W Wilnie 5 Maia
Ao 1691

178

Velnndsny Coriers da
Macintacoda:

Naiasnieyszy Miłościwy Krolu, 48.
Pánie á Pánie moy Miłościwy

Doniesioná mi iest z Miłościwey Páski Waszey Krolewskiey Mości Páná Me° Miłościwego Náiáśnieyszego Krolewica Je° Mości Jákuba cum Principe in Europa Familia, z Naiasnieyszym Neiburskim Electorskim Domem Colligatia, ktora tym przyimuię vmysłem iáko mi y prywátna życzliwość moia przećiwko Naiasnieyszym Maiestatom Waszych Krolewskich Mościon ktorym záwsze optimè cupere pro voto habui; każe, & communis całey Oyczyzny Suadet felicitas; ktora bez wątpienia ex hac tanti Splendoris participatione, æternum mancipatam se Waszey Krolewskiey Mości profitebitur. Niechay tedy Bog Sam Ktory zá dni Waszey Krolewskiey Mości tę w Naiasnieyszym Krolewicu Je° Mći pozwolił pociechę, onęż in seris posmnaza Nepotibus; ábyś tāż y wnich widzieć raczył, co teraz exequeris. Ja zaś za Szczęście Sobie mieć będę, gdy mi się służyć in eo Actu przy Soldze Zdrowia, "dostanie" czego auidissimè pragnę y zostaię

Waszey Krolewskiey Mści Pánay Dobrodźey Nayuer

W Warszawie dnia 2 °
Roku P. 16[illegible]

Wiernyy y nayuniżyy
[illegible]

180.

Vacat. Vda Płocki

49.

Naia Jaśnie Oświecona Xiężna
Panno y Dobrodziejko moia Miłościwa

Stawszy sam dnia wczorayszego Pan Mar-
cinek Stanisł. Latyczowski oprzed Jm
mi Xżną Woźnym to iest ad hy-
pothe: u Jm Xżny moie Xżny
stkie Effect pod Laurencium, Jest
tego Xżę possesor Latem wdy
gnac o hy, declarowie Xżna
Jmć Pani Pan Latyczowskie.
a Jm Je odbiorstky hy stamtąd
possessorem podstawye y stkie dzie
ra moc o Gericz wnide Jm Pa-
ni Xżny Jakby mam Xżny Jmć
grzec ale Jakbym Jm z Gore
Xżnym ady, Jesli Jm Xżny
y dato Jmć Pan Latyczowskie

granitas materiae
pauitas personarum

184

Środa 10

Sobota 13

Dobrotliwy Panie Stolnikowicu moy Jmc
Wmci memu Panu przyiacielu Memu
Sluge y Sasiadu memu vprzeymie
ze Kaspir pod Jastwami Kaby za Syn
Jmcm Panem Stanie, Synowiec Jego
Em Bg. Jmci Em Oyciec Zo:
Lenchi Kaspir Jam Annalie Wmci
y Pannie Starem y Panem co Domiesz
Dobrotliwy Stolnikowicu Mey Em Memu
Memu Sasiadowi Sasiad Wdzięczny y dobrey
woli Sługa y Sąsiad

Wmci Em Zo:
Podsąsiad Mieszczanin

Kiedy Ed Bmy
y Bracia
z 12 Synami

Wiedny 3

Bayerisch

Sługa
Marcin Kaykhi

Naiasnieyszа Miłosciwa Krolowa
Pani a Pani Moia Miłosciwa.

50.

Niemogłoby Sumnienie moie tego znieść, widzęc tak wielki uszczerbek Skarbu Jeº Kmu Pana mego od tego niewczasu przez handle soli Zagranicznej, abym nie miał według możności mojey radą y pomocą bronić tak wielkiey szkody, y Jeº Mci Panu Dupontowi, Superintendentowi Woº Mci Pani Moiey Miłwey, nie miał dać assistencyi, bo nie tylko Sumnienie moie, ale y Prawo mię wiąże, iako Senatora, abym tak Szkodliwe Skarbowi Jeº Mci odpędzał y oddalał okazie. Dla tego y za teraźnieyszym listownym Woº Mci rozkazaniem, lubo iuż nie iestem Administratorem Dett. Wielkopolskich, tylko Jeº Mci Pan Podskarbi Koronny, przecież powaziłem się obesłać y awizować o rozkazaniu Woº Mci Pani moiey Miłwey, ecsyttkich

Pisarzow

Pisarzow Celnych, Komor wielgopolskich, aby Zamorskey So
po wszytkich Komorach zabieżano, nie respektuiąc
prożeku y grozby rożnych Jch Mc. Panow, y ten Uniwer
Jeżeli Pana mego Mciwego, ktory mi Vrzędu po
stac rozkazał, po Rodach publikowac kazałem. Przy
co należy do dobrey dispozycyi y zabieżenia, aby tak
gwałtownie Sol Zamorska nie wchodziła do Woiewo
twa nasze, Jeżeli Panu Dupontowi wiśnie moim
namieniłem, ktory prywatnie opowie Vrzędu Pana
mojey Mciwey, czego do zabieżenia takowieiszey Szkody
potrzeba. A teraz Konczę pisanie moie, iako
nayuniżey całuię kray Szaty Vrzędu Pani mojey Mci
wey, na dowod tego zem iest

Waszey Jmciow
Pani mojey miłościw
wierny y Vrzęd
poddany

y nayniższy
sługa
W Constanty Br
Woiewoda Kalis

do Racząc Zoczaj
Golyno

Wielmożny Woiewodzka
Leski.

51

Najiaśnieyszy Mieszkowi Polu
Panu Panie y Dobrodzieiu moy Miłościwy.

Pisia nayuszy Krgo Stanowszy ku dla
odnowienia zdrowia ciężkich dobrotliwych
nych, dosc zawsze pomnożyć mowy
czynić y pisać tych listów nie mogłem
Teraz odbiwszy nowy Parlament a
nad y Pokoy wieczny Rzeczy Pospo-
litey Pani uczynił tak y
otwarty Sejm Walny, chcąc

Ja

194

Wielmożny Podkanclerzy
Ces

[illegible] nimany, a [illegible] od Koron
[illegible] Mości Pana [illegible]
[illegible] nimiejszego [illegible]
[illegible] dawnych [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Naiasnieyszy Miłościwy Krolu
Panie y Dobrodzieiu Moy Miłościwy.

52 — 195.

Na wyierzdnym z Obozu pod Wavadynu d 3ta presentis przez
vmyślnie wypravionego przez Transiluanią P. Dymińskiego
doniosłem WKMći iako negotiacya Nasza Traktatow z Porta
in longum protracta, dla przypadku Graffa Marsileo, ktory
Vulnere inualidus musiał się w Lippie zabawic y potym powsli
dalszą drogę prosequi: opisałem et Statum Forteczy quâ contus
maciâ stawa, kiedy Pasza tameczny na Propozicyą poddania się
tak odpowiedział, ze my tu o żadnym Nieprzyiacielu pod Forteczą
nieuiemy, chyba o tym co Nam Kapuste y Warzywa zdyndow
dyiadt, a zatym żadney potrzeby poddania się niemamy. Xiąc
de Baden iuzby dorad mizne barzo Woysko na Knatyczy puscił,
zwłaszcza kiedy stoty przyiscie codzien augent funera et morted
nie tylko Koni ale y ludzi, ale dla nieskonczonego przed samą
bramą Zamkowey Fortu dotąd się w polu bawic musi.

W tym Fortie dwa tysiąca ludzi; Działa, y Mozdzerze oddzielne
pory z niego to mieysce bombardować vmyślił poki się nie po
Tatarowie z Tokielim iuż się do domow wracali z pod Iuli,
niemy ktorzy na Nuznych bardzo Konieck, dla tego dwa razy
pod Oboz zayrzeli kilkaset brakowanych, wiele hatabu w Iuwa
nabobintuy. Xiąże de Baden po rozeyściu się Woyska iedzie
Wiednia, gdzie y Poset Wenecki dotąd zostaie, a zatym nizeli
sili z wiadomością z Adrianopola powroci, nizeli się na mieys
traktatow zjedziemy, pewnie naymniey sześć niedziel vyidzie, bo
hatom z podobno Dewa w Transiluanicy albo Sibinum iuedz
Temiswaru przypadnie, iako Xiąże de Baden Supponit, bo te m
Turkom przez Marsilego proponowat, ktore do kilkadziesiat mil
Wiednia dzisiat. Sam tu sobie in Vicinio nad Tokaiem mieys
obrał w Taliey dwie mili od Tokaiu abym bliższą przez

mogł miec Pozte do WKMci, y bliższa potym tych mieyst. drogę
ktore vacande Paci destinantur. Monsieur Président Lanow w
Korzycach tymi prasy przy dobrze vdrowac bedzie, ktory zrantuo cor-
spondowac ze mną obiecał. Niemam żadney wiadomości ieżeli ktory list
moy wyiachawszy z Stryia doszedł ręk WKMci, dla tegoż P. Dymińskiego
z Obozu wyprawiłem, aby te przynamniey dostały. Mnie chorych wdzien przybyło,
inż wyiachawszy z Obozu Sześciu mi ich przybyło w drodze, ieden zo-
stał, drugich Srebrzy, dispenserye exercent. W przeszłych listach Sup-
plikowałem WKMci Panu Memu Miłościwemu o Supplement ze Skarbu
ktory mię na tak wielką Obrozę y tych tu mieyscach Cavistich dosyć szczu-
pło provident, y gdyby była nie obliżna dobroczyna taska WKMci
Supplement, nieviem coby dostąp czynić było; y teraz tym barziey o
to do nog WKMci Pana Mego Miłościwego upadam, im mi się tu na
dłuższą zanori rezidencyą, bo iuż modus Subsistendi deficit.
Gdy ad Plantas WKMci Pana Mego z Obozu żadnym sposobem
całuię łaskawie Szate Pańską WKMci życzliwego

W Tokaiu d 20 9bris
1691

WKMci Pana y Dobrodzieia
Mego Miłościwego
wiernym y
powinnym Sługą
Matachowski Ppt

198

Xiążęcey Mościwy Królu
Panie a Panie y Dobrodzieiu Moy Mościwy.

53.

Odebrałem cum debito cultu Pisanie WKMci Pana Mego Miło-
ściwego przez Vmyślnego Zamkowego Stryiskiego Dragana de
data 24 9bris z Iaworowa, ktory tu dopiero dla wod nieprzeby-
tych 14ta praesentis stanął; Doszło mię także kilka dni przed
tym drugie z Poszty pod datą 14ta 8bris z Obozu pod Zamkiem
Niemieckim, z ktorego gloriam armorum WKMci Pana Mego Miło-
ściwego et Successum rzeszty ex Voto et fortuna publica lampami-
ey in Voluptate animi wyczytałem, winszuiąc WKMci Panu
Memu Mościwemu partum decus nietylko z zahędzonego z
wielką confuzyą y stratą in propium Cubile, Gentium Natez-
nika, ale też dilatatas imperij fines y Znaczney Prouinuyey
Ziemie Wołoskiey do Ojczyzny accessionem ktora ii et armis
occupata, Praesidijs WKMci tenetur. W drugim liscie
przez Vmyślnego słuszny WKMci Pmnto wyczytałem resentiment,

ze przez pięćdziesiąt dni żadney odemnie WKMci Pmnty nie
miałes noty; Miałem iuż o tym kilka z Polski przestrzg, na które
infremuit zalem cor meum, ze złość ludzka iuris gentiu imemor to
sobie w przemowaniu listow pozwolita nefas, y co etiam inter hoste
cvum być powinno, to inter colligatos et Federatos Principes exqui
malitia temerauit. Postrzegłem ia to zaraz ze mi nie tylko n
przez Siedmigrodzką Ziemię przemowano, ale nawet z Wiednia od
Proskiego, z ktorym dla tegoż odmienił correspondencyą, zem resp
nie miewał, y obrociłem ią był do P. Romanowiego, ktory listy p
czas Obozu do niego pisawszy, na ktore y do niego żadnegoż nie m
responsu, dopiero w Tali dosrzł mię list de data XX^mo^ gdzie w
mi nie o moich do Siebie pisanych listach nie wspominaiąc, o
ciół moich z Polski listy odsyła. Widziałem tedy dolum et laqu
zatrzaśnie correspondencyom moim, y expostulowałem na przod z Pozn
a potym

a potym z Xiem de Baden y z P. Canonem, ale nihil profecit expostulatio mea, iakom to iuz w pierwszych listach przez vmyslnych wyraził WXMci Pmmtú, lubom tu omni studio et conatu starał się o Credit, discretissimè sobie z nimi postępuiąc, ale one znadz consilij facinoris ze przez Marsilego clanculum Punkta do traktatu podali et mala fide sobie ze mną postąpili, niechcąc mię in communionem et conscientiam tego przypuścić, co przez niego extra scitum Colligatorum robili; kazdy znadz list moy przetrząsano, a ieżeli w nim co nie według nich było, to go suppresserunt, boiąc się aby im WXMci vicem nie oddał et artem ich praw contra authorem nie obrócił, lubom ia takie rzeczy ostrożnie y w cyfrach pisywał, ale conscius sibi de se putat omnia dici. Posyłam WXMci P. mmu łorciwemu copią expostulacyey moiey w Oborze o communicatą negocyacyey Marsilego, ktorą posłałem był zaraz z Obozu ale znadz przieta; dosyć ostrożnie y dyskretnie conservuiąc Credit, vpominałem

się tego co mi debebatur y vstnie po kilka razy cum omni mo
Ochodząc terminos naymnieyszey diffidencyey toż czyniłem. Nie
wuię się temu, kiedy się odważyli me presente & expostulante
przecię inscio takie rzeczy przez Marsilego robić, ktore całe partic
w sobie tractatum includunt, iako to z tych Punktow od WXMci mi
stanych czytam, że to przedemną constanter taili; ale się temu
nic nie mogę quâ fronte, & quâ impudentiâ te Punkta flagitio
tanquam rem licitam w oczy WXMci przystali: Coż by niecey
publico congressu do traktowania im zostało, kiedyby to co przez
Marsilego, pro tal. in favorem ich od Porty declaratum. było, minimo
Scrupulos tam wyrazili, demolitiones pewnych mianowanych For
retentionem tego co kto occupavit, iako to w responsie do Porta Angie
Xiarz de Baden wyraził, cuz Superest ad controversią tylko ratifi
namowionego à parte. Pokoiu, a mybysmy dopiero Traktat nasz za
li; kiedyby oni swoy skończyli, ktoryby iakoby Nam Smarowno in
circumstan

powrocę, kiedyby oni iuż przed nami Traktowali, łatwa coniectura
Venetowie ad famam Imienia WXmci Pmmmto tot nominibus et
colossis in Vrbe et orbe celebratam, Morlewa fortuna et Numine WKm
et dispendio Prouinciarum ad Societatem illecti, WXmć Pmey me-
scny Sam Regno Suo exutus Osobę Swoię z Woyskiem pod Wiedeń in
Sacrificium wyniosłes, restituidi Upadłą Sortem rei Germanę, mogąc
na ten czas w Własnym Państwie co insze go in proprio comodum ope-
rari, a przecię nullâ memoriâ beneficij WXmci, nęc armis in pre-
lio, ani przy Traktacie iunctâ manu dopomoc myślą WXmci, y ostrey
tantum Sobie pozwolili nefas, małam Vicem oddaiąc; alec Suadz fata
ipsa laborant za Osobę WXmci y Oyczyznę Naszę, pokazali dwoię lata
WXmć pokazanym ich przykładem ingredi mozesz; Jeżeli im się to,
barziey obowiązanym WXmci godzi, czemuż y My nie mamy pergere
eandem ire viam et eidem incumbere Sectę, łatwo będzie także provi-
sis in propriam rebus, obrendere necessitatem pacis, iako oni z Nami tu-
bic Neq.

Gdy to pisze supervenit drugi Vmysliy WKMć PMmtko z Pisa
& data 30 gbris z Janorowa, stanat tu 16 Vntri: Rozumiem
satisfeci woli WKMć PMmtko przez Vmyslnie z Tali wypra
P Brauma, bo się darmo było spuszczać na Poszte Munkaszo
gdzie comendant vudis bonarum artium, è gregario promotus, y
nie vmie y dla tego na kilka moich listow, w ktorych Fasciku
WKMć ordinowałem y razu nii nie odpisał, a nawet y na exporta
moie o niedochodzenie listow y niepewności Sorty żadnego nie m
responsu, lubo mi to był sacrosancte przybiecał. Dla tego z
tak niewychło po pierwszym z Skala liscie P. Brauma wypra
zem czekał na Xcia de Baden powrot z obozu, ktorego się odr
espodziewano, abym był mogł quid certi doniesc WKMći o Ma
Pisałem potym przez Sorte Krakowską, ktorą tu iuż bespieczniey
przez Munkaszow, przez Mustyne zadinowałem, y tą drogą na
tydzień donosić będę Fcienda WKMći PMmtć. List WKMć z
dka pisany nie doszedł mię, y przez wszystek czas, iakem w ten

o WKMć wyprawiony nie miałem tylko ieden z Obozu pod Lutnawen
d 28 tbri drugi z Obozu pod Zamkiem Niemieckim d 14tą 8bri
trzeci z Sawrowa d 24tą qbri czwarty ostatni d 3ci eiusd, te iednak
trzy ostatnie ~~pod~~ w kilka dni ieden po drugim. Cum interceptori-
bus Portę expostulowałem dosyć cosz z nimi czynić, kiedy w oczywi-
stey krzywdzie Solâ negatiua zbywaią, pisałem y powtornie za rezy-
stencyą WKMći do P. Panona, ktorey kartki Copią porzłam WKMci Pnu,
gdrutoby się było wyrzucic na oczy małam Fidem ktora Sobie ze mną
circa negotiationem Maurilego potrapili aspekurowawszy mię, ze nic mię
przyniosł tylko generalem terminu facultatis do Pokoiu nowego Weryfi-
kuie maiemnie Generalibus terminis respons wziął eiusdem facultatis
z rey tu Strony, alem Sobie tego nie pozwolił bez woli WKMći Pnu,
Gdyżliby dobrey traktaty nasze expedivet expostulować o to aby za ta
pretensią naszą zwaniey przy nas staneli, zwłaszcza kiedy w tym
Vertitur pretium defensiui Fœderis, ktore im niż Nam potrzebnieysze
iezeli z tych traktatow inoquale belli communi dwiesciemy premiu,
bo się przedzey Spolny Nieprzyiaciel na tego obrubszy ktory mu wiecey
odiął, a zatym Nam tylko restavet Sterile onus tak ciezkiey Woyny,

206

W Kanzle: Jerador K. 3. Kl. 1691

Cæsar per tot Sua fata sequendus. Jezeli zas nie przyjdzie d
Traktatow, lepieyby podobno omittere et non agnoscere flagitium
y tego czego Licem oddac moremy, w nich nie ganić, ale tam
rem licitam y od nich praticatam Usurpare.
Miałem przed kilka dni list od Xcia de Baden z drogi ku
Viednioni d. data 8ua Ypsi z Wojnicza, w ktorym mi oznay
muie ze za Ordinansem Cesarza Jmć iedzie do Wiednia, y z
się miał w Leopolstadzie widziec z Portem Wenecklim ktory
Koszyc zmienia aby tu był na dworzu ieżeli traktaty szczę
Od Marsilego niemiał żadney przez ten czas wiadomości, Port
ten list ich Originali WKMci Pmnto przez Pocztę Krakowską
Wiecey ztąd non occurrit, tylko profundissimâ Venerationę p
cumbere do nog Panskich WKMci, składaiąc ad Plantas im
ia Vota ad recurrentes Calendas Nascentis Verbi, aby cum
Narodzenia Panskiego, renascantur felicitates et cumulata
tia in Augustis Penatibus WKMci Pana Mego, czego go
intimis Votis życzę, Catus Venerabundus Panski Szate WKM
Pmnto Zostawaiąc
Waszey Xiążęcey Mci Pa
Mego Miłościwego Wier
y Naymiłszym Sy
Matachowski Kap

O Warszawie miałem te wiadomość że im żywności
poczyna deficere, y wiele ztamtąd ludzi osobliwie ex
fragili Sexu wypadzaią, rigor Zimy y drew Penuria
także fatigat obsessos, w zrzuconych bombami Budynkach.

W Preszowie d. 13 Xbris 691

Naiasnieyszy Miłosciwy Krolu
Panie a Panie y Dobrodzieiu Moy Miłosciwy. 54

Przed dniem wczorayszym przez Vmyslnie od WKMci Pana Mego Miłosciwego wyprawionego do mnie Dragana Stryiskiego domostem cokolwiek ex fama et nuntijs mogłem miec odnego ad deferendum WKMci Panu Memu Miłosciwemu; Teraz przez zwodnowana przez Mużyne do Krakowa Poczte, lubo do wyrazonych w pierwszym liscie Wiesci mało co accepit, niechcąc iednak Spodziewanej Porty Vacuam vtąd pulsic, odzywam się praesentibus WKMci Panu Memu Miłosciwemu, do nog Panskich nisko procumbens. O Tokielim falsò spartum rumorem, iakoby go mieli Turcy vannego captiuare, refutuią poznieysze wiadomosci O Marsilim dotąd cicho; o doyściu traktatow tą Zimą prawie nulla spes in publica fama. Lokacya Woyska takze w tym tu Kraiu, z wielką y niewypowiedzianą ciężkością Obywatelow tutecznych ciasno bardzo rozłożonego, y wielki fermor Werbunkow

w tych osobliwie Xrajach gdzie nie dosięga locatia, ni
wielkąż nadzieię Polonia reprezentuią, chyba na Wiosnę,
kiedy Partes infesta, siły swoie conferent et estimabunt.
O Warszawie omnia ad votum in populo, obiecuią sobie W
czy ze się Turcy bez dachow y drzew nie mogąc ferre rigor
Zimy, poddac muszą, ale toż o bombach swoich przed tym
rozumieli, a przecię dotąd Nieprzyiaciel tryma Szwed sui iu
Respons od P. Canona na exportulacyą moię o przysłanie
porytam in Originali WXMci Panu Memu Mościwemu, z
którym nic nie dopisuię, do allata odemnie documenta, z
w ręku Port Magistra Obozowego ginęły listy, y ladaczym n
zbyna: Powtorzę instancyą do niego aby się Port Magister
wrt, czemu listy od Xcia de Baden dechodzity Generał

Wetevaniego a moie przy nich postane nie dochodzity Pana
Waśleuskiego, w ktorego pliku listy do WKMci należące
odnowałem. Wiecey zrąd non occurrit tylko pokornie
skłonic głowe moią pod nogi WKMci Pana Mego Miłościwego
Fortawaiąc

Waszey Xiołenskiey Mci
Pana y Dobrodzieia Mego
Miłościwego

W. Prezowicz 19 Xbris
1641

Niewnym y

Raymiszym Stargo
Matachowski Xżł

Cap d'Avis 1691

Z Proszowa 25. Xbrá. 1691

211.

Naiasnieyszy Mościwy Krolu
Panie a Panie y Dobrodzieiu Moy Miłościwy

55

Cale ztąd niemasz nic ad deferendum WXMći Pana Mego Miłościwego: o Marsilego nec tenuis Sibilus; casus iego pod Lippą o Kacyanow, niemogł in tantum protrahere responsu, bo leciuchno ranny w kilka dni ruszyć się z pod Lippy, y powoli continuował drogą, a iuż to trzy Miesiące dochodzą iako z pod Wiadodymu z responsem wyprawiony. Zda się tedy Subesse quaenam alia caussa czemu nic o niego niesłychac; Poseł Wenecki w Frejtztadzie, ztąd dwanaście Sta kilka mil odległym, eodem fine iako y ia tu siedzi. Nieprzyiaciele omnem curam obrocili do Werbunkow, wszędzie officyerowie, to iedno myslą y robią, znadz iezeli się Traktat nie poniedzie aby primo Vere Stanawszy in armis, tervore &c minis liczney y gotowego Woyska, Nieprzyiaciela ad petendam pacem skłonili. O Wiadodymie nic w tym tygodniu nowego non accessit.

Ja tu dotąd bez porutku Skarbowego, co mi z Domu tenuis proventus przyniesie, obchodzę się in hac Statione vsłuszi WXMći Pana Mego Miłościwego y Rzpltey, daliy iuż non Sufficit res angusta,

Z 19 Xbris 1691

y ieżeli mię in hac penuvia, taka okoliczność verum zastanie
że się będzie trzeba dalij z tego mieysca ruszyć ad exercendum
munus vsługi moiey, wielki zamd publicznego interessu ob de
fectum nevii verum agendarum mudiałby subsequi. Dziwna
rzecz że y P. Brauma przed czterma niedziel demnie do WKM
Pana Mego Miłościwego wyprawionego nazad nie widać, y niewie
nic o nim; ale y Dyminskiego którego on na rozieznym z po
Warszawy wysłał, iakis casus dotąd gdzies trzyma, że o ni
w listach WKMci Pana Mego Miłościwego żadney wzmianki
odbieram, a przez budowuch wyrazitem nec scitatem meam, a
y w pierwszych przez Pocztę listach nie zapomniałem się, ktor
niedoszły. Supremam spem w łasce y protekcyey Panskiey
WKMci Pana Mego Miłościwego pokładam, że non patieris nie
sługę swego w obcym kraiu omni ope et medio destitui.
Wiecey teraz non occurrit tylko profundissimis votis compreca

WXMć Panu Memu Mitościwemu nowego roku exortum, abys go
WXMć w zdrowiu iakonaylepszym, in solatijs florentissima Regnas
trijs Domûs, in benedictionibus Sceptri, y obfituiącey Oyczyzny
szczęśliwie zaczął y przepędził, sibi magnificum & immortalem,
Reip: latum, Nieprzyiaciołom Oyczyzny trijstem & ominorum, ktoregs
fortunatissimum decursum, innych wiele podobnych Sequantur
Myriades, ktore to votum ex receptu Serca Wiernego Poddanego
WXMći pochodzące Vnuz Panskich Stadaiąc Sam Się do nich
pokornie schylam Zostawaiąc

WXMć Pana y Dobrodzia
Mego Mitościwego
Wiernym Poddanym y

P. S. Gdy to pisze odbieram z Porty
Korzydiey List od WXMći Pana Mego
Mitościwego de data 19na 8bris z Obozu
Nad rzeką Mołdawą, gdzie incautor po
Liscie d 18 9bris z Mukarzowa pisanym
zadney nowy odemnie WXMć Pan My Mitościwy
wie miałes. Iuzem dał przez kilka listow iustyfikacyą
WXMći Panu Memu ze Się to non meâ culpa działo,
ale y ten list ktory od WXMći pod tak dawną datą
dopiero odbieram, wielki zawod z okazyey Imiendanta
Mukarzowskiego pokarmie w ktorego rece tam y sam
idące listy WXMć wsadzał, kubo Się assekuruie Kaynitszym Sługą

Małachowski

25 Xbris 1691.

Verbo militari ze punctualiter miał ie odsyłać, toż mi prz
cat tamecznyy Prouisor Bonorum Rakoczianorum, ale neutr
mat. Pisałem przez P. Brauna, iako mi kazał w Im P. Sep
dawca Rzr pod naypierwszą pocztą moim z Obozu WMci
datą, dopiero w Tokaiu z rąk Xcia Imci de Baden od
ny wszystek zbrukany, y zaraz mi Xiąże de Baden dał
czy ze przez Pocztę chłopow prędzey ordinowany, gdyż
długo per mi curiam hSt..

P.S. Iuż po zapieczetowaniu listow nadiachał P. Dymiński, przez ktore
odbieram ordinans od WKMci Pana Mego Miłościwego abym expor
wał z kim będzie należało o przetrzymanie dwoch moich listow
WKMci Pana Mego z Obozu przez Siedmiogrodzką Ziemię pisanych.
Iuzem o tym do P. Canona pisał, bo tu in absentia Xcia niemas
z kim innym o tym mowić, y portalem Copią listu tego przez Dra
Stryiskiego, responsu od niego przez Pocztę Krakowską: oni czynią co im
zda ex rationibus propriis, a expostulacye ladaczym zbywaią.
Mukaczowskiey Poczty summe non punctualitati iest przyczyna
czny Komendant y Prouisor Bonorum Rakocianorum ktory cekstra
fidem tak długo listy trzymaią: pisałem po kilka razy do pomie
nego Komendanta, y razu mi nie odpisał. Pisałem także przez
Krakowską WKMci Panu Memu list od Xcia de Baden ktory do pr
czyiednym do Wiednia pisał, gdyby co od Marsdego przyszło nie
mitby powrot ieg z Wiednia, bo w kilku dniach Poczta mogłby tu Stan

Naiasnieyszy Miłosciwy Krolu
Panie a Panie y Dobrodzieiu Moy Miłosciwy. 56.

Auspicatè nowy rok zawzątem od dobrouzynney łaski WKMci
Pana mego Miłosciwego, bo mi się w Samą Wilią P. Winkler
dezwał z Appiznacyą Imci P. Podskarbiego W. Kw na dwa ty-
siąca talerow bitych y kazał po Pieniądze przysłać.
Rezoguosco w tym Panską Dobroc WKMci, et erectam Sortem
meam Opatrznosci et beneficio WKMci niniejszem: Za co
z pokornym podziękowaniem schylam się ad regales Plantas,
bom tu iuz inter tedia magna expectationis ad Mavilego,
et inter defectum, iak w pradze Jaśniony, Samą nadzieią
łaski Panskiey WKMci respirabam, zdaiąc mocno ze za
protekcyą iego nie mogłem omni ope destitui.
Expostulacyą moią et querelam o przeięcie listow y zatrzymanie
nie onych doniosł P. Canon Dworowi Cesarskiemu, y mam
rzetey materyey list od Grafa à Saar Comesa Imperij, Supre-
mi et Generalis Portarum Magistri, ktorego Copią porzłam

WKMci Panu Memu Mitosciwemu, odpisałem mu wtpom mi
wszy Łaskę list pod Swoią datą, ktory zginął y ktory zatrzyman
nie tylko te ktorem do WKMci pisywał, ale y te ktore mię
od P. Porzkiego z Wiednia nie dochadziły; będą się tedy pod
bno kawac dzim ogonem. P. anon pisze takze do mi
w tey materyey, oznaymuiąc przytym, ze nic dotąd od Mar
lego z Adrianopola niemasz, co moment się czego od niego
spodziewaią. Pisałem ia takze przed kilka dni do niego, cu
nota admirationis ze tvry Miesiąc iak wyiechał z pod Wa
dinu, a przecię z mieysca, nic dotąd o nim niemamy.
Rożne tu wprawdzie Wieści Spargit Vulgus fingendi auidum
niektorzy affervunt ze Swymi oczema widzieli Porton Turec
mijaiących Debrecżyn ku Kozycom w ~~wiedniu~~ kilkuset
ale, by ich przivet fama, y wiadomość od Marilego.

O Wawadynie nic nowego non accepit, atrocia non Vulgantur, y poiestrzego tez mic nie słychać.

Od Porta Weneckiego miałem przed kilka dni respons z Jeiestadtu, gdzie dla bliższey Correspondencyey z Portą Weneck resoluował się czekać responsu o Mansiego; z niemi obligacyami y expressiami pisze; o powietrzu w tamtym mieyscu nic nie wspomina, lubomi Bóg Pronuncyat tuteyszy Bernardyński w liście do Siebie ztamtąd pisanym pokazywał że tam całe ogłoszone powietrze, które pewny Rzemieślnik z Budy z Sobą przyniosł. Postaraiek mię pewnego o tym naszym traktacie dobrze, tegoż momentu przez Dymitrieg albo przez innego Umyślnego dam znać WMci Panu Memu Mościwemu, a teraz pokornie całuię Pańską Rękę WKMci

Zostawaiąc

WKMci Pana y Dobrodzieia

Mego Mościwego

Wiernym Poddanym y

Nayniższym Sługą

Matachowski

W Preszowie 6ta Anni 1692

Vid: Kastelan Scerade
d. 6 Januar.

818

Naiasnieyszy Miłościwy Krolu
Paine a Pane y Dobrodzieiu Moy Miłościwy 57.

Trzy Listy w ten tydzień od WKMći Pana Mego Miłościwego Venerabundus odebrałem, całuiąc w nich reuerenter dobro-
czynną Rękę Pańską; pierwszy pod datą 22dá Xbris dorzecz-
mię przez P. Brauna, ktory za taską y Opatrznością WKMci
Pana Mego Miłościwego, opportuno ze Skarbu Subsidio refouit mię
dostatek moy, za co pokorne dzięki v nog WKMći składam; dru-
gi y trzeci przez Porte Krakowską pod datami 2dá et nonâ pro-
sentis: Z ostatniego wyczytałem in iubilo cordis, gloriam arma-
rum WKMći, y świeżymi pod Sorkątem y Niemcem Successami
auctum decus zeszłey Campanicy; kiedy się tak dobrze y szczę-
śliwie votiuis initijs pisze y nadaią parta WKMć, pokazuiąc
quanti momenti są nabyte z Kraiem Fortece: Przetłumaczyłem
zaraz po łacinie tę gazetę y Portmagistrowi tuteczniemu
(Vdzieliłem iey; do P. Canona także pisałem o tym na dru-
gą Porte. W drugim liście WKMć Pmmły

vaczysz ode mnie requirere, iezeli Xiąz Imć de Baden czymi
iaką przedemną wzmiankę, o posiłkach dwuch tysięcy ludzi d
tączenia się z Woyskami WKMći naznaczonych: Ledwie nie
codzień widywałem się z nim, y zawsze się ~~z nim~~ pytał ieże
co osobliwego non acceperit ad deferendum WKMći Panu Memu
Miłościwemu, ktoby mi o tym żadney wzmianki nie vczynił,
pierwszą, dopiero w Tali z listu JMXdza Nominata Płockiego
pod dawną dość datą wyczytałem wiadomość że Cesarz Imć
dwa tysiąca ludzi Swoich Sub imperio et ad vsus WKMći d
klarował. Od Marsilego dotąd nic więcey tu nie
mam, nad to com tu od Officyerow z Wiedniem correspondują
cych słyszał, że się odezwał z Adrianopola, y że na Punkta
Xcia de Baden podane, Wezyr zawiesił respons do rezolucyey
Samego Cesarza; co iezeli tak iest, to iuż trudno Sub inaudie
dy nad Punktami iego deliberatur; a zatym y Marsili ex Mi
nistro Króla Angielskiego, obrocił się in Mandatarium Cesarza JM

Kiedy imieniem Niemcow wdał Się z Wezyrem w Punkta traktatu
Specialia, a nad to Sequitur ze Niemcy w Osobie Marsileo maią
Ministrum Porty ktory o Pokoy traktuie, y maią ztąd Dworacką ko-
rzyść, ze y Nas Sub hoc titulo oszukiwaią, & dedecus Suum tąsz
Maszkarą pokrywaią, ze Się niezdadzą przez własnego Posła v
Nieprzyiaciela pacem petere? Co ■edziec iezeli y to Vmyślenie za
trzymanych Portow Tureckich, o ktorych to doniesienie Wkrui
chcą miec pro
Argumento Szczerości et Sumi candoris, non ex consilio w Adrianopolu
procurantis pacem Sucesit, iezeli tą in primo Capite położono Condi-
cyą. Trudno tu barzo in eiusmodi arcanis czego dociec, mi by Vro
ze takie rzeczy z wielką ostrożnością et pauais in conscientiam adhi-
bitis czynic musza, ale też że Się tutecznie regnicola mowic nawet
in Secreto wystrzegaią, tristi memoriâ okrutney executiey & ima-
ni laniena Caraffiana, ktorego tu inhumanus rigor potrafiony
crudelissimè niektu ex leui Suspicione przed kilka lat, pamietny,
Sam przytym recessus mieysca od Wiedenskiego Dworu odległego
rzadko barzo, y to chyba to tribd et publicum Suppeditat.

222

Dybym co robliwego a pewnego vimavi mogł iuż nie przez Pocz
ale przez Vmyślnego dałbym znać WXMci Panu Memu Miłościw
mu. Jezeliby zaś przyszło mi się stąd gdzie dalej dla
Traktatow, musiałbym się z Portą według okoliczności mieysca
sprawić; Jezeliby bliżey Wiednia mieysce Traktatow przypadło
iuzbym na Wiedeń Portę ordinował, prowidowawszy listom Secun
tatem przez Kuryy od Port Mgistra, iako y kiedy ktory list ode
mnie odebrał; Jezeliby zaś bliżey Grezowa, tobym iuż przez
Swoich ludzi do Muszyny Portę rozłożył.
Do Waradynu nowy Basza Comendant, to iest Wkudziesiat Koni s
wkrad, dawny zaś wyszedł, za co cała Warta cwiertowano po
czawszy od Kapvala, lub to dla nieostrzności ich, lub do po
frdiam. Poret Wenecki dla szczrzącego się w Preszburgu
powietrza wyiechał ztamtąd, y powiadaią że iuż test w Wiedn
Z Wiednia od P. Kanaleva Porkiego, wziąłem wczora list
w ktorym się skarży że odemnie żadnego nie ma respektu, a
ia też idem quevor, bom do niego z Tali kilka razy pisał
a ztąd dwa razy, y ten pierwszy list od niego odbieram. Wie
ztąd non occurrit tylko pokornie schylić głowę mnie po nogi W
WXMci Zdrawiąc

WXMci Pana Mego Miłościwego
y Dobrodzieia
Wiernym Sługą
Matchousk Wtt

W Preszowie 21 Jan. 692

P.S. Po napisaniu listu przystał do mnie Port Magister z nowiną że Generał Austryerk w 5m ludzi obiegł Pułk y zrabował, Prowianty do Zamku wzięli.

Copia Schedulæ ad Dominum Canon Præsidentem Lotaringiæ a Domino Plenipotentiario Polono exaratæ.

58.

Miror admodum nihil me responsi in hunc diem habere ab Illmâ Dnatione Vestra in facta sibi a me ante aliquot dies oretenus propositione, dein per Nblem meum Domesticum Generosum Bram repetita id g̃ ratione communicandæ confidenter illius Negotiationis, quam Dominus Comes Marsilli cum Caus Aga Turcico in subjecto tractandâ Pacis cum Porta nuper seu in Castra hac tulerat. Optarem enim literas illas à Domino Legato Anglico per eundem Marsilium missas sive Credentiales sint, sive quidq̃m aliud in se comprehendant, ex originali per me descriptas Serenissimo Regi Domino meo Clementissimo transmittere, non ideo ut (absit animo nefas) minimæ suspicione laborem aliquid extra conscientiam Fœderatorum hoc in negotio secretius tractari, cum id expressus Pactorum Articulus religione Juris-iurandi, Sacræ Cæsareæ Cathis piissimi per orbem Monarchæ et Sanctâ Sponsione Sedis Aplicæ firmatus ne cogitare quidem permittat, sed ut palam sit nihil à nobis secretum clausumq̃ esse, quidquid ad rem Pacis iuncta Eademq̃ manu quâ bellum gestum est concertandæ pertinet, obstrusiorq̃os, res etiam suâptè naturâ innocentissimas prave æstimantium. Dolebit enim ista commeatio hinc inde literarum à malevolis aut qui eiusmodi negotiis aevitas speculantur in deteriùs trahi, si qui huc publicæ huius et communis [illegible] a communione istorum, quæ qualitercunq̃ Tractatum Pacis respiciunt, velut ex sortes excludere mutr. Et quamvis dubitari non possit, præliminaria duntaxat hæc esse, et dispositionem ad Tractatus, hoc tamen ideo suaderem, ut in primis maioribus inde vinculis propensissimus in res Sacræ Cæsareæ Cathis Serenissimi Regis Domini mei Clementissimi animus obligatus reddatur; crescatq̃ & hac confidentia et candore Germanico maiora in dies caritatis ipsere menta, inter Gentes æterna in pace futuras, Obtrectatoribus verò, et iis qui agnis oculis Sacri huius Fœderis immortalem nexum inspiciunt, quibus quam otiosum est Navos etiam in Sole quærere, summoveatur omnis occasio sinistro rumore famam imbuendi Germanos, per secretas et clausas à Fœderatis Legationes sua duntaxat commoda agitare, suamq̃ sortem ante alios prænosse velle, dein provisis in privatum rebus, quælemcunq̃ Pacis necessitatem Colligatis imponere. Ego quidem et optimus quisq̃ mentem quoq̃ ad contactu ipsius opinionis inviolatam habeo; Deo melius si provideatur, ne etiam mali eam licentiam pra-

ue suspicandi habere possint, cum honestissima Domus etiam suspicio
carere debeat. Cum persuadissimus Illrmam Dnationem Vram facile
turam fidem, me non alio huc motivo ab Illrmâ Dnatione Vra petere,
Et quam maxima eaq; continua inter Federatos animos duraturæ in
dum amicitiæ promtuam incrementa, invidus Vero et malevolus in rode
innocenti famæ dentem frangat Ceilus. Quod dum Illrmæ Dnationi Vr
pro candore meo et eo devotissimo, quo in res Germanas fervor affectu ip
eiusdem me incorruptis favoribus recommendo. Martens.

Illustrissimo ac Prudentissimo Viro Dno Adriano de Bredam
den Ottharingicæ

Copia Literarum a Dño Comite a Pár
ad Dn. Plenipotentiarium Polonum
Viennâ. 30 Xbris 1691. Scriptarum.

225.

59.

Illme et Excellme Dne.

Postquam ob tot perditas in Posta literas Excell. Vrã quere-
la S.C. Mttis Dño meo Clement.mo innotuit, mihi Supremo ar-
nerali Postarum Magro per Excellentissimum Dnum Comitem
de Kunitz Regni Bohemiæ Cancellarium altissime memo-
rata S.ma Maiestas clementime iniunxit, quatenus sedulo
hac de re confestim inquiram et iuxta operam dem Vtra
E.V. quam Suæ Regiæ Mttis satisfiat. Quapropter non-
minus meum erga Suam Regiam Mttem et E.D. Vram
zelum testandi, quàm Clementi Dñi mei mandatum
adimplendi ergo hâc de causâ ad Castrensis Postæ Magi-
strum et nuncupatim ratione literarum quas post E.Vã
ex Castris discessum mentionatus Dnus Brezek Gnãlis
Auditor in eius manibus reliquit Serias transmisi, lis
eas, ut rem omnem quam primum mihi exactissime e-
dat. Verum quoniam plures literas querela comme
morat, pro faciliori earum indagine E.V.e complaceat mi
hi haud graviatim significare quâdi, et cui Postæ Magri
stro consignatæ, et ad quem fortè directæ fuerint, ut si
quis reus inventus fuerit, pro ipsius arbitrio in eum a-
nimadvertatur, ac proinde omnis possibilis satisfactio,
tam ipsi ~~Vrae~~, quam Suæ Regiæ Mttis reddatur, et ui
xta Notum atq; exploratum fiat, publicam Postarum Com
moditatem quam Clementmus Dnus meus non solum fœ
deratorum Regum ac Principum Ministris sed et qui
buscunq; Sanctæ ac religiosæ conservari Vult, in omni-
bus eisdem Provinciis et Regnis inviolatam ac illibata
tam custodiri. Libeat autem E.V.e unum perpende
re, mirum quod hac belli tempestate quâ Exercitus
huc illuc moventur per tot loca nouiter recuperata in
numera occurrere impedimenta et incommoda, proinde

Postarum cursum in Hungaria in eum ordinem ac [illegible]
quo in cæteris S. C. Mtis Regnis ac Provincijs nu[illegible]
perduci non posse. Attamen quantum tempora pe[illegible]
ut Excellentiæ Vræ omni meliori modo inserviatur,
ram dabo. Misso cani mandato ad Cibinensem
Magistrum ut omni modo ipsorum literarum curam
beat. Idemq. Postæ Posoniensis Magistro subito inn
xi[illegible]em, si de Excellentia Vra in Hungariam adven
maturè fuissem edoctus, quemadmodum alijs quoq
exteris Regum ac Principum Ministris hac in
inserviri curare soleo, ubi de eorundem in Pannoniam
uniæ motu certior fio. Imposterum ut eiusmo
conquerendi materies tollatur et Excellentiæ Vræ literæ cer
transportentur quotes illæ Postæ consignabuntur
placeat ab eodem Magistro de earundem receptor
Schedam singulis vicibus exigere, ut in omnem ca
sum (quem amplius futurum non spero) mihi facile
obtemat inquirere, et simul ipso effectu comproba
quam ego sim.

Excellentiæ Vræ

Obsequentissimus ac
gratissimus Servus
Carolus Josephus Comes de

Naiasnieyszy Krolu
Panie Moy Mciwy

60

Recurrit do Mciwey Laski y Protectiey W. Kr. Mci Pana
Mego Mciwego X. Delpacy Dziekan Kazimirski Proboszcz Ko:
nin skowolski, ktorego Oiciec na usługach Naiasnieyszych Ante
cessorow W. Kr. Mci y Rzpltey in re Militari dobrze zasłużony
sługa będąc Oberszterem, potym Jeneral Maiorem przez wszy
stkie Woyny Szwedzkie aż do śmierci benemeritus zostawał, Sam
zaś Supplikuiący, Syn iego doctrinâ et pietate Kościołowi do:
brze zaleconỹ y w Dyecezyi Krakowskiey, testimonio wszy:
stkich benemeritus Supplikuie przezemnie pokornie W. Kr. Mci
abys mu Dziekanią Sendomirską post decessum X.a Złowodzkie
go miłosciwie conferre raczył, upewniaiąc że godne tey
Dobroczynności miec będzie z subiectum. Co y ia demereri
Naiasnieyszemu Maiestatowi W. Kr. Mci zwykł nayni:
szą usługą y obligacyią moią winien będę. Jako.

W. Kr. Mci Pana Mego Mciwego

Nayniższy y obowiązany
sługa
S. Lubomirski

Warszawy 8. aprilis.
1694.

Iaśnieyszey Miłościwy Krolu
Panie a Panie y Dobrodzieia Moy Miłościwy.

61–

Iak wielkie Waszey Krolewskiey Mci Pana y Dobrodzieia Mego
Miłościwego Dobrodzieystwa, ktore w głowie mojey
Naymnieyszego swego ponawia sługi, nieustaiącey Mojey pamięci: ale też y na wdzięcznym Łaskawey Krolewskiey sercu, gratam powszytkie Dni życia Mego wyrysowały memoriam; że tak skromne Regu, obsequium meum cum vita, Maiestatowi Waszey Krolewskiey Mci, y Naiaśnieyszemu iego Domowi iam consecratum, że ani czas, ani żadna rerum vicissitudo, distrahere mię nigdy niemoże, od Nabożnych tey życzliwych ustług moich Waszey Krolewskiey Mci Pana y Dobrodzieiowi Memu, et Regnatrici Domui obligacicy. A im większa wspomnionym

czasie deliberacią, Nieszą x.ą Laskę, oraz y Łaskę Wasz
Krolewskiey Mści odbieram, tym gruntowniey z a &
daiąc woney nadzieię, ze mię z Panskiey ywdalsz
czasie niewypuscisz Protekcyey, niżeli mi obecnie
poborne in amplexu Nog Panskich oddac Maiest
towi Waszey Krolewskiey Mści Pana y Dobrodzieia
Memu przyidzie podziękowanie, ze mi tym wię
do posługania życzliwey Moiey usługi daiesz okazy
listownie ony teraz oddaiąc, Kto dego czasu Łaskam
to compatrowac gotowem, ze obligowana Maiestatowi
Waszey Krolewskiey Mści y naiaśnieyszemu Pego Domowi
szczera usługa, z życiem oraz moim Konczyc y ko
ktora z Naymnieyszą pod Nogi Panskie wsciel Generalną

Waszey Krolewskiey M.ci Pana Moiego

M. Łaskawego y Dobrodzieia

Życzliwy y Naymnieyszy Sługa

Jan Karol [illegible]

Gdańsk d. 20 Junij A.o 1651

62.

Naiaśnieyszy cMitosciwy Krolu
Panie á Panie moy cMitosciwy

Fortunne iezeli co kiedy mogły dodac dowody ad auxesim wielkiego Waszey K. Mci. Pana M.M. imienia, otym naybardziey uznac musiemy, gdy nie tylko po nieustaiących tak wielu triumphalnych lauracb, tąsz przezorney opatrznosci Wcześć, rzkę cnugustas Hymeneï widziemy zapalac się faces. Wczym tubom iusz niedawno, censum moiey W.K.Mci. doniosł veneratiey, & eá vota, ktore meritis, ac Federi tanti debentur Principis; Jsz iednak do tey Naiaśnieyszey w Europie cAlliansy wzywac mię pro termino teraz Wasza K.Mć. P.M.M.ty ra-

czysz

234

jako umizone za ten Pański fawor WZMci do stop ścieł dzięki
tak tego usilnie starać się będę, abym nutribus WZMci dosyć uczy-
nił, y z Jmcią Panem Woiewodą Mleńskim, nasłp[ą]ig[o] tanta
legalitatis pomiarkowawszy Comissią, venerabundi na nazna-
czony czas zbiezec mogli, wiernego Poddanstwa Nasze nie odmien-
ną nigdy rozkazom Pańskim, ad etram tanti honoris, chęc oc
czo lętare unizonosc, ktorą y teraz Pańską pokornie całuiąc rk
Zostaią

Warszkiewicz Mt Pan
Mgo Woiewodzi y Woiew

63

Jaiasnieyszey Miłosciwy Krolu
Panie a Panie moy Miłosciwy

Kiedy pod Zaszczytem szczęśliwego Panowania WKM P mt
wszyscy tranquillâ fruimur securitate, będąc abintra
legibus, ab extra waleczną WKM Zaszczycem Ręką,
naydują się tam elati animis albo raczey tanto temerita
tis Ludzie, ktorzy Samey w brew stawaiąc Słuszności,
prasumunt sobie securitatis conuellere iura, czego abym
WKM genuinam uczynił relationem, oniesmiała WKM
proszę audientią. Widząc że WKM Co stare WXL
Prouent swoy Stołowy oddać raczyłes w dispositią Panu
Kuhnowi a maiąc oraz recommendatam onego od roznych
actiuitatem, żeby co exactius szły Prouenta Rpltey, temuż
Panu Kuhnowi Co nowoprodwyższone puscilem in Admini
strationem, Jakoż od obięcia Administratiey swoiey, na
Obudwuch Cłach omnem fidelitatem sine iniuria et quouis
damno handluiących Ludzi, Skarbowi, prastitit. Interim hic
dy w Wilnie gdzie iest wszytkich handlow y handluiących
confluxus, residuie, y tam od Pisarzow Substytutow swoich
rachunki, Pieniądze, y wszytkie poskończonym kwartale odbie
ra importantie. Im Pan Fryzenhauz Woda Nowogrodzki
rozkazuie, Synom y Sługom Swoim Cłaci wszyscy w
Wilnie sine lege delitescentes gens otiosa et iniuriosa) aby
Sub protectio

Quasi facto przez Administratora depactationis, tumult vczyni
Nachodzą Tedy na Zamienice Skarbowe, tamże tumultuana m
Wzięto go z Stanty, posiekono, wywlekszy na vlice kijmi zbi
et in triumphum debellata publicæ securitatis, pieniądze tak
Ex Starego iako y Nowopodwyższonego wyniesione y insze mob
Crako to w tumultach bywa) zabrano. Tetedy takowy ausu
Panow Tyzenhauzow tangit primario powagę Maiestatu W
bo ten Jan Kuhn iest Administratorem Prouentow W
Że Publicam violarunt securitatem a Zatym non leue damnu
tak W
ko y Optey, Prouentom intulerunt bo wszyscy
Stuszcy Za patrzuge się nato faciunt nieżechcą Solutioni Ex Sub
ura leges et indemnitatem Skarbu contemnent. Interim admin
vacat Credity vacillant, y wz fides Skarbu non reparabilis; Tac
Czynię recurs do W
Pan Mci, pokornie prosząc abys W
, tant
Nouum emergens et inconueniens factum a Tas Prouentow Swoich
y Optey notabile damnum wziąwszy in consideration
em, wydan
Mandatow ex Senatus Consilio przed
ch W
Jm
Pmci przeczyta
Bom WXL, intimare raczyć. Ktalbym ia tyle sposobow Tego
mogł
. Pan Tyzenhauzow licentiam in reprimere, y moy honor
ktory iest Tibi tus do Osoby dependentis odemnie vindicare, ale że
leges et ura Sacrosancte cotere zwykłem, Publicam minuam et
nonem honoru mego, prawem dochodzi decreuit, bowiem będąc Ze
mie W
Pan moy Miłosciwy, Panskq w tym Swoią raczyć
protegere Taskq, ktorcy wszyscy Antecessorowie Wrzędu

Mocgo

v Naiasnieyszych Woznawah Maiestatow. Waleczne Zabyn
Wkm Pa M. Miłosciwego iakonay pokornieyy całuię Rękę

Waszey Swietlosci Wa Pana
Mego Miłosciwego

Moiey y wszey

Sługi

Stiepana de
Bolonia

z Warszawy 15 Aprl
Anno Domini

046

Naiasnieyszy Milosciwy Krolu
Panie a Panie moy Milosciwy

64.

Do kogoż bardziey in afflicto rerum Suarum Statu, ma kożdy swoy mieć recurs, iezeli nie do WKM tanquam ad Supremum Vniuersi Tutorem. Więc y Pan Luzecki Woiewodzi Podolski ieszcze minorennis po Zeyściu Z tego świata Matki swoiey a Siostry moiey Paniey Skrzyńskiey Pisarzowey WKSL, nietylko ex dispositione ostatniey woli ale też insistendo veshiys nieboszczyka Pana Oyca swego Woy Podolskiego (ktoremus WKM ofobliwym był Supremo tutorem) gorliwie po Zeremmie podiąszczył Panskiey Dobroczynności. Ia tedy ex nexu sanguinis pokorna do WKM Pnia wnoszę prozbę. abyś WKM in hac orbitate tasławą onemu dać raczył Protekcią, ktory Ze na Dobra ustrzeż Dismembrata podlegaiące ma plenum ius subpilnie WKM aby pod faworem Panskiey tasli przy prawie swoim, extra Studia ambientium mogł być securus. Waleczną Zatym WKM Pnia iako nay pokorniey całuię Ręce

Warszy Lubelskiey Mości Pana
Mego Miłościwego y Łaskawego

[illegible]

242

Pan Podkanski Litewski

Naiaśnieyszy Miłościwy Krolu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłtwy

65.

Jeżeli Basu którego fortuna vokis meis była infestior, te
dy teraś naybardziey, gdy nieutulonym mnie z Smier
ci Xiężney Małżonki moiey die secundâ prześentis
z tego Świata zeszłey zarzucała ealem, kiedy posłu
bieng longis desideriis zamysłałem drogą, abym victi
cem W K Mci Pana mego Miłtgo całował Dzieto
ram; a oraz żebym to meo ore wyrazić, cokolwiek
listem moim względem Bamiczyi przez Trybunał prze
wiłko Powiatu Cancellaryi W K Mci Prawu y zda
wna zachowanemu zwyczaiowi wydanych y prowincyal
publicowanych domościen. Rozumiem iednak Xiąże
Jmć Pan Podkanclerzy W X L nie podobno tam prze
sens maiąc przestane sobie pomienionych in Criminalibus

Dannicyi documenta rem edisseret, któremu WK[M]
Pan mój Mitwoy wczyn tylko recurret do aran[ż]
stanu tego raus pokazaclasky y resolutyj ktekied[y]
agitur de commissione Supr[em]æ Wk[M]ści Iuridi[cis]
nis. Pluribus non onero odsu Wk[M]ści abym n[ie]
był molestus, et mihimetipsi prymentubym gra[ve]
grauis, pomiewaus teos erepit verba dolor, Więc tyl[ko]
iako cynkier moie zawsze wszytkie pociechy te[raz]
teraus y tę ciężską iactura Domu mego, recom[en]
mi smin Wk[M]ści vespot z Dziecmi memi, ktoryd[ni]
Orphanos porricaigi sub tutamen Wk[M]ści Tarn[ow]

y sgm się oraz iakonaymniey do Mg W.ci N.ł Pana
mego Miłosciwego scielę się y korzę się vsten

Pana Mgo Miłościwego

Dworzanin

Z Będzista d. 4. 9bris
1690

Xze Kanders WX Litt.
£4. 9 6rd

66

Naiasnieyszey Miłosciwey Krolu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłosciwy

Vidoma Orbitas Domu mego WKMci tym altiores wseraumomi figit radices im geminato dolore ferit, gdy zabra wszy ztego Swiata Xiężny Małżonkę moię, breui interstitio y WCiąd Imci Pana Marszałka Wielkiego WXL. die octaua currentis, in uno prawie eodemq feretro zto zywszy, ferale imbecillitatis humanę nieluto sedwe sequentium fatorum następienie dispositt documentum. Tę załosną per communicationem WKMci kiedy może no winą bene mihi ominor, że in hac calamitate Domu mego, osobliwą prolenamine doloris znaydę consolatią, gdy Panstwą WKMci z dziecmi moiemi beabor Protectią. A że sie stantibus Xięzęcia Imci fatis, pozostałe Dobra, na siebie y Xięzęcia Imci Pana Podkanclerzego WXL iako legitimos Successores, będą na ten Bas in hac vicinia z moią odebrałem dispositią. Secuerius ti sobie obiecuią fortą ng iz żadne inne non porzsporderabunt mnie ti WKMci

Xięstwo Kanclerzego WXL. Lit. 96 rzd.

250.

respectus, lecz życzliwa, ktora mnie zawsze y
moiey zaszczycac zwykła affektu teneritudo, wty
utwierdzi iz wszytkim, iesliby z ktoreiy strony
gruncz miały WKMć mederi non dedignaberis
teressom. Rznąłem wiz do Xięzq dia Inflt Lan
Podkanclerzego WKMć expressum, donoszqc kan
gubrem Scenam, aby oraz ad Coram znioszy z
dispositis bene rebus facilius in eo mogłymy
adire Negotio. Jakoz iestem securus, że WKM
singulars benefactor Domui naszego pro exigu
mitate sua medebitur rebus, a my vicissim WK
piissimas ex re sequemur intentiones. Zyczq
moiq zatym, iaknaiusrzeczy do WogWKMći swiętey
unizonnosciq aeternum profitetor iz iestem

Waszey Kochowskiey Pana Brata
y Dobrodzieia

z Cmkowiz 8q 12 Xbr
1690

Jaxnicz Kuc
Dzwonnik Biecz
Ze Radziwiłł
Kamion wielki

Naiaśnieyszy Miłościwy Królu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłościwy

67

Kiedy nie dopiero przy Antecessorach moich zostaiąca, orasz y mnie przez W. K. Mść uprzywileiowana, subiectorum noua cupientium usiłowanie zabiera się z ryk moich Za Starego W. Kmci W. Xcia L. wychodzie Protelacya; non resisterem fatus, edoctus non temnere Diuos; lecz przecie, gdy się reflektuię ze Dom moiy non extra merita Zostaiący, y nie ustaiąca, cum discrimine Zdrowia y fortuny praca, in hoc Ministerio meo, alium speraat respectum. Zacsym eo fidentius Łuseb nieść moie pod Nogi W. Kmci ścieść Imionose quo constat mnie Luwlentius Ze W. Kmć Pan Moy Miłuy raczy z

odebrac mi Zatus Życie aniżeli eumquo Zaszławie
bo beasti moię ademere honorem, Ktory aquipa
tur morti. I pokornie z tą moią do Twéy myśli
curro Prozbą, abym pozdaną, albo się mam da
w tey mierze regulować, mogł obżymać Resolucią.
Ktiey tey Zadko powinien iestem Twéy Krol mści
tak oraz in ea Życ prayną Professione Z wiernoś
Zostaię

W Krolewskiey Stolicy Cmachow
Augusta

z Trydtowca 8 Julij
1691.

Naiaśnieyszy Miłosciwy Krolu 68.
Panie y Dobrodzieiu moy Miłuiy

Niemoze bydz większy nigdy defectus, iako kiedy
wierne y życzliwe poddanych ku Naiaśnieyszym
ieśtatom serca ieśdrobliwą coronantur łaską. Na
ktoreyż niedopiero bo a teneraz wierną życzliwością zy
życzliwą Sławie ku maiestatowi Wkmś idącey przy
tuga Jm Pan Jelenski Tędża Ziemski Mozyrski
gua Sago gua tuga benemeritus im się fundnie
ciuis, tym zaprawdę śmieleyj o Panski Wkmś
Pana mego Miłego concurrunt respekt. Pokor
nie y ia z nim wespoł y zamin do Wkmś iako
wiadomy omnis iegoś ku Naiaśnieyszym Tędża
zenerituminis, z nową instancyą; aby Panskiey

W K M ści przez otrzymanie Przywileiu na Marszałkostwo Ru
Mu Pyskie ktore na ten Bas vacat, mogę taskawe
capere brauium Munificencyey: Non minùs W K M
Pan moy Miłosny do wiernych usług swoich plasmabis
Creaturam, gdyż ta sicut cera liquescens, in delebili
odebrane W K M ści dobrodźieystwo będzie na sobie
repræsentowała chyrographo. Ia zaś za osobli
wy pokłon sobie zaszczyt, y pokorna moia
instantia, mi ocultis tak dobrego y taskawego Pa
na officacer czynnie się gratias. Jakie nowe
tym czasie cyfrate charactere z Moskwy wiadomości
od Imci Pana Residenta, præsentibus annotuo;

listo oraz za mię do W. K. Mci aby tamdy
były z tamtąd odwiezione, bo całe ten affectus
sunis in illa statione, co samotne Stworzenie
Zwyczayney pory tym W. K. Mci całuiąc Rękę
podaie się

Pana Krolowskiey K. Jana Dobrotliwego
y Dworu

Jmci Pana Stolnika
Pana Rudzinskiego
Kamienieckiego

z Czarnawcy d. 29. 9bris 1691

Jaiaśnieiszy Zygmuntowy Królu Panie y Dobrodzieiu moiey Miłwey

69.

Iako zawsze Pańska WKMści łaska na mnie Pana Koninskiego WKL Sędziego godney pamięci y nas wszytkich Zygmuntowych Sług zawsze Maiestatowi WKMści derivari zwykła, tak y natenczas gdy sobie w mnieyszey Panskiey formuły nadeię. ze y Syn iego Superstes Jm Pan Stanisław Koninski nondegener a patre Sługa WKMści tejże łaski dobrotliwey cupiet bramiuz, gdy iadę ia do Cudzych kraiow, WKMć Instantiales tak do Cesarza Jmci Chrześciańskiego, oraz do Krwi Króla Jmci Brandeburskiego iako y do innych pod Cesarzem Monarchow taskawie WKMć

Dac raczyć. Osobliwe stanie musię wdzięcz
ta taska Jkmści zasrzebyten, po ktory neomię
szkatły, przy tey poczcie moiey, sam vnerabundus
cum humili do nog Jkmści uniżonnosci swoiey cum
vkłe homagio, ale iż zaraz vkłoń z Pouse gdzie
y naten bas studijs attendens commorabor ad
expeditur dwgi. szczęśliwszemu tedy id ipsum
votuz za powroten swoiń do ustug Jkmści
y siebie samego conserwuię Basowi Acia y
powtorng do maiestatu Jkmści Pana nego Miłego
za łaskę ostatnią zawsze ingrossuię pisząc
się na zawsze

Jkmści Krolewskiey Mci Pana Miłego
y Dobrodzieia

z Kleckaig 20 Maij 1652

Mateusz Stary
Kamieniecki

Wielmiadry Kamyckens Ctr.

Naiasnieyszey Miłosciwey Krolu. 70-
Panie Moy Miłosciwy y Dobrodzieiu

Jakom tylko do usług W.K.Mci y całey Rzpltey accessi.
przyznac mogę ingenuè, tem tamoże. Szczere y wierne
przed wszytkie anfractus Ministrery mei W.K.Mci.
dedikował usługi: Spodziewaiąc się że iako Mię Manus.
W.K.Mci munifica na tey Radzieie Senatorskiey wolno-
ści y swobod Rzpltey, tak tak Mię miała piastowac,
iakobym przed całym Swiatem. mogł z ausze decanta-
re. Szczodrobliwą łaskę y dobroc. W.K.Mci. Pana Mego.
Miłosciwego ku Sobie, teor kiedy czyli z młodoscią.
Moią na ow czas lubo Szczerie wyrabiaiąc cas. Ma-
iestatowi W.K.Mci usługi, czyliter Solo infortunio.
lubo przy wiernych usługach. nierdzałem się dotąd.
Ps meruisse Domini ktorymby loqueretur ad Ser-
vum. Teraz iednak nie tracąc w łasce W.K.Mci Pana.
Mego Miłosc nadziei, lubo dongingi iednak tym.
reverencyalnieyszą Mayestatowi W.K.Mci. przez.
Sługę Mego Pana Borymowskiego Podstole Kijskie-
go zasyłaiąc usługę na ktorego się ustną relacyą.
fusius referuię pewien będąc. że temu latori-

Wielmożny Kanclerz &c.

prædentium. dawcy Łaskawe Panskie Oko, Spuscisz na.
Mię radium Łaski swoiey Panskiey, ktorym zawsze.
vyczliwych Sług swoich. illuminare et ditare nigdys.
nieraniechał, ale owszem z Panskiego swego Geniuszu.
fortunata quadę optantium prdecęseras Vota Servorum.
tak dalece żeto o Wk Mci mowsię mowic, co o cie-
nym powiedziano, że kazdego czasu perdidisse diem.
ktoregoś dnia non dare Sed spargere niemiał be-
nefitia. Wpc y Ja gdy czeyce dobroci Wk Mci Pana.
Mego Miłwe° non contracta manu Et ex uberi to-
wany declarowana Wk Mci Łasce, devoveo, iż assidue
quo adivam. Et vicem do vas Tugowania Wk Mci In-
ditamento. et terat venerabundo poplite Victricem.
Wk Mci cuturę deęteram. Pozdrię.

Wpmci Kochaiącey K. Gnadne Frauleins
y Siostrzycy

Wpmci Pani
Michał Radziwiłł
Hauptmann Lidzki

w Brześciu 4 10 May 694

Wm. Adams
Prest. Lieutenant

71. 269.

Na Jaśniejszy Miłościwy Krulu
Panie Moy Miłościwy y Dobrodzieiu.

Wbech Postancow moich, od W: K: Mści, (ktorych tesknus
czekam) niepowracaią. Na ktorych sie iuż oglądać niebędę,
kiedy mam pewną wiadomość, przez mego Pułkownika Wołoskiego,
co w Woysku Tureckim przez dwa dni rewidował. Mieszkaią
sita z Siekierami, z Kosami, Kanaty. dla tego Zdaie sie
będą Wielkie Woysko. z Kilij, z Smaila, z Białogrodu,
y z Jehini: Lupeyn nie Woiennicy. Ordy mato co? Jest
coś nie Wiele z Zadunaiu Turkow, znać ich po Wiesłach
dach. Armaty naliczył Sztuk trzydzieści: ktore y Puskar-
tania Kuyiwstami. Już tedy Wszystko mieli pod Sorokę
podstąpić. a wprzeszły Piątek wyprawił Pan Kasper
odważnych z prawnych Wołochow osob siedm; y zaplie
byli wszyst dobrze. trzy mile od Soroki, wzięli byli Zasłu
ale pobożna Straż onych postrzegszy w Dniestr pod
Kamionką nagnali; Sześć do Bractawia uciekło, Roth-
mistrz Siory, a dwoch ich Zginęło, na Stabszych Koniach

270.

A gdy dbiska ruszyc | chce, na odsiecz, doc sie ieszcze nie wszyscy
zebrali, czekam na Samosia. Przyjecta do mnie Kalej
z Chwastowa, ofiaruiąc sie do tey roboty: posetam List jego
do Jassi, ktoremu cale nie vfam, y nie masz komu. Maią
przestrogę z Białey cerkwi co w Jassi postałem. Że iest
aperte hostis y nic nam dobrego nie życzy. bawi sie za
Dnieprem trzy niedzieli, solliciturąc Kozaki, aby mu dali
Woyska na mnie, chcąc per arma vpominac sie zaplaty.
gdzie nic nie sprawiwszy, znowu do Wołoszi. y przyszedł mi
kopią Responsu Wołoszi. iednak in hac necessitate za po-
minam moich do krayczy tego niesmakow, y zacnego mie-
szkania Niebespieczeństwa: muszę go accesłowac. opisałem.
dopiruchienko żeby przybywał, iako nayprędzey, y przeymo-
wał z komonikiem swoim. a do Sawy Szwagra do datem
taki ordynans, żeby sie zaraz ruszył z taborem z Pie-
troty pod Poraczaw, y będzie dosyć Kozakow, z Vmania,
z Korsuni iest na sto koni. Ale kiedy przydzie płacic,
ciężki raz na mię będzie. Lubos mi Wołoszi przyszedł

O

Do Strogu Dwadziescia Tysięcy, mało inter tantos. Jeszcześ
Pinigdze oddam radem, chiech sie sami dzielą y poraczuią
pocżemu na Mołodcow, y pocżemu na Starszyznę przypadnie
gdyż ia im powiedziałem, y o tych Dwudziestu Tysiącach
Ale Sukna gdzie wezmą, kiedy to bokrash, rozniesh,
pognoish, Molami, Myszami, potrawish. Gdyżbys Wść. Pan
Zabat eGoc do Potonnego podwiesc Sukien; wszakże nie
wprzod Niebo, wprzod maią przedzic Zastugi. Co im
cawsze przepowiadam. A cokolwiek iest drobniey rozdo
dow, Naywięcey co z Wiadomosciami, z Listami, przyiez
dzaią. y co na Podiadły posełam, to wszytko z mego
Mieszka Nieruszaią Karbony: przecięsz musiałem ruszyć
na Porozno zostawszsa tym Puttom co w Porocz,
y tym co noviter przyszli z Zaporoża.
A gdy ten List dictuie, bior Pisanie od Pana Kasa ze
iuż Nieprzyiaciel podstąpił, iak sie dobrze nasi napierwszym
potkaniu Stawili, Konie swoie Porozsanie przez podsełah
do Garogrodu, do Sutysk, y tu do Niemierowa. dobrze
sobie tuszą że Tureckie Koni naydobywaią. Iuż natym
pierwszym wstępie znacznie Zdobywali. posłali

272

Kanclerzan Koronny
2d. Septembr.

Et propter maiorem Informationem Vest ten do mnie ostatni
W Jchusi posetam do Paliecie Imści Pana Woiewodij Ruskiego.
Ale to Niespodzie Jesli godzic Flota z Armatą na Dniestrze
nie odchnęta. y datby to Pan Bog żeby się z Niesca nienastąpi
bo iesli się do Zgru dogodzili actum de ea.
Ja sam. in puncto iestem periculo. pod dzierciu Moskiewskiemu. że
za dobrego unii the ustąpek, Gdaią się Heretici porzisłsze. Bro
ste prostratus adpedes W Mci and in terminis, iakoże posta
pic, ich do Chinowski. ch 1678 h. Dnia. Hetd konche krawa
ic. calus Walechnę Rzeki Niemieckiego Pana. Jako Pierwy
Podbany y Z Stary

Jasiei Krolewskiei Mści Pana Mego Miłos
ciwego, Podwodnego nayniższy sługa
Kasztelan Chełmski

W Kiminowie
d 28 Septembr
1692

72.

Kayiasnieyszy Krolu
Panie Moy Milosciwy y Dobrodzieiu

Doszedł mie Respons od W. K. Mci. na dwa Listy moie, ieden
17 Septembris, drugi 20; A co bylo nayporzebnieyszy, y nayprier:
wszy iż ejusdem, na to nic nie biorę, przez dwoch Storo:
dowych Niemierowskich kozakow, iusz to na szosty Tydzien
iako poiechali, znac że poginęli, iesli się na Lachowce
obrocili; A wtym Liscie W. K. Mci. biorę karty Som:
putem, gdzie muszę bydz rzeczy Sekretne, y nayporzebnieysze;
Posz potym. Ktorych nie mam klucza, y nie dano mi
go, oco się turbuię; A nayburziey mi spomieszał zdray:
ca Paleij iakby czuło serce moie, rem go nie chciał, in so:
cietatem belli, chocz pisał do mnie łagodnie, ofiaruiąc
się ad opera na Tatarow y Budziaki; naostatek gdy mi
przyszłał Listu W. K. Mci kopią, że iego usługę accepto:
wał racyiąc, pozwoliłem żeby przybywał, A wtym
daie mi znac P. Lap z Sotorki, że Turcy z wielky potęgą
y wielky Ordy pod Sorky nastąpili die 27 Septembris.

Hora:

Korakow instantissime zebrac nie mogłem, wszystko przez Bor
na które to Borosna wydałem potrzebdzijm. 300 twardy
Talerow, y piniędze potrzebali, poprzepiiali, a wiedy do woys
znowu nie masz Borosna. Jednak ultima zebrik, c
wiek mogłem zzebrac, ruszyłem się naodsiecz, y przepra
się przez Bork pod Brdciawiem, gdy idę pod Tulcz
zdały się potykałm, Samus Patkowiek, w przedniey Stra
krwemu Kozaka zabito, y żywcem dwoch wzięli zda
I gdy trzeba isc dalej, kozacy się zbuntowali, Piechot
P. Skrzyckiego, y kopunik tegoż dopomogli. Obaczywszy
pa ze nas na krew prowadzisz; A wprzod, nie zapła
Musiałem stanąc, A Piechota z Las. wiedzyc ze Pakei
wrocili się do niego, Ale Sotnika ich złapano, do
rowa odesłałem, y dziesic kazałem. A isz w Tulczy
Wielka y zabawna przeprawa, druga w Tymanowce,
iłem na inszy szlak, co przez Pieczary idzie, do
maszpola, gdzie nie przyjmuią Postowie od Pake
z Listem, barzo łagodzijm, ze idę, pospieszam, do Jp
robo

robotij, ij radem był temu, ij kozactwo woławało, zeby poczekać, bespie:
czniey będzie, gdyż znakomito przyjdzie woyska, ktory zbli:
żyłszij się, pokie do mnie konczano, że się nie mogą tycyć
Tatarom nie dowierzam, abo ubiią, abo otruią, tedy poddie
Kondycie rebym do niego przyssłał tractować. Komissarzas
z woyska swego dworth, ij dworth Patkownikow kozackich
Samusia, ij Abazyncа, chętnie zaraz bij prawitem. Pana
Gurskiego Podczaszego kijowskiego, ij P. Laska młodego
P. Chłopickiego trzeciego Porucznika JmP. Winiowskij Chorą:
żego, A pod Sobotko Podiazd tak mocny, że gdy bij by:
ła Rezolucia, iak moy był Ordynans, zeby byli wnocy na
woysko Tureckie uderzyli, ij iusz nie do mnie, ale
do Jarogrodu Leyterowali pod Commendą P. Jarnowskiego
Porucznika JmP. Chorążego Bracławskiego, czterij Chorą:
gwie Tatarskich ij Osmset ognistych kozakow pod Sirbey, a
Kosz pod Piechockim, Kosz potym kiedy nie dotarli, ij nie
Smieli uderzyć wnocy, tylko mily nie dopchnęli do Sowti
będąc w Jampolu, I na tey stronie Dniestru, iusz Ordy

nie było

nie bito, Wszyscy posli do woyska Tureckiego, gdy ich ten Zdrayk potra-
zył, co go umnie pod Tuczynem wzięli, y gestę mieszatem
kie Podiazdy, Wszystkie infecta bez Zdrayka powracali,
P. Czarnowski ztak ogromną kupą Ludzi nic nie sprawiwszy
tylko mi ieden Podiazd Kozacki prawdziwy Berbasz (bo nie
było tylko pięć) Murzyna przyprowadził Tatara, tylko ze
nie woyska, ale Myślistwego także samopięt polował
Charcami, znać że to byli Studzy iego, uciekli a Pana za-
go drzewem wzięli, od którego więcey nie mogę wiedzieć
tylko że u Tatarow Interregnum stan chcą nie mianuio-
od Ordy wzgardzony, w Białogrodzie siedzi. Wracam
się tedy do Palei, aż on gorszy, niż pies Jadowity.
miał radzić, o Succursie Sotorze, zaraz z tym pytyk, te
Paleia koli se nam Licho skłet, czy nie kapa, y
ka będę ratował, co mnie kozaki, wzięli, y do Polskiey
stali niechay propadaiut, Potym, Vstępuie nam w Zie-
po Stuczy, gdyż to może, nie ten to ia Puthownik, com by
przed tym, iestem teraz Białocerkiewskim Puthownikiem
od Carstwa Wielicznyństwa, zapalił Palei Sitt, na Sim Z
wszystkie mi tu Ataki, po Ordę posły na was, bo to P

Oyczy

Oyczyzna, y za iego bytá Intencia, opanowac Kiemierow, pod
Niebytnosc moią, gdzie zostawiłem był Luzną Szeladz z woza-
mi, przy których po dwoch Towarzystwa, y Straża z Branak
mieli, y kwartowali Sią. A w Zamku swego Kapitana mam
na Sommendzie, gdyż z Ludzie Iey M.ści Pańscy Podskarbi
nej koronnej Orzyjrzały zaciężka. Reszti, ktorzy byli ha-
niebnie rozdani. Iednak opatrzyłem był Drągonicy do-
brze Zamek, y Sitá Fulminował pogańskie Syn. A
wszym biorą od Pana Lypa Placencia, ze odstrzeli Turcy
szkody, y swoią srombę. Ia też na Paleia Czapky
wywrocił, ktoremu, y przyszłe chciałem, y Syna wzasta-
wą dawałem, Assekuracicy na zapłaty postałem, nic
tego nie acceptował, y na Listowey skarze nie spisał
by tego, co bluznił, przeciwko Assystkiem ufaiąc
swoiey Potencieyi, Komunikia plusnine. Tyżdzyn Pie-
choty 500. Zuzem Sią też był rozkazował uderzyć na
nieprzyiacioł dnia wczorayszego, rozpuściwszy swoich kozaków Bra
ckich, y Winnickich, zeby Sią przy niem nie opamiętowali
powracaiąc do Kiemierowa, gdy by mu Sią był ze Skarbu nie
umknął, y co odpisałem na List iego, posyłam Copicy.

Trzeba.

Trzeba by iey gadziny nie żyiwic, gdy by był iaki sposob, nie apprehendo
tem chor mie P. Borkowski przestrzegał z Białey Cerkwi, że nie
na Tatarow Polei, ale na Nas pojdzie, posyłam y te Cyfry
iak pisał do mnie, Przestrzegł Krku ubodło mu impune
że zamordował Apostoła, y Woysko W. K. Mści odziane, ukon
tentowane, do swiey zagarnął dyspozicyi, A teraz się na
P. Istrzyckiego grozi, że mu się w Illincach opanował, y prz
Illinca przechodu nie dopuścił. Kozacy Putka Istrzy, y Zare
zostaiąc bez Prowianta, y barzo głodnemi, piszą do mnie,
prosząc żebym ich frantzyd spróbował, ale ich głod spro
dzi. A ia nie wiem gdzie im mam dawać Consistencie
y tey Władzy sobie nie przyznawam, dałem rein był na
Borszing 200 twardych Talerow, a P. Kaf pisze że da
także dwieście, które trzeba wrocić, y dam iem zat
że dotrzymali słowa, po cztery twarde Talery, oprocz
starszyzny, którym trzeba bryczek. Posyłam Listy W. K.
Mści od P. Kappa, który efficacissime miał W. K. Mść
Swoim oznaymić obiekcie, y Dyaryusz na tam bydz
wszystkie. Jeszcze kozakom nie zapłaciłem
aż ich sprzod popisze, y mam kredyt, unich, że nie
nie przyszły. bom ich tego odwiódł, czego się przed tym
napierali, rozebrawszy pieniądze rozeszli się Fudatucra

ale.

ale iako Nayimit uprzod zasturzyszy. A podobno y Sukien Jmie
Na Zimę do Sorokt nie mogę wypaleść inszey Piechoty
naybarziey impedit Bondzko, ktorego nie masz gło-
sku, y tym dwom Putkom Samusiowemu, y Abayncowi nie
mam co pokazac, ponieważ wszyscy dziedzicznі Panowie
nawet Ukrayńcy za pozwierdzali, Bambasz chor nie
byt zenny ale w Skarogrodzie siedzyc, swoim przemyslem
dosic czynit, y uprzod mi dat znac, ze od Hospitli Turcij
od Sorokt, (a niteli Pan Bog) gdy swoich pieszo po had
Dniestrem posyłat na zdawczo pod Soroky, obaczyli
na brzegu ogien maly, spuszczaią sie zzury do tego Ognia
a tam chłop piesy, usłyszawszy szelest, skoczył do łot-
nika, y obeszedszy sie na hodzie, hotaią na niego ktoby
był, powiedział, ze od Krola Jmci. z Listami do Sorokt
ieśli by iem nie stało Prowiantu, aby sie podali, y
do myślam sie, ze to raczey miał byc chłop z Kamien-
ca do Jenalczieya. Powracaiąc dnia wczorayszego
z Pola wyprawiłem Sirby, y Piechoty kilku set kaza
na Szlak z Kamienca y Budziaki, ktorzy obroc nieli
ku Pererytu, y nie wyszły, ze tam mogą co dobrego spra-
wic, Ale to rzecz ociemna, co pisze P. Bp do mnie
isz dnia onegdayszego, Tatar z Jaserem, idąc z Kamienca
przyszedł do Sorokt, rozumieiąc ze iuż tam Turcy, y gdy

dą

[illegible] zgury przypatrnie, Koraccy dostrzegli, że nie mogł uciec inaczey, aż z
nia Wsciankę, konie, y Jakes porzucili, Jednak Koraccy prze
dtawy, nie wstępuią że go zdarli.
Nathiesca. Jakes, Jarcny. Bambassa ordinuie do Sonki gdzie
czaru, y Stukeri prosznie bato na odpoczek, Zdrowych
Konik y Wielbłądow Pana nego, y drogodzieia Nauarnieskie
ey Rzeki będzie Wiernie Rada. Z dalszy Soddany y Nauarn

Wasza Królewskiey Mości Sługa
Kasztelan Chełmski

W Kijowie roku
d 18 octobris
1692

73.

Naiaśnieyszy Miłościwy Krolu
Panie & Panie moy Miłościwy.

Na dniu 21. Grudnia odebrałem w Jorokaniach dwa Listy
Waszey Krolewskiey Mci Pana moiego Miłościwego
ieden względem Administracyi Episkopcey Chełmskiey
aby ona iaż" ostała ex consequenter aby Episkopia ce dab
Imdzu Małachowskiemu nominowanemu od Waszey
Krolewskiey Mci Pana mego miłościwego, w drugim Ras
raczysz mię Wasza Krolewska Mć Pan moy Miłościwy
compellare aby" dla Exspokoienia Dioceczyi Przemyskiey
y Chrudwuch respective Pasterzow oney Imdza Mała
chowskiego y Imdza Winnickiego choć na krotki czas
zechciał do boku Waszey Krolewskiey Mci Pana mego mswe
Wiadoma dobrze Waszey Krolewskiey Mci moia fidelis
adimpletio roskazow Monarchy Mego Naiaśnieyszego
ile mię przez cała Metropolią zachodziły, iakoto w Lub
linie nie małe koszty na kilkadziesiąt tysięcy wyszły,
a nawet w rece Schismow oddawałem Metropolią y prawie
Irritus chciałem być exinanitus, byleby pozyskał y zjedno
czył in fide Orthodoxa, Romana quae sola salvat, naród Krolew
ski, od ktorego Wasza Krolewska Mć Pan moy Miłościwy
Wielkim Xiążęciem Ruskim raczysz się tytułować.
Na Seymach zaś nunquam" defui, sollicitis gressibus et
curis szukaiąc dzielney exspedycyi aby" ią mogł
na Pasterskie ramiona wziowszy przytulić do nog
Oyca Swiętego siedzącego na Throne Exumenicz

Teraz Zas Kiedy dies mei transierunt, cogitationes m
immutate sunt, a Osobliwie signa paralisis pokazały
y coraz w drętwieniu z lewey strony augentur, Supplik
Waszey Krolewskiey Mci Panu mojemu Miłosciwemu, a
ratyst mnie o Siebie hanc legalitatem legalissima że
Sie do Wilna Ziechac y ratunkami resticuo vitę, dieru
meorū malorū et paucorū, occurrere. Niemiałoby i
nad Laterę Waszą Krolewską Mci Pana Mego Miłwego, że
w Rzymie przez wyiadzonych nato od Oyca Swiętego tera
dzego, Kardynałow Congregatyi, miedzy Imi Dzem Wiinia
Lewszech miar godny Pasterzem y Imi Dzem Miała dz
kim, iuż wypadły Dekreta, o Ktorych mi Oznaymuił Imi
Auditor teraźniey-szy Nunciatura Apostolica dosc przy
r do napisawszy do mnie, cui clausula inhibitionis: ut
tineat se, iako to z Kopiey Listu tu includowaney dowo
Waszey Krolewskiey Mci Panu Memu Miłwemu ze wszel
moią Vmiżonością przekładam y oraz widzę zatamo
ng moię Datarią Apostolica, Ktora non est dabilis in
ieno w Xamy tylko iedny Metropolitie Kiiowskim, Halic
y wszytkiey Rusi Vnitie. Kiedy bowiem sub Clemente
VIII, od Michała Rahozy Metropolity Kiiowskiego Pocieia
dzimierskiego, Hdz Terleckiego Łuckiego Episkopowie Vnie
wszytkich Episkopow całey Rusi, oddawali posłuszeńst
natenczas Oyciec Swięty niewymowney pełen radości

przystąpienia, nadał Metropolicie Kijowskiemu, Halic-
kiemu y Nowogrodkiey Rusi y Successorom iego, Patriarcha-
les facultates consecrandi, inuestiendi Archiepiskopow
Episkopow, iakoto Włodzimierskiego y Brzeskiego Prot-
throniego, Ludkiego y Ostroskiego Exarchs. Połockiego
y Witebskiego, Smolenskiego y Czernichowskiego Archi=
Episkopow. Lwowskiego y Kamienieckiego, Przemyskie-
go y Samborskiego, Pińskiego y Turowskiego Piskie-
pow, y iuż Prezenta. Nayaśnieyszych Monarchow Pols-
kich nakto Episkopie nie idzie do Rzymu, ieno do Metro-
polity. Jam zaś nieszczęśliwy w tym bydź zebezemnie-
stało a zwłaszcza kiedy na ten czas Paschalia et Dom
tificalia odprawował w Połocku przy świętey Sozapha-
cie. Powinien bydź Jmć Pan. Nuncyusz teraźnieyszy
dać mi znać y całey soi ordinariam Archipastoralem
w Rusi potestatem maiącego, zażyć do tego Aktu świę
tego, y tak pożądaney acessiey Jmć Pana Winnickiego
do Jedności świętey; co wszystko niektemu inszemu przy
pisuie się mało dzieło wiekopomne, ieno Waszey Kro-
lewskiey Mci Panu mojemu Miłościwemu, ktorego gor-
liwość prawowierna y niepowrownana, samym tylko
niebem, a całey naydłuższy y nayszczęśliwszy Panow-
waniem nagrodzona bydź może. Za zaś Nayaśnieysz
Monarcho Panie y Dobrodzieju moy. Miłościwy, gdy

iako pulvis, cinis, et nihil, cursu consumaui, fidem ser
Z tych znakow niezdrowia czekam iuż odmiany pospo
tey viatoribus, a day Boże wieczystey Rwały, cum comp
henforibus doczekać. W tey tedy materyi Xiążęcia
Miłościwy Xżu, gdzie iuż czym wszedł, nie mogę
dzić, ieno ieśli wola iest Waszey Krolewskiey Mci Pana m
Mtwego żebym pisał do Oyca Swiętego, et quâ methodo
Imćdzem Winnickim, tedy to zchcia prędko. Pan
nes te podobno od Jchmciow Panow Obywatelow dan
a osobliwie Electia penes Laicam potestatem, władza w
wz Rzymowi, mamy świeże exempla: Electio Lucka, G
ieden Obywatel nieprzwalał na mię Imćdzia Archim
mu Szumlanskiemu, aż się obłowił Lilką wsiami Sp
kopskiemi, a potym przyidzie do tego Episkopcia, że Electo
cie nie będzie się rozbiora Stołowe Dobra Episkopskie.
Sza Zas Hierarchia Unita, co iuż dziewięćdziesiąt y pię
Lat trzymasię Jedności Swiętey y wytrzymała rożne y
we prześladowania à parte aduersa, nie zna tych Elec
y znać niechce, raczey by oto prosić Rzymu Jchmcio
Panom Obywatelom Przemyskim, żeby Metropolita y
Losowie z podanych Kandydatow Obywatelow Ziem tamt
obrawszy iednego, godnego, y Unita prawdziwego, przez
wali Krolom Panom Najaśnieyszym, aten Kandyda
Przywiley otrzymawszy żeby się Swięci Y. Metropolity
Kyowskiego, Halickiego y wszystkiey Ruś Unita

Podobno też y to apprehendut Czym, że inconstitem
Jestem smisti, to iest Cerkiew Kyowska y Halicka ab
pot Zawsze z sobą chodząca, chcą Jchm rządzić, aby
Jurisdictia bicep: była u Nas. Laczey Miłościwy Nasz
wieyszy Krolu, si propter me hoc tempestas, ego projicior
in mare et ad sellam primatui mei statu Basilicam redu
car, a Wasza Krolewska M. Pan moy Miłościwy zmiozszysz
y Cycem Swiętym raczy namowić taką osobę na Metropolią
Kyowską Halicką, ktoraby była pobożna, wysoka nauką
od Pana Boga obdarzona y w wierze Swiętey Katholic-
kiey nigdy niepodeyrzana, a przynaymodym wieku ac
tatem maiąca. Jako iuż tam z tym pozwoliła
ab Anno 1667 solus przy Jmci Panu Kolendzie Antego
rze moim et post fata iego w oczach Waszey Krolewskiey M.
Pana Mojego Miłwego Laboraui et Labore in gemitu meo
arim miał dotych czas, ktury by mię w tych pracach sab
leuet. Episkopiey Chełmskiey administratio in
temporalibus et spiritualibus iest w ręku zacnego Pas
tera Jmci Xdza Zahorskiego Episkopa W. Dzimirskie
go y Przeskiego, Protothronnego Metropolity Kyows
kiey, tak pomienioną Administratią zaraz wiele żadnego
nie pomoża do szczerbku, owszem swoich własnych nie za
wiele kosztow na restauratią upadłey Episkopiey y m
samego niemało kosztowała droga gdy w Chełmie u-

Jem

Gdzie Jm.Dz Branski wielce pobożny y mądry Ladomirę
Komnemu sprawuiącą w Klasztorze Zydyczynskim mieszka
Za ktorym y potysiąc razy Supplikuię Waszey Krolewskiey
przed Panem Bogiem y Wasza Krolewską Mcią oświadczaiąc
że niemoc godnieyszego zaleić nade Episkopia y Archim
dorya Zydyczynska, Krorna Jmdza Branskiego. Pro forom
y to adiicio do reflexyi Waszey Krolewskiey Mci Pana mego mi
iż cotersz Tym nectit moras in expediendis rebus Jmd
Jlmci tego tedy niechybnie probuie stabilitatem Jmci w
ięcey Jednosci Swiętey zapatruiąc się na Operationes Jmci
li się albo in futurū opadą operationes Iuri Vniti, miedzy
reri ta iest nayceimieysza Operatio ieśli mi
tey poważe nad Jm.Dzem Malachowskim, in
redenti miseriabnego, y żebyśmy przez to nieuważał żeby
perfuturē in suis stationibus, Jednosć Swiętą roskrzewiał
Tym schylaiąc głowę moię do pocałowania ręki Monarchy
mego Naiaśnieyszego, z pokorną Supplikę podaię się
y Prokchey ukio Nayuyższego Cerkwi Bożych Ostrora
pisze się quoad uita Superior sum
Waszey Krolewskiey Mci Pana a Pana y dobrodzie
moiego Miłościwego

w Sorokaniach
Y 23 Xbr. 1691. Anno

Wiernyy nayniższy sługa
y Bogomodca
+X. Cyprian Zochowski
Metropolita Kiiowski &c
Rusi Archiep. Pob.

Copia Literarū Perillustris et Rndi Dñi Auditoris Nunciaturæ Apostolicæ, ad Illmū Dominū Metropolitanū Lyciensem Haliciensem et totius Russiæ.

74.

Illustrissime et Rndme Domine
Domine et Patrone Colendme.

Ex recentibus Literis Sacræ Congregationis de Propaganda fide habeo, quod cum per particularem Congregationem discussa fuerint negotia Sanctæ Unionis de præcipuo respectu novi accessûs ad ipsã Rndmi Dñi Winnicki, et promotionis Rndmi Dñi Madachowski ad Episcopatū Chelmensem, eadem Congregatio resoluit quod non sit permittenda translatio ejus dem Rndmi Madachowski ad aliam Ecclesiam et quod respective Rndmus Winnicki præficiendus non veniat in integrã Dioecesi Premysliensi. Insuper eadem Congregatio informari velit an accedente Districtu aliquo ad Unionem illius Populus et territorium subjaceat Episcopo Unito. Quapropter cum omni celeritate insinuanda hæc duxi Illmæ Dnationi Vræ ad hoc ut se abstineat ab omni innovatione in provisione Episcopatus Chelmensis in personam Rndmi Madachowski, dum Sancta Congregatio eidem non assentit, et respective

dignetur me informare in supra dicto puncto, ut
petitis S.ta Congregationis satisfacere valeam
Licet non dubitem de affirmativa cum populus Irrit.
subjici debeat Episcopo Irrito. Et adhuc Illma Dnãs
Varsaviã manst cum plura conferenda haberem
sed dum iam discessit curabo supplere per literas
Licet istæ omnino de confidentiâ non sint capa-
ces. Interim dum de his præstolor emitto responsu
Illmæ Dnãis Vrãe ex corde maneo et protestor quod
sum

Illustrissimæ et Rndæ Dnãis Vrãe

Addictissimus et humillimus

Varsaviæ 22 8bris
1691 Anno

Seruitor

Franciscus Bertinus Auditor.

75.

Naiaśnieyszemu Nieboszczyku Królu
Panu y Dobrodzieiu moiemu miłościwemu
P.

Iusz ozem wm Królewskiey Mci Panu y Dobrodzieiu mogo Ja
tygonac niemam. bo wiem wiem o zdrowiu wm K. Mci tak po
trzebne iest Cyrurgowie ze hoc sola teneatur Fulvio. to zas prze
ta Curd sobie go baczyć muszą. ktoli implere mandata wm Kro
lewskiey Mcisze y dac. Panskiemu orderowi Satisfactionem Ka
zales mi wm K. Mci Listem swym aby czynsze moie
te Brudzkie wydawane były et Fatum z tak Starostwo admi
nistratorem wrocic ktore mi przedko tyst doszedł oddany.
Przy mnie ieszcze Wiary nie ostanet ieno Powinne wm K.

X

W. Panu y Dobrodzieiowi memu y wiecznie podbanstwo Ich do[illegible]
[illegible]ywa do[illegible]rtowa Vstupa. nasze okolo tego Starostwa Kolo
[illegible]eznosci fugitas wypisadlem do Woli Pana Referendarzowi Ko
Woli Xiedzu Sapiehowskiemu. Przyrzekaiąc podległym Poddanstwo
Oraiem Venerating za te Panska potworne dzieki[illegible] laske Kom
[illegible]ala Sedelissime oddam Deferant Panserum. [illegible]
[illegible]um Omnipotens zdrowie wam Krolowi Woli, y dlugo
[illegible]tnego opieki nam trzymaci Pana. Ad totus vestricum

totes Patria fouentem sauosanice inra. meloseuo[?] calu
reky

[illegible] Mary ovskuy wsi 26 obrs
dbyo. [illegible] M. K. Mci Pana y Dobrodzieia mego

Wierna rada y

Nayuszy Sługa

Stefan Gembicki

Del Bachiller Don Diego 1690.

76

Jaiasnieyszy Miłosciwy Krolu
Panie y Dobrodzieiu moy Miłosciwy

Według Woli Waszey Krolewskiey Mci Pana Mego Miłosciwego, tra Kto
wat Zemno Jmci Pan Podczaszy Drohicki respektem
Bractawia Ktoremu datem Kathegoricam declarationem
przez list do Jmci Pana Podskarbiego pisany. Man
Nadzieię ze Waszca Krolewska Mosc Pan Moy miłcy
eam facilitatem meam. Oyczowskim przyimieß afek
Ktem, y ex Memoria dawney moiey Ku Sobie Zyczliwosci
niezechceß Krzywdy moiey. Oniżonosc Zatym a Wier
ne Vsługi moie Składam pod Nogi Waszey Krolewskiey
Mci Pana Mego Miłosciwego.

Waszey Krolewskiey mci pana mego

miłosciwego Wierny Sługa

poddany y
nayniższy Sługa

Stefan Conft piasecznicki
ss 1685

G w Drahobrodzie 5ta Junij
1691.

Sukna dla Krakowa
Panow Baranch

2 Prowadzic ij przysłuchowied

3. Wydac P. Chetnik. do Krakowa

Mieniec ij Rzeczy

Obchodzich ij iesdne
Odac mogdo zebrac

Chorągwi dodac ~~ydrago~~
~~niego~~ ziakmy pułkowney
wyprawic

O Starostwo Brzeskie
ze ij nie wydano

Vasilkowicze ieden
podac pomiędzy nie
mane Dudi. O ~~wzięcie~~ wsi
~~Lisk wkrotce~~

Do Bonesowic.

Dac Cyd Stepiey zdy Cenbe
niechodzity dzydzin Pan
ten obchody

216

77.

Naiaśnieyszy Miłościwy Krolu
Panie moi Miłościwy y Dobrodzieiu.

Szczesliwey Przeszłego Roku Conclusyey,
y tych wszystkich, Ktore in suo Cursu
attulit Seculo, y naiaśnieyszemu Maie-
statowi, W: K: Mci P: m: Miłościwego
chwalebnych, y Fortunnych Succes-
sow, Wierną powinszowawszy WK:
Mci: szczęścia. z Nowo Zaś za-
bynaiącym się Rokiem, Boska Ktora
cuncta prduidet, et prouidet, Proui-
dencyą, aby przy szczesliwym, y dłu-
gim Panowaniu, po myślne Secun-
dum Cor tribuat W: K: Mci: z niesmier-
telną Sławą Solatia, et omne Regi-
um Consilium Confirmet, A co ins-
pari zordynowaty pożądanych
Poczęć naiaśnieyszemu Domowi
WK: Mci: w osobie naiaśnieyszego.

Krolewicza JMści succedat felic
ne conclusio rei, obligowany
beneficii serce w przyjmie Pa
ad communem applausum, z swoią con
ram do Wtuż W. M. stwo ochota jako

Najaśnieyszego Mariszał
W. Mści Pana mego miłe
y z obro dzi

pisał
Sługa

W. Bambski
Rewē Sekr.

W Grabiu d. 1. Jan.
1691.

Naiasnieyszey Mościwey Krolu Panie y Dobrodźieiu Moy.

Com tem sie zawsze Starał y Starąm abym Maiestatowi Waszey Krolewskiey Moią wszelkiemi mogł Vsługą iako wiernyi Poddany, Sposobami, znaiąc sie do tego, y wiedząc, że cokolwiek wierny Poddany Vczyni dla Maiestatu, to wszystko iako w Skarbie na wieczny Zostaie pamiątkę, y teraz

radbym in instanti ptakiem wyleciał abym oc
tnic mogł Xięzere Łaski Krolewskiey
MCi, ale codzienne trwogi ktore sam na
Pogranicznu indies Vnas bywaią, auco
Na rozkazanie W. Krolewskiey MCi odesyt
tych dwoch Tatarow Ktorych bysto zostaw
no, y ieżeli za Boską pomocą co Fortuna z
cey Vczcey to wszystko pod nogi Da. Ze
Krolewskiey MCi Oddaią. A że mie za
Mandat Krolewskiey MCi względem Gubern
tora Pomorskiego, z tego Vczynitem Satisfa
gdy consignata et exemplari podnâ o de m
Skarany zostat napomnianego go aby M
stat W. K. MCi należyte odbiegał Służby
Siebie zas samego na ten czas łasce Cze
skiey K. MCi recomendiuge. Jako

w Potonnym Die 15 Januarij
1692

W. Krolewskiey MCi

Pana y Dobrodzieia me

Wierny Poddany

y Nayniższy Sług

Ł Ludwinirski

Spr. 30.09.1985 J. M.

1. 105 Wyrwa,

Omyłka w paginacji: po s. 298 s. 301